

Hiv. szám: 5/732-20/2020

(Népjóléti és Intézményfelügyeleti Főosztály)

ELŐTERJESZTÉS

az Egyesített Szociális Intézmény szakmai programjának jóváhagyásáról, szakmai munkájának értékeléséről és törvényességi ellenőrzéséről

Tisztelt Népjóléti Bizottság!

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.) 92/B. § (1) bekezdés b)-d) pontjai a fenntartó feladatkörébe utalják a szociális intézmények beszámoltatását, a szakmai program elfogadását és az intézmény működése törvényességének ellenőrzését. Kerületünkben a szociális szolgáltatásokról szóló 7/2005. (IV. 4.) ök. rendelet 11. §-a ezt a hatáskört a Népjóléti Bizottsághoz telepítette.

Az Egyesített Szociális Intézmény (továbbiakban: ESZI) igazgatója elkészítette az intézmény 2019. évi szakmai munkájáról a beszámolót (1. melléklet), és a Szakmai Programhoz igazodó 2020. évi feladatok munkatervét (2. melléklet).

Tájékoztatom a tisztelt Bizottságot, hogy az elmúlt évben az ESZI-ben a Budapest Főváros Kormányhivatal Igazságügyi és Gyámügyi Főosztály, Szociális és Gyámügyi Osztály illetve a Magyar Államkincstár Budapesti és Pest Megyei Igazgatóságának részéről külső szakmai, gazdálkodási, pénzügyi ellenőrzés nem volt.

A Budapest, Főváros XV. kerületi Polgármesteri Hivatal Belső Ellenőrzési Osztályának Az Egyesített Szociális Intézmény működésének, gazdálkodásának rendszervizsgálatáról készült belsőellenőrzési jelentésének megállapításaira, javaslataira intézkedési terv készült, különös tekintettel a Munkamegosztási Megállapodás módosítására - a GMK és az ESZI közötti *tényleges feladatmegosztásról* – melyet a Pénzügyi és Költségvetési, Tulajdonosi és Vagyongazdálkodási Bizottság 2019. április 17-i ülésén jóváhagyott.

A Népjóléti és Intézményfelügyeleti Főosztály intézményi referense 2019. június és július hónapokban ellenőrizte az intézmény működésének törvényességét (3. melléklet).

Az ESZI szakmai tevékenysége értékelésének összefoglalása

- Az ellenőrzés során megállapításra került, hogy az ESZI Alapító Okirata, az SZMSZ a Képviselő-testület által, míg a módosított, meghosszabbított 2018-2021 évekre szóló Szakmai programot az ESZB 417/2018. (X. 3.) számú határozatával hagyta jóvá. A Szakmai Program második módosítása a Népjóléti Bizottság 82/2020. (II. 19.) számú határozata által elfogadásra került, hatályos.

- Az ESZI telephelyei rendelkeznek a működéshez szükséges jogszabályokban előírt feltételekkel.
- Az intézményekben használt, az igénybevételről vezetett nyilvántartások, a jogszabályokban előírt mellékletek adattartalmának megfelelőek.
- A tárgyi feltételek általánosságban megfelelnek a jogszabályokban meghatározottaknak, az ellátottak egészségi állapotának, életkorának. Az ESZI munkatársai számára biztosítottak a feladatvégzéshez szükséges eszközök.
- A személyi állomány szakképzettsége megfelel a jogszabályban előírtaknak. Munkaerőhiány jellemezte a 2019. évi működésüket, melyet folyamatosan közzétett álláshirdetésekkkel, helyettesítésekkel igyekeztek pótolni az elmúlt esztendőben.

Feladatellátás értékelése

- Az intézmény tevékenysége megfelelt a működési engedélyekben foglaltaknak, illetve a vonatkozó hivatkozott hatályos ágazati jogszabályok előírásainak.
- A Szakmai Programban a helyi igények és a fenntartó elvárásai alapján megfogalmazottak, a munkatervben történő lebontás alapján elvégzett feladatok során megvalósultak. Az előírt célok a különböző ellátási területeken teljesültek.
- Az Egyesített Szociális Intézmény a Hivatalok érintett osztályaival, az egészségügyi intézmények szakdolgozóival, a szociális és gyermekvédelmi társintézményekkel, valamint a kerületi rendőrség illetékes munkatársaival együttműködve végezte az elmúlt évben is a munkáját.

A törvényességi ellenőrzés megállapításai:

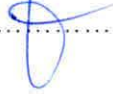
- Az ESZI intézményegységeinek munkatársai által végzett professzionális szakmai munka hozzájárul a kerületben élők szociális problémáinak enyhítéséhez, lehetővé teszi a folyamatosan változó jogszabályi környezetben a szociális feladatok eredményes ellátását.
- Az ESZI intézményegységeinél a működéshez előírt alapdokumentumok hatályosak, a jelenleg kiadott működési engedélyek érvényesek, határozatlan idejűek.
- Az ellátási formák a szakmai jogszabályokban foglaltaknak megfelelnek.
- A használt nyomtatványok, valamint a vezetett nyilvántartások tartalma megfelel a jogszabályi előírásoknak, a vezetett nyilvántartások rögzítik az elvégzett feladatokat.

Összességében megállapítható, hogy az intézmény rendelkezik a működéséhez szükséges jogszabályi, személyi és tárgyi feltételekkel. Az ESZI telephelyeivel ellátja a vonatkozó jogszabályban kötelezően előírt, valamint az önként vállalt ellátási formákat, az intézmény által nyújtott szolgáltatások minden érintett számára elérhetők. A működés ellenőrzése során jogszabálysértést nem tapasztaltunk.

Kérem, hogy a tisztelt Bizottság a beszámolót és a szakmai programot vitassa meg, értékelje az Egyesített Szociális Intézmény működésének törvényességét a mellékelt ellenőrzési anyag alapján, és fogadja el a határozati javaslatokat.

Budapest, 2020. március 25.

Cserdiné Németh Angéla
Cserdiné Németh Angéla
polgármester

1. **Témafelelős:** Népjóléti és Intézményfelügyeleti Főosztály
2. **Melléletek:**
1. az ESZI igazgatójának szakmai beszámolója,
 2. az intézmény éves munkaterve,
 3. a Népjóléti és Intézményfelügyeleti Főosztály törvényességi ellenőrzéséről készült összefoglaló.
3. **Egyeztetésre megküldve:**
4. **Jegyzői láttamozás:** 2020. március 25. nap Aláírás: *Flijor Andis*
5. **Háttéranyag:** a Népjóléti és Intézményfelügyeleti Főosztályon megtekinthető
6. **Meghívandók:** Gráczer Irma igazgató

Határozati javaslatok:

A Bizottság úgy dönt, hogy

(1) a Budapest Főváros XV. kerületi Önkormányzat Egyesített Szociális Intézménye szakmai munkájának eredményességét az igazgató 2019. évi szakmai tevékenységéről szóló beszámolója alapján megfelelőnek értékeli.

Határidő: 2020. április. 01.

Felelős: polgármester

(2) jóváhagyja a Budapest Főváros XV. kerületi Önkormányzat Egyesített Szociális Intézménye igazgatója által készített szakmai programot, az ahhoz kapcsolódó 2020. évi munkatervet és annak ütemezését.

Határidő: 2020. április 01.

Felelős: polgármester

(3) a felügyeleti törvényességi ellenőrzés alapján megállapítja, hogy a Budapest Főváros XV. kerületi Önkormányzat Egyesített Szociális Intézménye a vonatkozó jogszabályoknak megfelelően látja el tevékenységét, működése törvényes.

Határidő: 2020. április 01.

Felelős: polgármester

Jogszabályi hivatkozás:

- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 92/B. § (1) bek. b)-d) pontjai,
- a szociális szolgáltatásokról szóló 7/2005. (IV. 4.) ök. rendelet 11. § (1) bek.

A határozatok elfogadásához egyszerű szavazattöbbség szükséges!

Képviselői Csoportnak
leadva:
2020 MÁRC 24.
Átvette:

.....nyességi
elővizsgálatra érkezett:.....

2020 MÁRC 24.hón

Egyesített Szociális Intézmény

1157 Budapest, Árendás köz 4-6.

www.eszixv.hu

facebook.com/eszixv

Területi Gondozás
Értelmi Fogyatékosok Napközi Otthona
Fejlesztő Gondozó Központ
Család- és Gyermejjóléti Központ

Szakmai Beszámoló

2019. év

Az Egyesített Szociális Intézmény Szakmai Programjához kapcsolódó 2019. évi Munkaterv végrehajtását nagy mértékben megnehezítette, hogy csak októberben lett az intézménynek elfogadott költségvetése. A szociális területen a szakfeladatok szerinti alapellátás, valamint a működéshez szükséges tárgyi feltételek biztosítottak voltak. Elmaradtak fejlesztések, illetve a szakmai tevékenységek egyes programelemei nem, vagy csak késleltetve, esetenként csökkentett tartalommal tudtak megvalósulni. Az elfogadott költségvetés hiánya legjobban a humánerőforrás-gazdálkodás nehézségeiben voltak kimutathatók. Korlátozott volt a **szuperviziós, szervezetfejlesztő programok** megvalósítása. Hiába emelkedett az engedélyezett álláshelyek száma a megnövekedett feladatokkal párhuzamosan, a munkaerőhiány egyre nagyobb mértékben veszélyeztette az alapműködést, a már korábban megszokott, jó minőségű szolgáltatásokhoz való hozzáférést. Nem mérséklődött a fluktuáció, folyamatosan kellett gondoskodni a helyettesítések megszervezéséről, illetve nőtt a túlóra, túlmunka mennyisége.

Főbb külső ellenőrzések

- **Július:** A Budapest Főváros XV. kerületi Polgármesteri Hivatal Népjóléti és Intézményfelügyeleti Főosztálya tartott ellenőrzést, az ellenőrzés tárgya az EMMI 4/2019. (II. 27.) rendelet, az egyes szociális és gyermekvédelmi tárgyú miniszteri rendeletek módosítása volt.

Az ESZI 2019. évi kiemelt szakmai tevékenységei	
Család- és Gyermejjóléti Központ:	<ul style="list-style-type: none"> • Óvodai, iskolai szociális munka • Nappali Melegedő 7/7 napos, napi 10 órás működtetése • Részvétel az Egyéni Fejlesztési Tervek kidolgozásában - „Budapest XV. ker. Rákospalota Városrehabilitációja” c. VEKOP-6.2.1-15-2016-00005 azonosító számú pályázati program
Értelmi Fogyatékosok Napközi Otthona:	<ul style="list-style-type: none"> • Fejlesztő foglalkoztatás
Fejlesztő Gondozó Központ:	<ul style="list-style-type: none"> • Terápiás módszerek, terápiás eszközök fejlesztése
Területi Gondozás:	<ul style="list-style-type: none"> • Önkéntes program a házi segítségnyújtáshoz kapcsolódóan • ERASMUS+ pályázati projektben való részvétel

I. táblázat, forrás: ESZI Központ, 2020

Munkaügyi jellemzők

Tavaly az **engedélyezett álláshelyek** száma az Egyesített Szociális Intézményben **159** volt. Ebből a létszámból 2019. december 31-én összesen 20,25 álláshely volt betöltetlen, 13 fő GYED-en, GYES-en vagy GYET-en lévő munkavállaló volt.

Az álláshelyek megoszlása		
<i>Egység/telephely megnevezése</i>	<i>Álláshely</i>	<i>Munkakör</i>
ESZI Központ	7	igazgató, munkaügyi ügyintéző, pénztáros/gazdasági ügyintéző, pénzügyi ügyintéző, gépkocsivezető, technikai dolgozó
Értelmi Fogyatékosok Napközi Otthona (ÉNO)	17 + 1 (pályázat terhére)	egységvezető, terápiás munkatárs, pszichológus, gondozó, segítő, technikai dolgozó
Fejlesztő Gondozó Központ (FENO)	23,5	egységvezető, terápiás munkatárs, konduktor, gondozó, technikai dolgozó
Gondozó Ház	8	szociális munkatárs, terápiás munkatárs, gondozó, technikai dolgozó
Házi Gondozó Szolgálat	27,75	egységvezető, szociális munkatárs, terápiás munkatárs, gondozó, asszisztens

Időseket Segítő Szolgálat, Időseket és Demenciával Élőket Segítő Szolgálat	13,75	szociális munkatárs, terápiás munkatárs, gondozó, asszisztens, technikai dolgozó
„FIÓKA” Család- és Gyermekjóléti Központ	21	esetmenedzser, tanácsadó, óvodai és iskolai szociális segítő, technikai dolgozó
Újpalotai Család- és Gyermekjóléti Központ	28	egységvezető, családsegítő, tanácsadó, szociális asszisztens
Munkanélküli Fiatalok Tanácsadó Irodája (MUFTI)	4	családsegítő, szociális asszisztens
Nappali Melegedő	5	szociális munkatárs, segítő
Utcái Gondozó Szolgálat	3	szociális munkatárs, segítő

2. táblázat, forrás: ESZI Központ, 2020

Az ESZI-ben tavaly **27 fő** közalkalmazotti jogviszonya szűnt meg és **27 fővel** kötött az ESZI új közalkalmazotti munkaviszonyra szóló szerződést. Betegszabadság miatt **737 napot**, táppénz és gyermekápolási táppénz miatt **870 napot** hiányoztak a munkatársak. GYES-en havi átlagban 9 fő, tartós táppénzen 7 fő volt. 2019. január 01-december 31-e között teljesített túlórák száma **4.048,5 óra** volt, ebből a hétvégi ügyelet **2.262 óra** volt.

Az ESZI egyes munkügyi jellemzői			
Munkügyi adat neve	2017. év	2018. év	2019. év
Közalkalmazotti jogviszony megszűnése (fő)	28	30	27
Közalkalmazotti jogviszony keletkezése (fő)	28	27	27
Betegszabadság (nap)	641	774	737
Táppénz (nap)	860	1042	870
Túlóra (óra)	1.983	3.032,39	4.048,5
Hétfégi ügyeleti idő (óra)	1.911	2.107,83	2.262

3. táblázat, forrás: ESZI Központ, 2020

Felsőfokú állami iskolai végzettsége (F-től) **55 főnek** van. Szakmai felsőfokú képesítése (E) **28 főnek** van, középfokú képesítéssel (C-D) **32 fő** rendelkezik. 19 főnek nincs szakképesítése (A-B), ők általában képesítést nem igénylő munkakörben vannak foglalkoztatva. 2019-ben 6 fő járt iskolarendszerű képzésbe. 2018. július 1-jén új szociális szakmai továbbképzési rendszer indult. A továbbképzési (pontszerzési) időszak újrakezdődött és 6 évről 4 évre csökkent. A 9/2000. (VIII.4.) SzCsM rendelet szerint 140 fő, a 25/2017. (X. 18.) EMMI rendelet szerint 5 fő munkavállaló kötelezett továbbképzésre. A képzésekre való jelentkezés alapfeltételeként az érintett munkavállalók a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság elektronikusan elérhető online felületén regisztrálták magukat.

Az ESZI munkavállalóinak képesítési, szakképzettségi, képzési jellemzői			
Végzettség, képzés neve	2017. év	2018. év	2019. év
Felsőfokú végzettség (fő)	70,5	59	55
Szakmai felsőfokú szakképesítés (fő)	23	34	28
Középfokú szakképesítés (fő)	46,25	44	32
Nincs szakképesítése (fő)	10,25	21	19
Iskolarendszeren belüli továbbképzésen való részvétel (fő)	3	5	6
Kötelező szociális szakmai továbbképzési időszak lezárása (fő)	9	0	2
Az új szociális szakmai továbbképzésen résztvevők száma (fő)		0	14

4. táblázat, forrás: ESZI Központ, 2020

Bér típusa	2017. év	2018. év	2019. év
Minimálbéren alkalmazottak száma (fő)	11	11	11
Garantált bérminimumi bértkiegészítésben részesülők száma (fő)	126	135	120

5. táblázat, forrás: ESZI Központ, 2020

Az ESZI-ben minimálbért (149.000 Ft) kereső közalkalmazott **11 fő** volt. A szakképzetteknek járó minimálbér (195.000 Ft) eléréséhez **120 fő** kapott bértkiegészítést. Munkáltatói döntésen alapuló illetménye **37 főnek** volt. Az ÉNO-ban a Fejlesztő foglalkoztatásban munkát végzők minimálbéren voltak foglalkoztatva.

Területi Gondozás

Területi Gondozás főbb forgalmi adatai			
Szolgáltatás neve	2017. év	2018. év	2019. év
Étkeztetés (fő)	367	411	426
Házi segítségnyújtás (fő)	146	146	126
Gyógytorna (alkalom)	629	592	643
Gondozó Ház (fő)	26	22	21
Időseket Segítő Szolgálat (fő)	306	389	354
Környezettanulmány végzése (alkalom)	109	85	63

6. táblázat, forrás: Területi Gondozás, 2020

Étkeztetés

Az étkeztetést a **Területi Gondozás** három módon biztosítja:

- helyben fogyasztással,
- elvitellel,
- házhozszállítással.

Az étkezést igénybe vevők száma az előző évhez képest minimálisan megemelkedett. Ütemesen növekszik az igény a házhozszállításra, mely magyarázható az idős lakosság egészségi állapotának, fizikai aktivitásának romlásával.

A helyben fogyasztók vagy az ételt saját **maguk által elvitt** kliensek létszáma **103 fő**, mely a 2018. évhez viszonyítva több mint 15%-os csökkenést mutat, míg a **lakásra kiszállított** étkeztetésben részesülők létszáma **323 fő lett**, mely 2018. évhez viszonyítva valamivel több, mint 10%-os emelkedést mutat. A szociális szolgáltatásokról szóló 7/2005. (IV.4.) ök. helyi rendelet 8. §-a alapján ingyenes étkeztetésben azok is részesülhetnek, akik a Család- és Gyermejkölési Központ vezetőjének írásbeli javaslata szerint, bár jövedelemmel rendelkeztek, de önmaguk, illetve eltartottjuk napi egyszeri meleg étkezéséről tartósan vagy átmeneti jelleggel nem voltak képesek gondoskodni. Így 12 hónapon belül 2 hónapig lehet igénybe venni az étkeztetést, amely időtartam legfeljebb 1 alkalommal - a polgármester által lefolytatott jövedelem vizsgálatot követően - hosszabbítható meg további 2 hónappal. A 2019. évben 112 fő (2018-ban 124) kapott a Területi Gondozástól támogató javaslattal ebédet.

Az ebéd házhoz szállítása gépkocsival történik, közvetlenül a főzőkonyháról. Az igénybe vevők menürendszer alapján saját maguknak választják ki az ebédet. Diétás étkezés (epebetegeknek és cukorbetegeknek) is biztosított a szakorvosi javaslattal rendelkezők részére. Az Időseket Segítő Szolgálatok (havi váltásban) 8-12-óráig hétfőig is nyitva tartanak, így biztosítva az ebéd elvitelét.

Területi Gondozás - Étkeztetés lemondásának oka, 2019. év					
Étkeztetés típusa	Saját kérésére	Bentlakásos intézménybe kerülés	elhalálozás	egyéb okok (eti. állapot)	A Területi Gondozás kezdeményezésére
elvitel	35	2	3	1	52
házhozzáállítás	48	19	30	1	52
helyben étkezés	3	0	1	0	0
Összesen	86	21	34	2	104

7. táblázat, forrás: Területi Gondozás, 2020

Közösségi étkeztetés

A Pajtás Étterem ad helyet az ún. közösségi étkezésnek, amely kedvezményes térítés ellenében nyújt ebédelési lehetőséget. Az étterem minden hétköznap 11 órától 15 óráig tart nyitva. Két menüből lehet választani, amit helyben elfogyasztanak, vagy az ingyen biztosított dobozokban elvisznek. Lehetőség van minden hétfőn és kedden a napi, heti vagy havi ebéd-befizetésre. 2019-ben új igénybe vevőként **345 fő** kerületi lakos regisztrált a Pajtás Étteremben, összesen **2.520 fő** vette igénybe az étkezést, **15.248 adag** fogyott el. A betérők létszámának növekedése érdekében megpróbáljuk népszerűsíteni a közösségi étkezést és az étel minőségének javítása érdekében folyamatos egyeztetést folytatunk a konyhával.

Intézményen kívüli gyermekétkeztetés

A tavaszi, őszi és téli tanítási szünetben a kerületben élő gyermekek szünidei étkeztetése is a Pajtás étteremben valósult meg. A nyári szünidei gyermekétkeztetést a Pajtás étteremben és az Arany János utcai Időseket Segítő Szolgálatban biztosították munkatársaink. A szünidei gyermekétkeztetést évről évre egyre kevesebb gyermek veszi igénybe. A Területi Gondozás bővítette a jelentkezés helyszíneit, így minden alkalommal az étkezést igénybe vevő gyermekek szülei benyújthatják a jelentkezéshez szükséges dokumentumokat az Időseket Segítő Szolgálat (Arany János u., Klebelsberg Kunó u.) és az Időseket és Demenciával Élőket Segítő Szolgálat (Kontyfa u.) telephelyein, valamint a Pajtás Étteremben is.

Házi segítségnyújtás

Saját lakókörnyezetükben, területi gondozók segítségével biztosítja a Területi Gondozás az önálló életvitel fenntartását azok számára, akik szociálisan rászorultak, vagy akiknek egészségi állapota ezt indokolja. 2019-ben **126 fő** vette igénybe a **házi segítségnyújtást**, ebből **9 fő** szociális segítségben részesült. Összesen **73 fő** került ki a rendszerből (pl. elhalálozás, bentlakásos intézménybe kerülés vagy a kerületből történő elköltözés miatt) és **64 új igénylő** került be az ellátásba. A gyógytornát **643 alkalommal** vették igénybe.

A már 2018-ban elindított, a Levendula 60+ keretében a házi segítségnyújtáshoz kapcsolódó **önkéntes program** sikeresen folytatódott. Cél az aktív nyugdíjasok bevonása az otthonukban élő idős emberek támogatására a szociális segítségen keresztül: közös kulturális és/vagy szabadidős programok, közös séta, kísérés, társasjáték, felolvasás, beszélgetés, kisebb házkörűli közös tevékenységek (kertészkedés). A 2019. évben összesen **6 fő** - a belső képzést elvégző - **önkéntes** segítette a szociális segítő munkát, akik **71 alkalommal** látogattak meg idős ellátottat az otthonukban.

Gondozó Ház

A Gondozó Ház az újjalotai Nyugdíjasház épületében található, ahol három lakrészben végzik a gondozási feladatokat. Az átmeneti otthonban olyan 18. életévüket betöltött kerületi lakosok elhelyezése biztosítható, akik önmagukról átmenetileg nem képesek gondoskodni. Az ellátásnak feltétele, hogy az igénylő részben önálló legyen, ne igényeljen állandó egészségügyi ellátást, mivel ennek feltételei nem adottak. Ez az átmeneti ellátási forma egy évig vehető igénybe, de indokolt esetben további egy évvel meghosszabbítható. Az elmúlt év folyamán összesen **21 fő** vette igénybe az átmeneti otthoni szolgáltatást, közülük **10 fő** került ki a gondozásból.

Időseket Segítő Szolgálat, Időseket és Demenciával Élőket Segítő Szolgálat

A nappali ellátást nyújtó intézmények elsősorban a saját otthonukban élők részére biztosítanak lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, étkezésre, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségletek kielégítésére. Ez a gondozási forma elsősorban azoknak való, akik megőrizték járó- és tájékozódó képességüket, el tudnak járni a nappali intézményünkbe és onnan haza. Az idősek nappali ellátása az ellátottak számára fontos napi programot jelent, segít az elszigetelődés megelőzésében, lehetőséget nyújt társas kapcsolatok kialakítására. Nyílt napokat is szerveztek a Szolgálatok különböző szabadidős programok lehetőségével. 2019-ben a **nappali ellátásban** részesülők létszáma **354 fő** volt. Míg a létszám (2018-ban 389) valamelyest csökkent, addig az intézményben töltött jelenlétek száma emelkedett, a forgalom **29.611 alkalom** volt.

A **demens betegek nappali ellátását** összesen **9 fő** vette igénybe, itt a forgalom **1984 alkalom** volt. Az év folyamán az ellátásból kikerülők létszáma 5 fő volt, 4 fő volt az új igénybe vevők létszáma. Az igénybe vevők közül 2 fő férfi és 7 fő nő volt. A napi tevékenységek közé tartoztak a mozgásos foglalkozások, a torna, séta, a finommotorika fejlesztése, kreatív tevékenységek, éneklés, memóriafejlesztés. Az ünnepi programokat a Kontyfa utcában működő kétféle nappali ellátás közösen szervezte, együtt ünnepeltek.

Egyéb szakmai tevékenység:

- A munkatársak mentálhigiénés megsegítése, a kiegészítés megelőzése érdekében az év vége felé **szupervízióra és szervezetfejlesztésre** is volt lehetőség, valamint egész évben rendszeres volt a kollégák részvétele a különböző **szakmai napokon, továbbképzéseken**.
- **Kapcsolattartás, együttműködés** más intézményekkel, civil szervezetekkel, az egészségügyi szolgáltatókkal, kiemelten a kerületi háziorvosokkal, szakorvosokkal.
- 2019-ben **63 alkalommal** készítettek a munkatársak **környezettanulmányt** az ápolási díjak elbírálása, felülvizsgálata során a Népjóléti és Intézményfelügyeleti Főosztály felkérésére.
- **Alzheimer Café:** havonta egyszer, csütörtökönként 17-19 óra között, összesen **8 alkalommal** a Pajtás Étteremben kerültek megrendezésre az összejövetelek. Szoros volt az együttműködés az Újpalotai Család- és Gyermejjóléti Központ munkatársai által vezetett Hozzátartozói Csoporttal. Az átlagos látogatottság 15-30 fő között volt.
- **Farsang:** a kerületi nyugdíjas csoportok fellépésével, kb. 100 fő részvételével a Csokonai Művelődési Ház adott otthont a rendezvénynek.
- **Alzheimer Világnap:** a szeptemberben tartott szakmai napon elhangzottak a demencia témájával foglalkozó előadások, valamint egy közös, látványos sétával csatlakozott a XV. kerület ahhoz az országos kezdeményezéshez, amely a demenciával élők helyzetére hívja fel a figyelmet.
- **Levendula Nap testi, lelki és szellemi egészségünk megőrzéséért:** a Csokonai Művelődési Házban találkoztak a nyugdíjas klubok, szervezetek tagjai, ahol az alternatív gyógymódokkal, új egészségmegőrző technikákkal, módszerekkel ismerkedtek meg.
- **ERASMUS+ pályázat:** Alsómocsolád Község Önkormányzata, Budapest Főváros XV. kerület Önkormányzata, Bjerkaker Learning LÁB (Norvégia) és az A.L.P. Peca d.O.O (Szlovénia) 2018-ban közösen pályázott a Tempus Közalapítványhoz „Preparation for Active Ageing” címmel az ERASMUS+ Stratégiai Partnerségek felnőtt tanulási pályázati felhívásra. A projekt komplex tudást, ismereteket kínál a különböző generációk, társadalmi csoportok és egyének számára. A 2019-ben elkészült tananyag 4. moduljának megírásáért a Területi Gondozás volt felelős. Ebben a részben számos jó gyakorlat olvasható az aktív öregedésről és a generációk közötti együttműködésről,

valamint arról, hogy mit lehet tenni, ha kiderül, hogy egy hozzátartozó Alzheimer-kórral vagy demenciával küzd.

- Az **Életképek** kerületi újságban megjelenő **60+ mellékletben** tavaly is rendszeresen jelentek meg információk a Területi Gondozás tevékenységéről.
- Az **ESZI honlapján** folyamatosan elérhetőek a Területi Gondozás szolgáltatásairól az információk és egyéb hasznos tanácsok az időssekkel végzett szociális munkáról.

Értelmi Fogyatékosok Napközi Otthona

Az ÉNO 2019-ban **246 munkanapon** nyújtott folyamatos ellátást **2460 órában**. Az igénybe vevők a XV. kerületben élő, középfokban értelmi fogyatékkal élő felnőttek. A nyújtott szolgáltatások típusa a **nappali ellátás** és a **fejlesztő foglalkoztatás**. A nappali ellátást naponta igénybe vevők száma alapján az ÉNO **kihasználtsága 71%-os** volt. Az ellátottak egészségi állapota az átlagéletkor növekedésével romlik, nő a belgyógyászati betegségek száma, ezért több a hiányzás, valamint gyakori a családi programok miatti távollét is.

Nappali ellátás: Az engedélyezett 32 férőhelyen **33 főt** láttak el, 1 fő intézményi jogviszonya szűnt meg és **3 fő létesített új jogviszonyt**. Az igénybe vevők **átlag életkora 38,6 év**. Az ellátásra **várakozók száma** december 31-én **17 fő** volt. Az alternatív szolgáltatást - a **Befogadó csoportot** - **3 fő** vette igénybe. A hozzátartozókkal és a családokkal együttműködnek, rendszeresen tartanak **szülői értekezleteket, szülőklubot**.

A dolgozók mentálhigiéniés egészségének megőrzése, szakmai képzések: A szakmai létszám állandó volt, nem volt betöltetlen álláshely. A havi feladatok meghatározására havonta **szakmai team** megbeszéléseket és heti **esetmegbeszéléseket** tartottak. Több **szakmai konferencián** is hallgattak előadásokat, **támogatott lakhatás** és a **szociális ellátások fejlesztése és innovációja** témakörben. Az elmúlt évben **2 fő** vett részt **kreditpontos szakmai továbbképzésen**.

Nyilvántartási és jogszabályi kötelezettségek: A munkatársak az elmúlt évben is naprakészen vezették a nappali ellátás és a foglalkoztatás kötelezően vezetendő dokumentációját. A szakmai team aktualizálta a nyújtott szolgáltatási elemek tartalmát. Megtörtént az egyéni gondozási tervek és az egyéni foglalkoztatási tervek éves értékelése. Felülvizsgálták a megállapodásokat, munkaszerződéseket, jövedelem nyilatkozatokat, személyi adatokban bekövetkező változásokat, gyógyszer lapokat, valamint a hozzájáruló nyilatkozatokat a médiatartalmak megjelenítése tekintetében.

A **gyógypedagógiai fejlesztéseket biztosítottak** egyéni és kiscsoportos formában egyaránt. A fejlesztés alapelve az önálló képesség és a munkaképesség fejlesztése. Teljesítették a munkatervükben rögzített feladatokat. Szocioterápiás csoportjukban személyre szabottan, a kliensek fizikai, pszichés és mentális állapotának megfelelően történt a fejlesztés. A munkára alkalmas igénybe vevőket felkészítették a munkavállalásra és fejlesztő foglalkoztatás formájában foglalkoztatták.

Terápiás értékű művészeti nevelés: Az ellátottak személyiségfejlesztését, képességeik kibontakoztatását, lelki egészségük megőrzését, önkifejezési módszerek megtalálását szolgálja a professzionális művészeti nevelés, ami a fejlesztő munka meghatározó módszere. Az eredményes fejlesztés csak szakképzett, speciális területen nagy gyakorlattal rendelkező tanárok irányításával valósulhat meg. A **Figura táncsoport** koreografálását és szakmai munkáját, valamint a **Más-kép műhely** vezetését külsős megbízási szerződéssel foglalkoztatott munkatársak látták el. A **Kerámia műhelyben** a foglalkoztatás keretében végzett tevékenységek szakmai alapismereteinek oktatása, szintén külsős szakember bevonását tette szükségessé.

Mozgásfejlesztés: Kiemelt feladat a **mozgásállapot megőrzése és az egészséges életmódra nevelés**. Rendszeres mozgáslehetőséget biztosítanak gyógytorna foglalkozás, mindennapos

testnevelés és séta, tollaslabda edzés, labdarúgó edzés, túrázás, lovaglás, kerékpározás, hidrotéripia és úszás, néptánc és társastánc foglalkozások alkalmával. A háztartási ismeretek foglalkozásokon az egészséges táplálkozás alapelveit tanítják.

Főbb szakmai programok

Szabadidős, művészeti és sport programok, amelyeken az ÉNO csoportjai részt vettek:

- A **Magyar Speciális Olimpiai Szövetség**: 2 alkalommal szerepeltek a szövetség által szervezett **labdarúgó tornán, Pilismaróton**. Részt vettek a **IX. Óbudai Rehab Kupán**. Havonta sportnapot szerveztek. **Heti rendszerességgel edzettek** labdarúgás, tollaslabda, néptánc és társastánc tartalommal.
- Népszerűsítették a **kerékpáros közlekedést**.
- Februárban a **Figura táncsoport** fellépett a **Szabóky Adolf Általános és Szakképző Iskola** szalagavató bálján, ahol az iskola néptánc csoportjával közösen, az elmúlt év őszi tematikus táborában elsajátított néptánc koreográfiát adták elő, valamint az ÉNO zenés, táncos jelmezbállal ünnepelte a **farsangi időszakot**.
- Tehetséggondozó **alkotótábort** szerveztek **Túrkevén**, néptánc, fotózás és filmezés témakörben. A **néptáncosok őszi továbbképzése** szintén Túrkevén valósult meg egy tematikus tábor keretei között.
- Az **Esélyegyenlőségi hét** keretében művészetterápiás műhelymunkán vettek részt, a „**Játszva látszom**” **Esélyegyenlőségi Fesztiválon** társastáncal és egy módszertani bemutatóval szerepeltek **Egerben**.
- Tavasszal több alkalommal **túráztak a Budai-hegységben**.
- Műsorral ünnepelték a **költészet napját**, a **Fővárosi Szabó Ervin Könyvtárban** (XV. ker. Zsókavár u. 28.)
- Áprilisban **sportnapot** tartottak a **Városligetben**.
- Májusban egy csoport ellátogatott a **Kecskemét környéki Mandulás tanyára**.
- A **MásKép Műhely** kiállítását rendezte az **Újpalotai Közösségi Házban**.
- **Filmes Műhelyük** részt vett a **Kőszegi Filmes Napokon**.
- A **Figura és Figurázó táncsoportok**, valamint a **Hangoló zenekar** felléptek a „**Fenyves Otthon**” **Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Fogyatékosok Otthonának Népzenei és Néptánc Találkozóján, Bánhalmán**.
- A **Figura és Figurázó táncsoportok**, valamint a **Hangoló zenekar** részt vett az **Újpalotai Közösségi Ház Újpalotai Napok** rendezvényén.
- Júliusban a **Magyar Speciális Művészeti Műhely Egyesület (MSMME)** által megrendezett **XXXIII. Speciális Művészeti Fesztiválon, Szekszárdon** több táncsoport és a zenekar is fellépett. A **Más-kép műhely** képeit is kiállították a fesztivál helyszínén.
- Nyáron heti rendszerességgel lehetett **strandolással** tölteni a szabadidőt.
- **Tematikus Művészeti Tábor** keretében tanultak néptáncot **Zamárdiban**.
- A **Filmes műhely** alkotói, két **rövidfilmet** készítettek a **Magyar Speciális Mozgóképek Egyesület táborában Szolnokligeten**.
- Sikeresen szerepeltek a **Homokszobrász Fesztiválon, Zsirán**.
- Szeptemberben, a **gyöngyösi Hétszínvirág Napközi Otthonnal** közösen, zenével, táncal, kézművességgel egybekötött **Tapasztalatcserét és Szakmai Napot** tartottak **Gyöngyösön**.
- Ősszel **integrációs tábor** szerveztek **Gyulán**.
- A kerületi **Bowling Vándorkupa Bajnokságon** csapattal és egyéni versenyzőkkel indultak, fellépett a **Figura táncsoport**.
- **Túratábor** az **Országos Kéktúra 9-es szakaszán**, a **Keleti-Bakonyban**, **Bodajktól Zircig**. A csapat 69 km-t teljesített, 5 nap alatt.

- A Filmes műhely „A zene ereje...hu.” című rövid filmjét az **V. Magyar Speciális Filmszemle** zsűrije a **"Közösségépítés jelentőségének bemutatásáért"** alapított különdíjjal jutalmazta.
- Hetedik alkalommal rendezték meg a **SpeciArt Speciális Művészeti Fesztivált** az **Újpalotai Közösségi Házban**, a Csokonai Kulturális Központ közreműködésével, a XV. kerületi önkormányzat támogatásával és a Magyar Speciális Művészeti Műhely Egyesület szakmai irányításával. A Fesztiválon **22 szervezet** képviseltette magát és **222 fő** fogyatékkal élő amatőr művész lépett fel.
- A MásKép Műhely kiállításának megnyitója december 3-án, volt, az **ELTE Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Karán**, a **Fogyatékos Emberek Világnapja** alkalmából.
- A Mikulást hagyományosan integrált formában, a **Budapesti Gépészeti SZC Bethlen Gábor Szakgimnáziummal** közösen ünnepelték.
- Figura táncsoport néptánc koreográfiát táncolt a **Hársfa Egyesület adventi ünnepe**ségén, valamint társastánc koreográfiát táncolt az **ESZI Területi Gondozás Időseket és Demenciával Élőket Segítő Szolgálat** karácsonyi ünnepeségén.
- **Adventi délutánt** rendeztek az ÉNO-s családok részvételével, **Adventi koncertet** tartottak az újpalotai **Boldog Salkaházi Sára templomban**.

Fejlesztő foglalkoztatás: Fejlesztő foglalkoztatásban **22 fő** résztült, ebből **4 fő Mt. szerinti** határozott idejű munkaviszonyban, **18 fő fejlesztési jogviszonyban** volt foglalkoztatva. Mivel **1 fő** nappali ellátásban részesülő intézményi jogviszonya megszűnt, ezért a fejlesztési jogviszonyban foglalkoztatottak száma **17 főre** csökkent. **2019-ben 12.637 feladatmutatóra** kaptak pályázati finanszírozást, ami **12.245.253 Ft támogatást** jelentett a foglalkoztatás számára. A ténylegesen **teljesített feladatmutatójuk 19.004** volt. A foglalkoztatás során előállított termékekből származó **bevétel bruttó 905.996 Ft** volt. Az összeg teljes egészében a foglalkoztatás működtetésére, és alapanyag vásárlására fordítódott. A foglalkoztatási tevékenység **10 engedélyezett TEÁOR számon**, **5 műhelyben** és az egység udvarán zajlott. Az **értékesítés során együttműködtek** az alábbi intézményekkel, szervezetekkel: Csokonai Kulturális Központ, Evangélikus Egyház, Palota-15 Nonprofit Kft., Dózsa György Gimnázium és Táncművészeti Szakközépiskola, László Gyula Gimnázium és Általános Iskola, Bethlen Gábor Közlekedési és Közgazdasági Szakközépiskola, Újpalotai Vásárcsarnok, Segítő Vásárlás program, Ferencvárosi Úrhölgyek Polgári Egyesülete, Salva Vita Alapítvány.

Egyéb szakmai tevékenység

- **Kulturális élet:** Az igénybe vevők tavaly több alkalommal vettek részt tematikus városi sétákon, kiállításokon, mozi-, és színházlátogatáson, sokszor a családtagjaikkal együtt. Az egyházi és nemzeti ünnepekhez kapcsolódva lehetőség volt múzeumpedagógiai foglalkozásokon is részt venni.
- A **közösségi szolgálat, önkéntes munka** során együttműködtek a Budapesti Gépészeti SZC Bethlen Gábor Szakgimnáziummal. Az év során több osztály vett részt a számukra rendezett nyílt napon.
- A szülők önszerveződő mozgalmait támogatják. Negyedévente működik a **Szülőklub**. A szülőkkel való napi kapcsolattartás során az **egyéni esetkezelés** módszerét alkalmazzák.
- Rendszeres kapcsolatot tartanak az **érdekvédelmi szervezetekkel**, a kerületi és országos **társintézményekkel**, helyet biztosítottak az **SzMDSz őszi megbeszélésének**.

Együttműködés a civil szervezetekkel és az egyházzal

- Az **MSMME** szervezésében részt vettek tanfolyamokon, műhelymunkákon, alkotótáborokban és szakmai rendezvényeken. Az Egyesület szakmai irányításával határozták meg a művészeti nevelés módszereit és eszközeit.
- A **Magyar Speciális Mozgókép Egyesület** által rendezett táborokban, filmszemléken, képzéseken rendszeresen képviseltették magukat.

- A Magyar Speciális Olimpiai Szövetség sporteseményeit figyelemmel kísérték és aktívan bekapcsolódtak a versenyekbe és a szabadidő sportokba.
- A Boldog Salkaházi Sára Plébániával való együttműködés eredménye a már hagyományként megrendezésre kerülő **Adventi koncert**.
- Felvették a kapcsolatot az **Újpalotai Református Egyházközséggel**, megismerkedtek a gyülekezettel és vásárt rendeztek a fejlesztő foglalkoztatás termékeiből.
- A „Segítő vásárlás” program keretében, a **Salva Vita Alapítvány** iránymutatásával, értékesítették a fejlesztő foglalkoztatás termékeit.
- A **Kézenfogva Alapítvány** érdekvédelmi, módszertani és képzési szolgáltatásait vették igénybe, valamint lehetőséget biztosítottak legújabb programjaik és szolgáltatásaik bemutatására a fogyatékkal élőkkel nevelő családok számára.
- A **Down Alapítvánnyal** szorosan együttműködnek, rendszeresen látogatják egymás rendezvényeit.
- Az **ÉTA Országos Szövetség** szakmai rendezvényeit, érdekvédelmi fórumait is rendszeresen látogatták.
- Az **ÉFOÉSZ** szülősegítő programjaira el irányították az érintett hozzátartozókat.

Hatékonyaság növelése

- A kliensek egyedi igényeinek előtérbe helyezése érdekében figyelemmel kísérik a **komplex rehabilitációs vizsgálat** iránti igényeket. Segítik a **rokkant ellátás igénybevitelére történő átállást** a rokkantsági járadék helyett és a hivatalos ügyek intézését.
- Működtetik a **Befogadó csoportot**.
- **Civil kapcsolatok** révén bővítették a kliensek választási lehetőségeit képességeik fejlesztésére és az érdekvédelemhez való hozzáféréshez. Segítették azon **szolgáltatásokhoz való hozzáférést**, mely a kliensek jövőkép tervezését, minőségi életvitelét hivatottak javítani.
- **Társadalmi inklúzió elősegítése**: Programjaik során törekedtek a **többségi társadalmi részvétel megteremtésére**, prioritást kapott az integrált programok szervezése. Több helyen tartottak érzékenyítő előadást, tréninget. Biztosították a sajtónyilvánosságot.

Kapcsolat a képző intézményekkel

- Terepintézménye az **ELTE Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Karának** és más szociális munkás, illetve szociális ápoló-gondozó szakképzést biztosító intézménynek.

Pályázatok

- Az **MSMME** partnerként a **Nemzeti Tehetség Program** keretében harmadik éve mozgásterápiás és táncterápiás fejlesztésben részesültek a kliensek, továbbá 3 tematikus táborban vettek részt térítésmentesen, néptánc témakörben.

Fejlesztő Gondozó Központ

A **Fejlesztő Gondozó Központ** súlyosan, halmozottan sérült gyermekek és fiatal felnőttek, illetve felnőttek **nappali ellátását** biztosítja, mint szociális alapszolgáltatást. Továbbá a Salkaházi Sára Katolikus Általános Iskola, Szakközépiskola, Szakiskola és Fejlesztő Nevelés-Oktatást Végző Iskola számára telephelyként helyet ad a **fejlesztő nevelés-oktatási feladat** ellátására. Korcsoportok szerinti bontásban, két tanköteles korúak csoportja és négy felnőtt csoport működik a FENO-ban.

Fejlesztő Gondozó Központ Igénybe vevők lakóhely szerinti megoszlása (fő) 2019. év	
Település neve	Igénybe vevők száma
Csörög	1
Dunakeszi	1
Órbottyán	1
Csömör	1
Bp. IV. kerület	5
Bp. VII. kerület	1
Bp. X. kerület	2
Bp. XIII. kerület	2
Bp. XIV. kerület	3
Bp. XV. kerület	15
Bp. XIX. kerület	1
Bp. XVI. kerület	3
Összesen	36

8. táblázat, forrás: FENO, 2020

Ellátotti létszám, kihasználtság: 2019-ben 36 férőhelyen 36 fő ellátását végezte az intézmény, 250 munkanapból 245 napon nyújtott szolgáltatást, az éves forgalom 6.133 alkalom volt összesen. Az ellátási évben intézményi jogviszony létesült 1 fővel, intézményi jogviszonya megszűnt 1 főnek. Az ellátottak átlag életkora 28 év. Az ellátási igényüket jelzők alapján összeállított várólista december 31-én 9 fő volt. Fogyatékosok nappali ellátásában és fejlesztő nevelés-oktatásban résztvevők (6-23 éves korig) létszáma 9 fő volt. Fogyatékosok nappali ellátásában résztvevők (23 éves kortól) létszáma 27 fő volt.

Az intézmény folyamatosan kapcsolatot tartott a gyermekek, fiatalok, felnőttek lakóhelye szerinti illetékes önkormányzatokkal, jelenleg a fővárosi kerületek közül a IV., XIII., XIX. kerülettel van együttműködési megállapodása a XV. kerületnek.

Kapcsolattartás formái:

- beszámolók küldése az illetékes önkormányzatok felé az intézmény munkájáról és az adott ellátott fejlesztő neveléséről,
- meghívás az intézmény programjaira,
- személyes kapcsolattartás a szülőkkel, egyeztetés a hivatali ügyintézőkkel.

Oktatási feladatellátás, pedagógiai szakmai tevékenység

Az intézményben két ágazathoz tartozó kollégák dolgoztak együtt. A szeptemberben elindult tanévet 3 fő gyógypedagógiai asszisztens hiánnyal kezdte az iskolai tagozat, ami az év végéig folyamatos maradt, heti váltással érkeztek a helyettesítő munkatársak. A mindennapi munkában jól ment az együttműködés mivel az intézmények kliensköre, elvei, szakmai programja, módszertani sajátosságai egybeesnek. Ezek mentén a napi munkaszervezést alapvetően az befolyásolta, hogy a két ellátó intézmény humánkapacitása napról napra hogyan alakult. Az Iskolával a kapcsolattartás nem volt zökkenőmentes, de az őszi fenntartói egyeztetést követően a kommunikáció hatékonysága javult és az egyéni mozgásfejlesztéssel kapcsolatos problémák is megoldódni látszanak. A kialakult helyzet következtében a munka összehangolása, koordinálása még nagyobb körültekintést és odafigyelést igényelt. Váratlan helyzetben azonnali vezetői döntést az oktatási csoportokban is csak a FENO egységvezetője tudott hozni. Ez a munkaszervezési mód elfogadottá vált úgy az oktatási intézmény munkavállalói részéről, mint a szociális terület dolgozói körében.

Nappali ellátás

Alkalmazkodva a kialakult helyzethez, a szakmai program célkitűzéseire és a dolgozói team sajátosságaihoz a szociális csoportok összetétele folyamatosan változott figyelembe véve a szolgáltatást igénybe vevők körét. Az előre átgondolt, jól megszervezett módosítások a szolgáltatást igénybe vevőket nem terhelték meg jelentősen, a kollégák munkáját nagy

mértékben segítettek. Új jelenség volt az elmúlt évben, hogy egyre gyakrabban kellett az adott napon csak a „minimális szolgáltatás” mentén működni. A létszámhiány az igénybe vevők fizikai állapotának romlása mellett a gondozási feladatok tekintetében nagyobb teher nehezedett a munkatársakra. A megszokott rutinból kitörést azok a szakmai programok, rendezvények jelentettek, amelyek valami pluszt, mást adtak az állandóan ismételt napirendhez képest. A programok megvalósításánál a speciális szükségletekre reagáló, biztonságosan megszervezhető és egyszerűen lebonyolítható elvek kerültek előtérbe. A programok tartalmi elemei közös döntéssel alapultak, a kapacitáshiányra logisztikai, módszertani újításokkal reagált a FENO-s team. A foglalkozások menetét az életkori sajátosságokhoz, az egyéni képességekhez igazodva tervezték és valósították meg. Nagy hangsúlyt fektettek a szinten tartás megvalósítására, a családokkal közösen megbeszélve az esetleges készségromlás okait, várható következményeit, illetve az azokra adható válaszokat. A külsős megbízási szerződéssel dolgozó mozgásfejlesztő terapeuta, illetve a **Gondoskodás Gyermekünkért Alapítvány** által finanszírozott és az intézménybe delegált gyógytornász folyamatos jelenléte, elhivatottságuk, közösségszeretetük, szakmai tudásuk hozzájárult a szakmai munka sikerességéhez, illetve a szakemberhiány enyhítéséhez. Az ellátottak előrehaladott életkorával jelentkező megváltozó képességekhez, a készségek struktúrájához alkalmazkodó, jól bevált gondozási, nevelési eljárások mellett fókuszban voltak a már előző években kipróbált és bevezetett terápiás eljárások: kutya asszisztált terápia, augmentatív és alternatív kommunikáció, soundbeam, hangpancsi, hidromasszázs kád, egyéni és csoportos snoezelen, színes kotta, kert. A szerzett tapasztalatokat felhasználva folytatódott az intézmény módszertani ajánlásainak kidolgozása. Folyamatosan bonyolították **szűrővizsgálataikat** bőrgyógyász, valamint egy ortopéd és egy fogászati szakorvos közreműködésével. A **szakorvosok** által felírt, javasolt segédeszközök kiválasztásában (kerekeszék), elkészítésében és beszerzésében (mintavétel gipsszel, próbák, ahhoz tartozó korrigálások, és a kész eszköz átvétele) folyamatosan segítséget nyújtottak a szülőknek. Az egyes **szakrendelőkbe, ügyintézésre** igény szerint kísérték a családokat, szülőket, megbeszélve a kísérés szabályait. Folyamatosan alkalmazkodtak a felmerülő igényekhez, szolgáltatási struktúrájukat a meghatározott kereteken belül mindig rugalmasan alakították az ellátottak igényeinek megfelelően. A **szülői közösséggel a mindennapokban és a pályázati lehetőségek keretében is hatékony és rendszeres volt az együttműködés:**

- Családi nap,
- Családi karácsony,
- a Területi Gondozás szolgáltatásait igénybe vevő idősökkel szervezett közös tevékenységek,
- nyári programok,
- FENO-kertrendezés,
- pályázatírás, pályázati programok megvalósítása.

A **szülők** hatékony, széleskörű **támogatása** továbbra is a teammunka részét képezte. Folyamatos segítséget nyújtottak az ellátottakkal kapcsolatos **jövőkép tervezéséhez**, amiben a FENO-nak - mint sok család számára egyetlen segítő kapcsolatnak - részt kell vállalnia. A **Szülőklub** tagjai az intézmény munkatársaival szoros együttműködésben szervezték programjaikat. Eszközparkjuk folyamatosan bővült. Az alapítványi karácsonyi vásár bevételét - a FENO számára - ismét **fejlesztő eszközök** beszerzésére költötte a **Gondoskodás Gyermekünkért Alapítvány**. A csoportok **épületen belüli elhelyezése** továbbra is komoly kihívást jelentett. A kerekesszékek közlekedők arányának megnövekedése miatt körültekintően figyelembe kellett venni az épületen belüli közlekedési és tárolási lehetőségeket is. Egész évben folyamatos volt az intézmény épített és tárgyi környezetének minőségi szinten tartása, az amortizációból fakadó cserék, szerelések bonyolítása. Figyelmet kapott a **kert**, annak fokozott kihasználtsága, esztétikája és az egyenlő esélyű hozzáférés növelése. Az igénybe vevők nagy lelkesedéssel vették birtokba az intézmény szomszédságában létrehozott **integrált**

játszóteret. A játszótér lehetőséget ad a biztonságos, szabadlevegőn megvalósítható szabadidős tevékenységek gyakorlásához. Az évszakokhoz, hagyományokhoz kötődően szervezték meg **szabadidős és egyéb programjaikat:**

Január: pótszilveszteri buli

Február: farsang, nyílt napok

Március: március 15-i ünnep, FENO 28. születésnapja

Április: húsvét, Föld napja

Május: Anyák napi ünnepség, Gyermeknap, Májusfaállítás

Június: Élmény nap, tábor Bogácson, szülői értekezlet, szakorvosi vizsgálat

Szeptember: Bowling Vándorkupa Bajnokság, szülői értekezlet

Október: szakorvosi vizsgálatok, Nyílt napok

November: Fordított nap, Mesék napja, halloween

December: szakorvosi vizsgálat, Mikulás, karácsonyi ünnepség

A munkatársak forgórendszerben vettek részt minden csoport munkájában, de már nem kizárólag szakmai szempontból szerveződtek így a csoportok, hanem szükségből is, annak érdekében, hogy a hiányzó kapacitás ellenére is a megfelelő nappali ellátást meg lehessen oldani. A **gyógypedagógiai asszisztensek** feladatvállalása a terápiás munkatársak helyettesítésében továbbra is nélkülözhetetlen segítség volt. A **társadalmi integráció erősítését, az egyenlő esélyű hozzáférés elvét** elősegítve szerveztek olyan programokat, melyek célja a fogyatékos személyek elfogadtatása, megismertetése, pl. kiscsoportos buszos kirándulások múzeumokba, fotókiállításra, kávézóba, az őrbottyáni Juhász Zsófia Református Szeretetotthon Fogyatékosokat Ápoló és Gondozó Intézmény rendezvényeire.

Egyéb szakmai tevékenység

- **Munkatársak mentálhigiénés megsegítése:** A magas szakmai színvonalú munka érdekében fontos a munkatársak fizikai, mentális és lelki egészségének megőrzése. A csoportmunka, a motivált munkaléggör megteremtése érdekében a dolgozók számára folyamatosan biztosított volt a **továbbképzéseken, szakmai konferenciákon, intézménylátogatásokon** való részvétel, belső képzések szervezése. A tavasszal megszokott **szervezetfejlesztés** elmaradt, ennek hatása az év második felében volt leginkább érezhető. Az év második felében fizikailag és mentálisan is nagyon elfáradt a team, a létszámhiány miatt kialakult többletmunka mindenkit megterhelt. A tapasztalatok megosztását, a folyamatos szakmai konzultáció lehetőségét a havonta megtartott **stábülések** és a kéthetente megtartott **szakmai teamek** biztosították.
- **Gondoskodás Gyermekünkért Alapítvány** sikeresen pályázott a **nyári tábor** támogatására, valamint **szülősegítő szolgáltatások** támogatására, amelynek keretében egy tematikusan felépített szülősegítő csoportos tréning hatodik részének megvalósítása indulhatott el. A Nemzeti Együttműködési Alap "Civil szervezetek működésének támogatása 2019" c. pályázati programon is nyert az Alapítvány pályázata. Így lehetőség volt havi 32 órában **alapítványi gyógytornász** alkalmazására, csapatépítő foglalkozások **megtartására**. Az IKEA által kiírt pályázaton elnyert 453.000 Ft támogatást az Alapítvány fejlesztő eszközök beszerzésére fordította.
- **Együttműködés, kapcsolattartás:** Az egyes érdekképviselői szervezetekkel folyamatos kapcsolatot tartottak fenn, folyamatosan képviseltették magukat az általuk szervezett programokon: Társaság az Emberi Szabadságjogokért, Kézenfogva Alapítvány, Fogyatékos Személyek Esélyegyenlőségéért Közhasznú Nonprofit Kft. (NFSZK), Magyar Gyógypedagógusok Egyesülete (MAGYE) - súlyosan, halmozottan fogyatékosok szakosztálya, EMMI-SZGYF Fogyatékosok Nappali Ellátása munkacsoport. Az ESZI egységeivel együttműködve, a helyi **jelzőrendszer** hatékonyan együttműködött az ellátottak érdekében. Folyamatosan tartották a kapcsolatot az **ELTE**

Bárzi Gusztáv Gyógypedagógiai Karával, a hallgatók számára folyamatos gyakorlati terepet biztosítottak. Részben összefüggő, részben heti bontásban **9 fő gyógypedagógus hallgató** teljesítette gyakorlatát. Folyamatos volt a kapcsolattartás a **Magyarországon élő Vietnámiak Szövetségével**, akik támogatják és figyelemmel kísérik a FENO szakmai munkáját.

A FENO dolgozói tavaly is folyamatosan jelen voltak a különböző **szakmai rendezvényeken, továbbképzéseken:**

- DEMO napok - Hangpancsi terápia (Demoszthenész Egyesület),
- Juhász Zsófia Református Szeretetotthon Fogyatékosokat Ápoló és Gondozó Intézmény - Együtt Egymásért Fesztivál Órbottyánban, .
- Magyar Sajtófotó Kiállítás a CAPA Központban,
- Tavaszi intézménylátogatások: Győr - Bárzi Gusztáv Gyógypedagógiai Intézmény és Gyermekotthon, XV. ker. Önk. Molnár Viktor Tagóvoda, Völgyzugolyház Alapítvány a Kacifántosokért,
- ESZI Család- és Gyermekjóléti Központ - Éves tanácskozás,
- ESZI Területi Gondozás - Demencia workshop, Alzheimer Café,
- ESZI Értelmi Fogyatékosok Napközi otthona - SpeciArt Speciális Művészeti Fesztivál,
- ESZI csapatépítő délután,
- Gondoskodás Gyermekünkért Alapítvány - csapatépítő programok,
- Országos Orvosi Rehabilitációs Intézet - A konduktív pedagógiáról c. program,
- Magyar Gyógypedagógusok Egyesületének Szakosztályi találkozói,
- Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság - fogyatékosügyi munkacsoport,
- Nemzeti Fogyatékosügyi és Szociálpolitikai Központ - a fogyatékosok lakhatása munkacsoport,
- Részvétel a Szupervízió szociális területen dolgozó szakemberek számára c. képzésen,
- ELTE BGGYK - Hetedik Fogyatékoságtudományi Konferencia,
- Reménysugár Rehabilitációs Intézmény SHF személyeknek szóló programjain való részvétel,
- ÉTA Országos Szövetség - tematikus napok,
- SZTDSZ-SZMDSZ - Szakszervezeti tisztségviselőknek képzése.

Család- és Gyermekjóléti Központ

A **Család- és Gyermekjóléti Központ** részeként működik az *Újpalotai Család- és Gyermekjóléti Központ*, amely alapszolgáltatást biztosít, a *Fióka Család- és Gyermekjóléti Központ*, amely a gyermekvédelmi hatósági eljárásokban működik közre, a *Munkanélküli Fiatalok Tanácsadó Irodája* (MUFTI), valamint a *Nappali Melegedő és Utcai Gondozó Szolgálat*. A szakmai munkát segítve heti rendszerességgel tartottak **teamet, esetmegbeszélő csoportot és adminisztrációs megbeszélést** a munkatársak. Az egyéni készségek fejlesztése érdekében a kollégák **továbbképzéseken és konferenciákon** vettek részt. A **szupervízió** és a **szervezetfejlesztés** - a költségvetés késői elfogadása miatt - háttérbe szorult. Tevékenyen részt vettek a fővárosi kerületek által szervezett **találkozókon**, valamint az Emberi Erőforrások Minisztériumának „*Szakmai támogató hálózat*” projekt keretében szervezett **műhelyfoglalkozásokon**. Továbbra is részt vettek a felsőfokú szakképzésben résztvevő hallgatók **gyakorlati képzésében**, melynek során az **ELTE Társadalomtudományi Karáról** és a **PPKE Szociális Tanulmányok Tanszékéről** több szociális munka szakos hallgatót fogadtak. Az intézmény **nyilvánossággal való kapcsolata** során bemutatták a Család- és

Gyermekjóléti Központ munkáját a helyi médiában, saját honlapjukon, valamint a kerületi rendezvényeken.

Család- és Gyermekjóléti Központ Újpalotai Család- és Gyermekjóléti Központ és a Fióka Család- és Gyermekjóléti Központ összesített adatai			
Tevékenységek, szolgáltatások	2017. év	2018. év	2019. év
Éves forgalom (alkalom)	13.045	16.318	12.248
Szolgáltatásokat igénybe vevők száma (fő)	6.729	7.797	7.180
Szolgáltatásokat igénybe vevő családok száma	3.018	1.944	1.742
Szolgáltatásokat igénybe vevő gyermekek száma (fő)	1.996	2.190	2.010
Alapellátásban gondozottak száma (fő)	4.496	5.127	5.017
Alapellátásban gondozott gyermekek száma (fő)	1.327	1.308	1.493
Kliensek ügyében érkezett levelek (db)	4.461	3.977	3.656
Kliensek ügyében küldött levelek (db)	4.493	3.992	3.829
Családlátogatások (alkalom)	2.028	2.374	2.363
Jelzés veszélyeztetett gyermekek ügyében (db)	762	743	711
Jelzés veszélyeztetett felnőttek ügyében (db)	24	25	50
Esetkonferencia (alkalom)	64	38	39
Szakmaközi megbeszélés (alkalom)	22	17	11
Pszichológiai tanácsadás (alkalom)	659	771	713
Jogi tanácsadás (alkalom)	417	333	266

9. táblázat, forrás: CsGyK, 2020

Az **Újpalotai Család- és Gyermekjóléti Központ** fő tevékenysége, hogy a szociális és/vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújt szolgáltatásokat. A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését.

Újpalotai Család- és Gyermekjóléti Központ főbb forgalmi adatai			
Szolgáltatás, tanácsadás típusa	2017. év	2018. év	2019. év
Igénybe vevők éves forgalma (alkalom)	9.147	10.978	9.349
Új igénybe vevők száma (fő)	1.241	1.311	1.116
Pszichológiai tanácsadás (alkalom)	580	502	432
Jogi tanácsadás (alkalom)	225	216	216
Álláskereső Klub (alkalom)	367	301	366
Adósságkezelési tanácsadás (alkalom)	1.348	741	681

10. táblázat, forrás: CsGyK, 2020

Családgondozás

Az Újpalotai Család- és Gyermekjóléti Központban 2019-ben **5.017 fő, 9.349 alkalommal** vette igénybe a különböző szolgáltatásokat, tanácsadásokat, amely jelentős emelkedést mutat az előző évekhez képest. Az **új igénybe vevők** létszáma **1.116 fő** volt. A korosztályi megoszlást vizsgálva elmondható, hogy az aktívkorú lakosság (3.524 fő) és a gyermekkorú kliensek (1.493 fő) aránya hasonlóan mutatkozik, mint az előző években. A kapott jelzések (761 levél) túlnyomó többsége (711 levél) gyermekek veszélyeztetettségéről szólt, melyek enyhítése a legtöbb esetben hosszabb segítő kapcsolatot, szélesebb körű szakmaközi konzultációt igényelt. Évről évre növekvő tendenciát mutat a felnőtt korúakra vonatkozó jelzések (2019-ben 50 levél) száma, melyek többsége egyedül élő, alacsony jövedelmű, önellátásban korlátozott, gyakran demenciával küzdő, idős emberekkel kapcsolatban kérte a Központ segítségét. Ezekben az esetekben az ESZI Területi Gondozás munkatársaival való szoros együttműködésben próbáltak

támogatást nyújtani a rászorulóknak. Több esetben szükséges volt más társintézmények, elsősorban az egészségügyi szolgáltatók vagy civil szervezetek bevonása. Egyre többen vannak azok a rászorulók, akik a legalacsonyabb térítési díjat sem tudják önerőből kifizetni, ezért a szociális étkezés és a házi segítségnyújtás szolgáltatásait önerőből nem tudják igénybe venni. Gyakran előfordul, hogy a jelzésben szereplő kliens bár komoly segítségre szorulna, de mentális állapota már labilis, helyzetét nem látja reálisan, a felajánlott segítséget nem fogadja el. Ezekben az esetekben elkerülhetetlen az illetékes gyámhivatal bevonása. Az **egyéni esetkezelések** során, az élethelyzet javítása érdekében szinte minden megállapodásnak része volt a sok problémára fókuszáló komplex esetmenedzselés, vagy a területben működő más segítő szervezetekkel való együttműködés. Szükség szerinti rendszerességgel otthonukban látogatták meg a családokat, összesen **1.561 alkalommal**. Közreműködtek az átmeneti gondozás, pl. gyermekek, ill. családok átmeneti otthona igénybevételében. Az egyes gyerekek érdekében a családsegítők rendszeresen jártak óvodákba, iskolákba megbeszélésekre, esetkonzultációkra, a hatóságok által összehívott tárgyalásokra. Több esetben volt szükséges tanúként megjelenniük egy-egy büntetőeljárás során az eljárást lefolytató nyomozó hatóságnál. Munkájuk során folyamatosan egyeztettek a Fióka esetmenedzsereivel. 2019-ben **39 esetben** tartottak ügynevezett **esetkonferenciát**, melyeken a családtagokon és a meghívott szakembereken kívül családsegítő és esetmenedzser is egyaránt részt vett.

Prevenációs tevékenység

Kiemelt feladat a *jelzőrendszer* működtetése, így a megelőzésre és a veszélyeztetettség felismerésére kerül a tevékenységek fókuszra. A jelzőrendszeri koordinátor feladata a jelzőrendszer tagjaival (egészségügyi, nevelési-oktatási intézmények, társintézmények, hatóságok) való folyamatos együttműködés. A jelzőrendszeri koordinátor rendszeresen látogatta a terület jelzőrendszerének tagjait, **szakmaközi megbeszélést 11 alkalommal** tartottak.

Tanácsadások

A *Jogi tanácsadást* az év folyamán **161 fő** kereste fel, összesen **216 alkalommal**. A *Mentálhigiénés tanácsadást*, a *Pszichológiai és életvezetési tanácsadást*, a *Pár- és családkonzultációt* az igénybe vevő **221 fő 1.228 alkalommal** kereste fel. Kiemelkedő problémátípusoknak számítanak a familiáris, kapcsolati konfliktusok, az ezeket kísérő krízisek, életvezetési nehézségek, gyermeknevelési problémák, illetve az identitás krízis, valamint néhány pszichiátriai kórkép. *Mediációra 42 alkalommal* került sor. *Álláskereső Klub 198 napon* működött, **366 alkalommal** vették azt igénybe. *Adósságkezelési tanácsadásért 681 alkalommal* keresték fel a családok, illetve egyének a központot. A *Hálózat Alapítványhoz* benyújtott támogatási kérelmek száma **57** volt. Az *adósságkezelési szolgáltatás* keretében **13 kérelmet** továbbítottak adósságcsökkentő támogatás igénybevételére. A tanácsadás elsődleges célja, hogy a lakhatási költségekkel hátralekba kerülők fizetőképessége helyreállhasson, a díjtartozás jelentős mértékben csökkenhessen, valamint az, hogy az életvezetési gondjaik megoldásához segítséget kapjanak.

Az *integrált szülő-csecsemő/kisgyermek konzultációt*, melynek célja, hogy a nehézségek során támogatást nyújtson a családoknak abban, hogy a szülők megtalálják saját, személyre szabott és mindenki számára elfogadható megoldásaikat, évről évre egyre többen keresik fel. 2019-ben **62 család 225 alkalommal** vette igénybe ezt a speciális segítséget. Az egyéni esetkezelés mellett továbbra is szerepet kapott a *csoporthoz tartozó végzett szociális munka*, melyeket az év során **445 fő** vett igénybe:

- Napsugár klub,
- Hozzá tartozói csoport az Alzheimer betegeket ápolók számára
- Kamasz klub,
- Biblia-kör
- Kanga Klub (az Újpalotai Közösségi Házal együttműködve),
- Közösségépítő nyári kirándulások

- Családi konfliktuskezelő, stresszoldó programok,
- Húsvéti, karácsonyi kézművesnapok.

Közreműködés az átmeneti gondozás igénybevételében

A családok átmeneti otthonába a szülő(k) kérésére kerülhetnek be családok. Azokban az esetekben, amikor egy felvétel előtt álló családdal már kapcsolatban áll a Család- és Gyermekjóléti Központ, akkor a helyzetükről, életkörülményeikről tájékoztatást tud nyújtani az intézmény a fogadó szervezet számára. A legnagyobb számban a kerületben lévő **Szociális és Rehabilitációs Alapítvány** fogadja a XV. kerületi családokat. 2019-ben több más szervezet is biztosított elhelyezést kerületünkben élő családok részére:

- BMSZKI Átmeneti Szálló és Szobabérlők Háza,
- BMSZKI Rákosszeg park-i Családok Átmeneti Otthona,
- Anyaoltalmazó Alapítvány,
- Jó Pásztor Anyaotthon
- S.O.S. Krízis Alapítvány,
- Menedék Mamásotthon,
- Magyar Máltai Szeretetszolgálat.

A gyermekek átmeneti otthona a szülők kérésére azokat a gyerekeket fogadja, akiknek családjában átmeneti nehézségek adódnak, s egy átmeneti időszakra a család nem tudja vállalni a gyerek(ek) ellátását, ennek hiányában ezek a gyerekek felügyelet nélkül maradnának. Ez az ellátási forma a legtöbb esetben a szülők életvezetési problémái, lakhatási nehézségei miatt vált szükségessé. A XV. kerületnek együttműködési megállapodása van a IV. kerületben levő „Aranyhíd” **Gyermekek Átmeneti Otthonával**. A 2019-es évben összesen **5 gyerek** kapott teljeskörű ellátást az „Aranyhídban”.

Gyerekekprogramok

A tematikus program szerint zajló, 2-2.5 órás időtartamú **klubok** az ünnepekhez kapcsolódóan kerültek megszervezésre. 2019-ben összesen **86 gyerek** vett részt a programokon. A nyári **kószalások** során 3 alkalommal **68 gyermeket** vittek kirándulni, a kisebbek édesanyjukkal vagy nagymamájukkal együtt vettek részt a programon. A szeptemberben szervezett családi konfliktuskezelő program alkalmából **6 család 25 tagja** utazott el Székesfehérvárra.

A **Fióka Család- és Gyermekjóléti Központ** tevékenységének elsődleges célja a gyermek családban nevelkedésének elősegítése, veszélyeztetettségének megelőzése, ennek érdekében a gyermek igényeinek és szükségleteinek megfelelő önálló egyéni és csoportos speciális szolgáltatásokat nyújtani. A gyermekvédelmi hatósági eljárásokban a szakemberek segítséget nyújtanak a kiskorú gyermeket nevelő család tagjai számára, szem előtt tartva a család autonómiáját, ugyanakkor érvényre juttatva a családban nevelkedő gyermekek mindenek felett álló érdekét. Kiemelt feladat a védelemben vett, a családból ideiglenes hatállyal kiemelt, vagy nevelésbe vett gyermek családba történő visszahelyezésének elősegítése, valamint átmeneti vagy tartós nevelésből kikerült gyermek vagy fiatal felnőtt utógondozásának biztosítása, illetve annak elősegítése.

FIÓKA Család- és Gyermekjóléti Központ főbb forgalmi adatai I.			
Tevékenység típusa	2017. év	2018. év	2019. év
Szakmaközi megbeszélés (alkalom)	22	17	12
Védelemben vétel (fő)	53	80	75
Ideiglenes hatályú elhelyezés (fő)	6	9	12
Szakellátásban nevelkedő gyermekek támogatása (fő)	129	119	143
Utógondozás (fő)	7	9	4

11. táblázat, forrás: CsGyK, 2020

A Fióka munkájának legjelentősebb eleme 2019-ben is a gyermekvédelmi, hatósági eljárásban közreműködő **egyéni esetkezelés** volt. Az év során **484 gyermeket** és családjukat gondozták. Miközben a központ alacsony számban (2019-ben csupán 12 fő esetében) tett javaslatot a

gyermek családból való kiemelésére, a nevelésbe vett gyermekek száma (143) emelkedett. A Fióka munkatársai 2019-ben **1.131** levelet kaptak és **819** levelet írtak az egyes gyerekek érdekében, illetve ügyében. Az esetmenedzserek rendszeresen jártak óvodákba, iskolákba megbeszélésekre, esetkonzultációkra és a hatóságok által összehívott tárgyalásokra. A gyerekekkel foglalkozó szakemberekkel az **Éves tanácskozáson** áttekintették a kerület gyermekvédelmi helyzetét.

Családgondozás

A hatósági intézkedés keretén belül gondozott családokban **325** olyan gyermeket gondoztak, akik nincsenek védelembé véve vagy szakellátásban. Ennek keretében felvilágosítást, információt adtak az igénybe vehető - gyermekekkel kapcsolatos - ellátásokról, támogatásokról, szabadidős programokról. A segítő kapcsolatban terápiás jellegű segítséget kínáltak a nehézségek megoldásában, illetve tanácsadást folytattak konkrét problémák kezelésében. Szükség szerinti rendszerességgel otthonukban látogatták meg a családokat, gyakran a korábbi (vagy leendő) családsegítővel, esetenként a bevont tanácsadóval közösen, összesen **802 alkalommal**. Közreműködtek az átmeneti gondozás, pl. gyermekek, ill. családok átmeneti otthona igénybevételében. Kirendelt családgondozás keretében, hatósági végzés alapján nyújtottak segítséget azon családok számára, amelyek az önkéntes együttműködés keretében nem tudták, vagy nem akarták a gyermekeiket veszélyeztető gondjaikat megoldani. 2019-ben **védelembé vétel** keretein belül **75** gyermeket gondoztak. A gyámhivatali eljárások során munkatársaik részt vettek a hatóság által összehívott tárgyalásokon, és a családokkal közösen egyéni gondozási-nevelési tervet készítettek, melynek segítségével konkrét feladatok és határidők kitűzésével tették hatékonyabbá a közös munkát. Folyamatosan együttműködtek a gyermekeket ellátó egészségügyi, oktatási, nevelési intézményekkel. Szüleiktől **kiemelve, szakellátásban nevelkedő 143 gyermek** ügyében **69 családnak** nyújtottak segítséget annak érdekében, hogy a gyermek(ek) visszafogadására alkalmassá és képessé váljanak. Ennek során ún. hazagondozási tervet készítettek, melyben kijelölték az elérni kívánt célokat, az azok elérését segítő feladatokat. Az utógondozás keretén belül 3 családból **4 gyermeknek** nyújtottak támogatást. Ők családjukba visszakerült gyermekek, akik a visszailleszkedéshez kaptak segítséget.

Speciális szolgáltatások, tanácsadások

- A *készenléti szolgálat* keretében **365 napon** végeztek szakmai tevékenységet, ebből **104 alkalommal** volt szükség tanácsadásra.
- A *kapcsolattartási ügyelet* keretében **347** személy vette igénybe a **kapcsolattartási ügyelet** szolgáltatásait, ennek jelentős része felügyelt kapcsolattartást jelentett.
- A *kórházi szociális munka* során **45 gyermek** ügyében dolgoztak együtt a **kórházakkal**.
- Az *utcai és lakótelepi szociális munka* tekintetében évek óta szabadidős programokat biztosítanak a kallódó gyerekek részére, hogy minél kevesebb időt töltsenek az utcán. A tanévhez kötődő délutáni klubokon kívül, a nyári hónapokban ugyanezt a célt szolgálják a „nyári kószalások”.

FIÓKA Család- és Gyermekjóléti Központ főbb forgalmi adatai II.			
Szolgáltatás neve	2017. év	2018. év	2019. év
Készenléti szolgálat (nap)	365	365	365
Kapcsolattartási ügyelet (fő)	255	458	347
Kórházi szociális munka (fő)	29	57	45
Pszichológiai tanácsadás (alkalom)	352	282	281
Jogi tanácsadás (alkalom)	192	117	50
Fejlesztés (alkalom)	1098	1294	1278

12. táblázat, forrás: CsGyK, 2020

A pszichológusok tevékenysége

A pszichológusok tanácsadást, rövid terápiát, konzultációs beszélgetéseket folytatnak gyerekekkel, szüleikkel külön-külön, vagy együtt. A terápiás titok megtartása mellett a pszichológusok folyamatosan konzultálnak az érintett családokkal foglalkozó szociális munkásokkal. 2019-ben **16 gyermek** és családtagja vett igénybe pszichológiai segítséget, őket összesen **281 alkalommal** fogadták a pszichológusok.

A jogász tevékenysége

A jogi tanácsadó egyrészt a szociális munkásokat segíti a kliensek ügyeinek vitelében, valamint a családok tagjai személyesen is konzultálhatnak vele. 2019-ben a jogi tanácsadást **50 alkalommal** vették igénybe a családok.

Fejlesztő pedagógiai tanácsadók tevékenysége

2019-ben **1.278 alkalommal** foglalkoztak **fejlesztésre** szoruló gyerekekkel a fejlesztő pedagógiai tanácsadók. A gyerekek a legtöbb segítséget napi tanulási problémáik megoldásához igényelték, de a fejlesztést többnyire az alapoktól kell kezdeni. A fejlesztőpedagógusok munkája sok magántanuló számára az utolsó esélyt jelenti arra, hogy tanulmányai ne szakadjanak meg.

Óvodai és iskolai szociális segítés

Az óvodai és iskolai szociális segítők csoportja a Pestújhelyi út 32. szám alatti telephelyen működik. Az egyedi igények felmérését követően **37** nevelési, oktatási intézménnyel sikerült megkötni az **együttműködési megállapodást**. 2019 elején **4 fő** teljes álláshelyen dolgozó **óvodai és iskolai szociális segítő** mellé rész munkaidőben csatlakozott **4 fő családsegítő**, így a csoport a kerület 16 iskolájából 14-et, 22 óvodájából 16 intézményt látott el az első félévben. A második félévben egy félállású családsegítő és hat teljes állású óvodai iskolai szociális segítő folytatta a munkát. Az elmúlt évben a számított **1.122 tevékenység** (egyéni, csoportos és közösségi szociális munka) **5.826 ellátott személy** (gyerekek, szülők, szakemberek) elérését eredményezte. A munkatársak részt vettek a szülői értekezleteken, nevelőtestületi értekezleteken és szakmai műhelyeken tartottak **előadásokat**, konzultációkat. Szerveztek **közösségi, prevenciós foglalkozásokat** nagyobb iskolai programok alkalmából, becsatlakoztak az iskolák által szervezett rendezvényekbe, aktívan részt vettek a XV. kerületi GYIÖK által megrendezett Ifi-Fesztén is. Intenzív kapcsolatot építettek ki a kerületi iskola- és óvodapszichológusokkal, amely során az együttműködést erősítette és mélyítette a segítők csoportja által szervezett, hét modulos Békés Iskolák Program és az egészségfejlesztés témakörön belül kétszer kétnapos Szexedukációs Tréning. A képzésbe bevonták az iskolai védőnőket is. Szeptembertől a sajátos nevelési igényű óvodások integrációjának elősegítésére a XV. kerületi Pedagógiai Szakszolgálattal közösen vettek részt az óvodák szülői értekezletein, nevelőtestületi értekezletein. Az óvodai és iskolai szociális segítők részéről a veszélyeztetett gyerekekkel kapcsolatos **jelzőrendszeri feladatok** végzése, esetekkel kapcsolatos konzultációk és a családsegítők, esetmenedzserek munkájának támogatása az egyéni munka tevékenységi körében folyamatosan történik. Az intézményekben biztosított jelenlét további fontos eleme, hogy **mentorálással** segítik azokat a gyerekeket, akik számára nehézséget jelent a tanulás, gyakori a hiányzás és esetlegesen a család jövőkép-motivációja bizonytalan. Szintén az egyéni munkát támogatja a **mentálhigiénés teamek** kialakítása. Nyári **szabadidős programjaik** közül a kirándulások, a kisebb programok mellett a legnagyobb érdeklődést a „**játszóterezés**” bevezetése váltotta ki, amely volt, alkalmakon kerületi játszóterekre szerveztek mini kézműves foglalkozást, illetve szabadtéri játékokat. Az óvodai és iskolai szociális segítők csoportja szervezőként és házigazdaként rendszeresen teret ad több település (IV., V., X., XIII., XIV., XVI. kerület és Gárdony) óvodai és iskolai szociális segítőinek szakmai műhelymunkájára.

Munkanélküli Fiatalok Tanácsadó Irodája (MUFTI): A MUFTI célja a hátrányos helyzetű, alacsony iskolai végzettségű, munkanélküli fiatalok munkanélküliséggel kapcsolatos problémáinak megelőzése, feltárása és kezelése.

Az Iroda szolgáltatásai, szakmai munkája:

- Információs és tanácsadó szolgálat
 - Álláskeresés segítése, állasközvetítés - Kerületi Állásbörze
 - Ifjúsági álláskereső klub
- Segítő beszélgetés, pályaorientációs konzultáció
- Elhelyezkedési esélyeket növelő tanfolyamok, képzések szervezése
- Ifjúsági álláskereső tréning
- Csoportos munkáltatói tájékoztatók
- Középiskolai prevenciós munka, Kerületi Képzési Börze
- MUFTI klub
- Ifjúsági közösségi tér
- Ifjúsági információs munka
- Ifjúsági területen dolgozók szakmai fóruma - Együttgondolkodó Napok
- Részvétel a XV. kerületi Kábítószerügyi Egyeztető Fórum és az Ifjúsági Kerekasztal munkájában
- Főiskolások, egyetemisták gyakorlati terepe

A 2019. év adatai alapján a MUFTI szolgáltatásait **213 fő** vette igénybe, közülük a MUFTI regisztrált ügyfeleinek száma **65 fő** volt (közülük nő 19 és 46 férfi). A regisztrált ügyfelek és a szolgáltatásokat igénybe vevők, valamint a kontaktusok szám közötti különbségek abból adódnak, hogy a MUFTI szolgáltatásait nem csak a „muftisok”, hanem a Család- és Gyermejkölési Központ többi telephelyeinek igénybe vevői is használják. A szolgáltatásaik éves forgalma **1.251 alkalom**, a kapcsolatfelvételek száma (a külső helyszíneken végzett tevékenységekkel együtt) **2.280 alkalom** volt.

MUFTI regisztrált igénybe vevők iskolai végzettség szerinti megoszlása (fő)			
	2017. év	2018. év	2019. év
Általános iskola nyolc osztályánál kevesebb	1	20	7
Általános iskola nyolc osztálya	25	21	20
Szaktanulmányok, szakiskola, OKJ	38	44	26
Gimnázium, szakközépiskola	1	16	5
Érettségire épülő befejezett OKJ iskola	8	1	5
Felsőfokú iskola (főiskola, egyetem)	0	9	2
Összesen	73	111	65

13. táblázat, forrás: CsGyK, 2020

A korábbi évekhez hasonlóan, legnagyobb számban az alacsony iskolai végzettséggel rendelkező fiatalokkal dolgoztak, és a regisztráltak életkorát tekintve, a **18-24 év közötti**, nem tanuló, nem dolgozó fiatalok vették igénybe a legnagyobb számban a szolgáltatásokat.

MUFTI igénybe vevők életkor szerinti megoszlása (fő)			
	2017. év	2018. év	2019. év
18. év alatti	5	29	6
18-24 év közötti	45	35	34
25-34 év közötti	23	23	20
35 év feletti	0	24	5
Összesen	73	111	65

14. táblázat, forrás: CsGyK, 2020

2019-ben a MUFTI ügyfelei az álláskereséshez kapcsolódó szolgáltatásokat **588 alkalommal** (ebből egyénileg 171 fő, csoportosan 120 fő) vették igénybe és aktívan használták az ingyenesen hozzáférhető technikai eszközöket. A MUFTI álláskereső klub szolgáltatásait igénybe vevő ügyfelek közel 80%-ának sikerült munkát találnia az év során. A munkaerőpiacra való bejutás kudarca vagy az állásvesztés negatív hatással van az egyénre. Különösen nehéz élethelyzetbe kerülnek azok a fiatalok, akik tartósan munkanélküliek, szakképzetlenek, alacsony iskolai végzettségűek. A *szolgáltatást igénybe vevők* körével kapcsolatban elmondható, hogy a korábbi időszakhoz viszonyítva, megnövekedett azoknak a fiataloknak a száma, akik olyan családban élnek, ahol a szülő(k) is munkanélküli, díjhátralékkal küzd, lakhatása bizonytalan. Ez az élethelyzet még inkább gyengíti a fiatalok munkaerő piaci elhelyezkedési esélyeit, illetve azt, hogy munkahelyüket meg tudják tartani. A MUFTI szakembereit az álláskeresők önkéntesen keresik fel a problémáikkal. Az álláskereső klub használata során az állást kereső fiatalok el tudják sajátítani az *álláskeresési technikákat*, illetve a klub segítségével a lehető legrövidebb időn belül meg tudják találni a számukra megfelelő munkahelyet. Az *álláskeresési tanácsadás* segítségével fejleszthető az önismeret, megismerhetők a pályázat- és önéletrajzírás fortélyai, az állásinformációk beszerzésének lehetőségei, az állás megszerzésének és megtartásának módjai. Az álláskereső klub keretein belül a fiatalok célirányosan, az álláskeresés érdekében igénybe vehetik a technikai berendezéseket (telefon, internet, számítógép, fénymásoló) az ott dolgozó munkatársak felügyelete mellett. Továbbá lehetőség van az *egyéni konzultációra, tanácsadásra, segítő beszélgetésre*, amelyekre tavaly **390 alkalommal** került sor. A *mentálhigiénés és pályaorientációs tanácsadást* az elmúlt évben összesen **262 esetben** vették igénybe a fiatalok. A hozott problémák között szerepelt pályaválasztási nehézség, lakhatási és megélhetési problémák, családi konfliktusok, párkapcsolati problémák, pszichés és mentális problémák, droghasználat. A MUFTI-ban a **klubélet** keretében közösségi, szabadidős és sportprogramokat szerveztek az igénybe vevők aktív közreműködésével. Továbbra is a filmklub, a gasztro-klub, a társasjáték klub és a kézműves foglalkozások a legnépszerűbbek. A foglalkozások célja, hogy alternatívát és közösséget kínáljon azoknak a fiataloknak, akiknek élethelyzetük miatt kapcsolatrendszerük erősen beszűkült és ezért mentorálásra szorulnak. A klubfoglalkozásokon összesen **330 fő** jelent meg.

MUFTI esetkezelések, szakmai tevékenységek forgalma (alkalom)				
Év	Szociális, életvezetési, mentálhigiénés tanácsadás, pszichológiai tanácsadás	Szociális szolgáltatásokhoz való hozzájárulás	Csoportokkal végzett szociális munka	Tanácsadás (álláskeresés)
2017. év	131	108	870	1.832
2018. év	315	176	874	429
2019. év	390	317	1.470	588

15. táblázat, forrás: CsGyK, 2020

Főbb szakmai események

- Négy alkalommal szervezett a MUFTI **pályaorientációs, a munka világára felkészítő foglalkozásokat** kerületi közép- és általános iskolások számára. A programokon **262 fő** vett részt.
- A MUFTI részt vett a XV. kerületi **Kábítószerügyi Egyeztető Fórum (KEF)** és az **Ifjúsági Kerekasztal** munkájában, közreműködött a területekre vonatkozó helyi stratégiák, cselekvési tervek kidolgozásában, megvalósításában. Részt vettek a MUFTI munkatársai a GYIÖK által szervezett „**Szenvedélyes nap**” rendezvényen, ahol **60 fő** vett részt, és az **Ifi-Feszt**en, ahol **250 fiatal** volt jelen. Részt vettek a **Budapesti Gépészeti SZC Bethlen Gábor Szakgimnázium** diákjai számára szervezett rendezvényen, ahol **100 fővel** kerültek kapcsolatba.

- A Kontyfa Általános Iskola és Gimnázium aulájában rendezték meg a **Diákmunka Börzét**. A program keretében **5** diákmunkával foglalkozó **szervezet** munkatársai nyújtottak tájékoztatást a munkavállalás lehetőségeiről az érdeklődőknek. Az eseményen **51 diák vett részt**.
- A nyári időszakban az óvodai és iskolai szociális segítő munkatársakkal közösen **1 alkalommal** részt vettek a játszótéri programokban, **2 alkalommal** külső helyszíneken tartott Családi-nap rendezvényekre települtek ki az **utcai és lakótelepi szociális munka** részeként. Szintén az **iskolai szociális segítő tevékenységbe** bekapcsolódva **6 alkalommal** tartottak közösségfejlesztő foglalkozásokat a Hartyán Általános Iskolában.
- Az **Állásbörze** a XV. ker. Önkormányzattal közös szervezésben novemberben a **Szódliget-házban** került megrendezésre. Az Állásbörze célja, hogy a munkáltatókkal kapcsolatot kiépítve, az igényeiket, az általuk kínált álláslehetőségeket jobban megismerve, közvetlen módon tudják az álláskeresőket hozzájuk irányítani, növelve ezzel elhelyezkedési esélyeiket. Az eseményen **40 kiállító és 120 fő érdeklődő vett részt**.
- **2 alkalommal Együttgondolkodó napot** szerveztek, melynek keretében a MUFTI és a Család- és Gyermejkölési Központ munkatársai a Félúton Alapítvány tevékenységével és munkatársaival ismerkedhettek meg. Egy alkalommal szakmai látogatást tettek az MRE KIMM Drogterápiás Otthonában Ráckeresztúron.
- Novemberben a Bethlen Gábor Szakgimnáziumban szervezték meg a **Továbbtanulási és Képzési Börzét**. A rendezvényen az oktatással, képzéssel és pályaaorientációval foglalkozó intézmények közül összesen **16 szervezet** képviseltette magát, melynek keretében az érdeklődők különböző szakmákat (pl. a vendéglátás, kereskedelem, idegenforgalom, táncművészet, építőipar, vegyipar, környezetvédelem, informatika, idegen nyelvek tanulása) ismerhettek meg. Nagy volt az érdeklődés a kerületi oktatási intézmények részéről, a program **151 fő fiatal** részvételével valósult meg.
- Szociálpedagógus (1 fő) és szociális munkás (3 fő) **hallgatókat** fogadtak a **PPKE Szociális Tanulmányok Tanszékéről** és az **ELTE Társadalomtudományi Karáról**.

Nappali Melegedő és Utcái Gondozó Szolgálat: A szociális szolgáltatásokról szóló 7/2005. (IV.4.) ök. helyi rendelet alapján a **krízishelyzetben lévőknek** legfeljebb öt napig, napi egyszeri **tartós élelmiszert** tudnak adni a Nappali Melegedőben a Család- és Gyermejkölési Központ egységvezetőjének javaslata alapján. Tavaly **94 fő** vette igénybe a krízisétkezt, összesen **470 db konzervet** osztottak ki. A hét minden napján 8.00 és 18.00 óra között volt nyitva a Melegedő. A meghosszabbított nyitvatartási idő biztosításához 2019. január 1-től 1 álláshellyel bővült az ESZI engedélyezett álláshelyeinek száma. A Nappali Melegedő üres álláshelyeit nem sikerült feltölteni az elmúlt év során, mivel az újból és újból meghirdetett pályázatokra nem érkezett megfelelő jelentkező. Ez jelentős túlterheltséget jelentett a munkatársak számára, továbbá a napi 10 órás nyitvatartási időt csak az ESZI többi Egységeiben dolgozó munkatársak önként vállalt túlmunkájával lehetett folyamatosan biztosítani. A **Nappali Melegedő** tavaly is lehetőséget biztosított a hajléktalan személyek részére közösségi együttlétre, pihenésre, személyi tisztálkodásra, a személyes ruházat tisztítására, étel melegítésére, tálalására, elfogyasztására. A hajléktalanok számára egész évben a fürdés, borotválkozás lehetőségét (szükséges eszközökkel együtt), téli krízis időszakban étkezési lehetőséget (zsíros, margarinos, májkrémes, vajkrémes kenyér, tea) biztosítottak. Alkalmi jelleggel ruhát, cipőt osztottak. A munkakeresést az internetezési és telefonálási lehetőséggel segítették, valamint minden hétköznap frissülő álláslistát bocsátottak az igénybe vevők rendelkezésére. A hivatalos ügyek intézésében is támogatták a hajléktalanokat. A jogi és mentálhigiénés tanácsadást az Újpalotai Család- és Gyermejkölési Központ biztosította az ügyfelek számára. A munkatársak rendszeresen **klubfoglalkozásokat** tartottak a Melegedőben megjelenő igénybe vevők számára, melynek célja a szabadidő hasznos eltöltésére szánt idő

megfelelő mértékű strukturálása. A rejtvény klub, az olvasóklub és a filmklub mellett a kreatív foglalkozások és a közös zenélés voltak a közkedveltek. A Nappali Melegedő szolgáltatásait **220 fő 7.139 alkalommal** vette igénybe. Rendszeresen kapcsolatot tartottak a kerületi és a fővárosi hajléktalan ellátó szervezetekkel, intézményekkel. Részt vettek rendszeresen fővárosi megbeszéléseken: "Tízek Tanácsa", Téli krízis megbeszélés, Menhely team.

Nappali Melegedő forgalmi adatai			
Megnevezés	2017. év	2018. év	2019. év
Igénybe vevők forgalma (alkalom)	6.506	4.698	7.139

16. táblázat, forrás: CsGyK, 2020

A *Szociális Mosoda* folyamatosan működött, amely az életvitelszerűen a XV. kerületben élő hajléktalanok és pillanatnyi nehéz helyzetükből rászoruló családok részére biztosít mosási lehetőséget. Két mosó-szárítógép áll az ügyfelek rendelkezésére. Tavaly közel duplájára emelkedett az igénybevételek száma.

Szociális Mosoda forgalmi adatai			
Megnevezés	2017. év	2018. év	2019. év
Igénybe vevők száma (fő)	161	160	431
Igénybe vevők forgalma (alkalom)	1.004	334	627

17. táblázat, forrás: CsGyK, 2020

Utcái szociális munka

Az utcán élő **gondozott hajléktalanok** száma a december 31-i állapot szerint **26 fő** volt, az egész év során **56 fő** részesült ellátásban. A rendszeres gondozásban részesülők forgalmi havi átlaga **33 fő**. Az **utcai életmód felszámolásával** kapcsolatban **17 fő** esetében nyújtottak segítséget. Az ügyfelek 95%-a aktív korú. A kliensek nemenkénti megoszlása, **9 nő és 17 férfi**. Az előző évi adatokhoz hasonlóan továbbra is az alacsony iskolai végzettséggel rendelkezők vannak többen. A férfiak 70%-a, a nők 60%-a 8 általános iskolai végzettséggel rendelkezik. A nyolc osztályt, illetve a nyolc osztálynál kevesebb végzettséggel rendelkező kliensek nagy részének csupán az alkalmi munkák, illetve a közmunkaprogramok jelentenek bevételi forrást. Az utcai szociális munka során folyamatosan változó kliens létszámmal dolgoztak. Az év során - hasonlóan az előző évekhez - számos klienst sikerült valamilyen intézményes elhelyezés vagy önálló lakhatás elősegítésével kigondozni, akik közül csak elenyésző számú kliens került vissza az ellátórendszerbe. Az utcán élő hajléktalanokat az elmúlt év során összesen **2.204 alkalommal** látták el. A **téli krízisidőszak** megkezdésekor megbeszélést hívtak össze a XV. kerületben tevékenykedő társintézmények (hatóságok és civil szervezetek) részvételével. A megbeszélés célja az volt, hogy a korábbi évek tapasztalatai alapján és a jogszabályváltozások tükrében összehangolt stratégiát dolgozzanak ki a téli krízisidőszak feladataira vonatkozóan. A hajléktalan személyekkel összefüggésbe hozható lakossági bejelentésekre való hatékony és gyors reagálást segítette, hogy az utcai szociális munkások és a Polgármesteri Hivatal Rendészeti Osztály közterület-felügyeleti munkatársai szoros kapcsolatban álltak, esetenként **közösen látogatták** azokat a helyszíneket, ahonnan jellemzően hajléktalan személyekkel kapcsolatos lakossági bejelentések érkeztek. A Nappali Melegedő és Utcái Gondozó Szolgálat munkáját egész évben segítette egy Suzuki SX4, valamint alkalmanként egy Dacia Dokker típusú **személygépjármű** használata.

Budapest, 2020. február 25.

Grácz Irina
igazgató

Egyesített Szociális Intézmény
1157 Budapest, Árendás köz 4-6.
www.eszixv.hu
facebook.com/eszixv

Területi Gondozás
Értelmi Fogyatékosok Napközi Otthona
Fejlesztő Gondozó Központ
Család- és Gyermejjóléti Központ

2018-2021
Szakmai Program

2020. évi
Munkaterve és ütemezése

Az **Egyesített Szociális Intézmény Szakmai Programjának 2020. évi Munkaterve** tartalmilag és ütemezésében mutatja be, hogy az idei évben milyen szakmai tevékenység megvalósítása történik az ESZI egységeiben. Az ESZI önálló költségvetési szerv, Szakmai Programjának része a Szervezeti és Működési Szabályzat, amely tartalmazza az intézmény főbb adatait, szervezeti felépítését, a vezetők és alkalmazottak feladatait és jogkörét, az intézmény működési szabályait. Az integrált intézmény egységei:

- Család- és Gyermejjóléti Központ,
- Értelmi Fogyatékosok Napközi Otthona (ÉNO),
- Fejlesztő Gondozó Központ (FENO),
- Területi Gondozás.

A szervezeti egységek által nyújtott ellátások átjárhatók, a párhuzamos ellátás elkerülése érdekében az egységek együttműködnek, folyamatosan párbeszédet folytatnak egymással.

Területi Gondozás

Időseket Segítő Szolgálat, Időseket és Demenciával Élőket Segítő Szolgálat

A nappali ellátás a Szakmai Programnak megfelelően szükség szerint biztosítja:

- a tanácsadás,
- a készségfejlesztés,
- a háztartási vagy háztartást pótló segítségnyújtás,
- az esetkezelés,
- a felügyelet,
- a gondozás,
- a közösségi fejlesztés szolgáltatási elemeket.

A Szolgálatok főbb feladata az idősek, valamint a demenciával élők nappali ellátása keretében a szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes időskorúak gondozása, az állapotuknak megfelelő napi életritmust biztosító, közösségi szolgáltatások megszervezése. A közös cél, mely az idősek szellemi-fizikai, egyéni képességeinek formában tartásában, leépülésének késleltetésében nyilvánul meg. A demenciával élők nappali ellátásának legfőbb célja, hogy az ellátott a szellemi leépülése során életminőségét megőrizve, jó közérzettel, pszichés és szomatikus egyensúlyának megtartása mellett élje életét. Önellátási képességének csökkenése mellett is kielégítettek legyenek szükségletei, és meg tudja őrizni emberi méltóságát. Az életminőség megőrzésébe tehát beletartozik mindazon beavatkozások és eljárások biztosítása, melyek hozzájárulnak a demenciával élők jól-létének fenntartásához.

Állandó foglalkozások a demenciával élők nappali ellátása során		
	délelőtt	délután
Hétfő	testmozgás, észlelés-észleléserősítő játék, realitás orientációs tréning	kreatív foglalkozás, finommotoros mozgás, memória megtartás, szójáték, kalandozás a számok birodalmában
Kedd	testmozgás, kognitív terápiás módszerek keretében végzett játékos foglalkozások, kedves emlékeink	zenehallgatás, énekeljünk együtt foglalkozás
Szerda	szenior tánc, orientációs gyakorlatok, memória játék, képkirakó	zenehallgatás, kreatív foglalkozás
Csütörtök	testmozgás, memória és beszédmegtartást segítő gyakorlatok, kreatív foglalkozás, realitás orientációs tréning	zenehallgatás, filmvetítés – a látottak megbeszélése
Péntek	testmozgás, mesehallgatás, memória és beszédmegtartást segítő feladatok	realitás orientációs tréning, múltidéző, mesehallgatás

1. sz. táblázat

A biztosított szolgáltatások formái:

Fizikai ellátás: Létfonosságú személyi szükségletek kielégítése, illetve meleg étlem biztosítása igény esetén.

Mentális gondozás: A lelki állapotuknak megfelelő gondozás, segítségnyújtás a környezettel való kapcsolattartásban, krízishelyzetek kialakulásának megelőzése és az izoláció elkerülése érdekében prevenciós munka.

Egészségügyi ellátás: Felvilágosító előadások szervezése, tanácsadás az egészséges életmódról, gyógytorna lehetőségének biztosítása.

Foglalkoztatás: A testi-lelki egészség fenntartása, valamint a mentális megbetegedések kialakulásának megelőzése.

Szabadidős programok szervezése: Az ellátást igénybe vevők részére sajtótermék, könyvek, kártya- és társasjáték, illetve tömegkommunikációs eszközök biztosítása, és rendezvények szervezése.

Állandó programok az idősek nappali ellátása során		
Program neve	Időpont	Helyszín
Énekkar	Hétfő 10 óra	Arany J. u.
Gyógytorna	Hétfő, péntek 11 óra Kedd 10 óra Szerda 10.30 óra Csütörtök 8.30 óra	Klebelsberg K. u. Kontyfa u. Arany J. u. Arany J. u.
Nótadélután	Havi 1 alkalom kedd 13 óra	Klebelsberg K. u.
Vízi torna	Hétfő	Klebelsberg K. u. Kontyfa u. Arany J. u.
Asztalitenisz	Naponta Naponta Naponta	Klebelsberg K. u. Kontyfa u. Arany J. u.
Gerinctorna	Kedd 11 óra Csütörtök 10.00 óra és 10.40 óra	Kontyfa u. Arany J. u.
Jóga	Kedd 10 óra Csütörtök 10 óra	Arany J. u. Klebelsberg K. u.
Társastánc	Csütörtök 13 óra Szerda 14 óra Péntek 9.30 óra	Arany J. u. Arany J. u. Kontyfa u.
Kártyaparti	Kedd, csütörtök 13 óra Naponta	Arany J. u. Kontyfa u.
Kreatív csoportfoglalkozás	Havi 1 alkalom kedd 13.30 óra	Arany J. u.
Szenior örömtánc	Hétfő 14 óra Hétfő 10 óra	Arany J. u. Kontyfa u.
Angol nyelvoktatás	Péntek 11.30 óra kezdő csoport Péntek 12.30 óra haladó csoport	Arany J. u.
Meridián torna	Szerda 9 óra	Klebelsberg K. u.
Vetélkedő	Kéthavonta csütörtök Havi 1 alkalom kedd Havi 1 alkalom hétfő	Klebelsberg K. u. Arany J. u. Kontyfa u.
Színjátszó kör	Kedd 14.30 óra	Arany J. u.
Klubnap	Hétfő délután Szerda délelőtt Csütörtök délután	Kontyfa u. Arany J. u. Klebelsberg K. u.

2. sz. táblázat

Állandó programok

- Összevont névnapok és születésnapok ünneplése
- Fodrász, pedikűrös (egyéni igény szerint)
- Kirándulások
- Egészségügyi előadások
- Életmód vezetés

Az intézmény működéséről a település lakosai részére széleskörű tájékoztatást nyújtanak:

- szórólapok, információs anyagok,
- házi orvosok, szociális szolgáltatást végzők tájékoztatása,
- honlapon való tájékoztatás,
- a helyi médiában való megjelenés.

Házi segítségnyújtás

A házi segítségnyújtás biztosítja a **szociális segítséget** vagy a **személyi gondozást**. Amennyiben a személyi gondozásra van szükség, akkor annak részét képezi a szociális segítség is. A gondozási szükséglet vizsgálatának eredményeként elért pontszám nem korlátozza a házi segítségnyújtás napi időtartamát. A módosítás célja az ellátott szükségleteihez rugalmasan igazodó szolgáltatásnyújtás, melynek konkrét időtartama az ellátást igénylő és a szolgáltató közötti megállapodás eredményeként kerül megállapításra.

A szociális segítség keretében nyújtott ellátások:

- A lakókörnyezeti higiénia megtartásában való közreműködés.
- A háztartási tevékenységben való közreműködés.

A személyi gondozás keretében nyújtott ellátások:

- Az ellátást igénybe vevővel segítő kapcsolat kialakítása és fenntartása.
- Gondozási és ápolási feladatok ellátása.

Amennyiben a házi segítségnyújtás során szakápolási feladatok ellátása válik szükségessé, a házi segítségnyújtást végző személy kezdeményezi az otthonápolási szolgálat keretében történő ellátást.

Önkéntes program a házi segítségnyújtásban: Az önkéntesnek jelentkező aktív nyugdíjasokból kialakított csoport az önkéntes tevékenységre felkészítő tréningen vesznek részt, a megszerzett tudásról Tanúsítványt kapnak. Ezt követően megkezdhetik az otthonukban élő idős emberek támogatását a szociális segítségen keresztül: közös kulturális és/vagy szabadidős programok, közös séta, kísérés, kisebb házkörűli feladatok, közös szabadidős programok. Az önkéntes segítők munkáját a Területi Gondozás munkatársaiból képzett mentorok koordinálják.

Étkeztetés

A szociálisan rászorult XV. kerületi lakosoknak a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről történő gondoskodás. A szociális étkezés igénybevétele történhet elvitellel a Szociális Konyháról, szállítással, és egyes esetekben van lehetőség helyben étkezésre is (Pajtás Étterem). Az Időseket és Demenciával Élőket Segítő Szolgálatban igény szerint helyben étkezhetnek a demenciával élők nappali ellátását igénybe vevők.

Az étkeztetés hétvégén is hozzáférhető. Az igénybe vevők „A” és „B” menü közül választhatnak, valamint a cukor- és epebetegség diétás étkeztetése is biztosított. Étkeztetésben azok is részesülhetnek, akik a Család- és Gyermekjóléti Központ vezetőjének írásbeli javaslata szerint önmaguk, illetve eltartottjuk napi egyszeri meleg étkezéséről tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek gondoskodni. Ezt a szolgáltatást a javaslatot tevő igazolása alapján 12 hónapon belül két hónapig lehet igénybe venni, mely időtartam legfeljebb egy alkalommal további két hónappal meghosszabbítható.

Közösségi étkeztetés

A Budapest XV. kerületi Önkormányzat a Zsókvár u. 24-26. szám alatt kialakított szociális konyhán (Pajtás Étterem) kedvezményes térítés ellenében, lakossági szolgáltatásként közösségi

étkeztetést (napi egyszeri ebédet) biztosít. Az étterem hétköznapokon 11 órától 15 óráig tart nyitva. Az étkezés igénybevétele során menüválasztást biztosítunk („A” és „B” menü), melyet elfogyaszthatnak helyben vagy otthonukban. Elvitel esetén biztosítjuk az elszállításához szükséges műanyag dobozt. Minden hétfőn és kedden lehetőség van a napi, heti vagy havi étel megrendelésére, mely térítésének megfizetése az étel megrendeléskor történik előrefizetéssel.

Intézményen kívüli gyermekétkeztetés

A tavaszi, nyári, őszi és téli tanítási szünetben a kerületben élő gyermekek szünidei étkeztetése a Pajtás Étteremben, illetve szükség szerint az Arany J. utcai Időseket Segítő Szolgálatban valósul meg.

Gondozó Ház

Az átmeneti elhelyezést nyújtó időskorúak gondozóháza 12 férőhelyes, gondoskodik az önmaguk ellátására nem, vagy csak folyamatos segítséggel képes személyekről:

- napi háromszori étkezés,
- szükség szerint ruházattal, textíliával való ellátás,
- mentális gondozás,
- egészségügyi ellátás,
- lakhatás,
- fizikai, mentális segítségnyújtás,
- segítséget nyújt a társas és családi kapcsolatainak ápolásában,
- törekszik a részben meglévő képességek szinten tartására.

Az átmeneti elhelyezést nyújtó Gondozó Háznak mindent meg kell tennie az ellátást igénybe vevő testi-lelki aktivitása fenntartásának, megőrzésének érdekében. Az aktivitást segítő tevékenységeket - az ellátást igénybe vevők közreműködésével - a mentálhigiénés munkatárs előre megtervezi és a megvalósítás folyamatosságát, rendszerességét biztosítja. A bentlakásos életformához való alkalmazkodás elősegítése, az igénybe vevők mentális segítése, támogatása, foglalkoztatása az intézmény minden munkatársának a feladata.

Egyéb szakmai tevékenység

- Részvétel az **Idősügyi Tanács** munkájában
- **Levendula Nap - alternatív gyógymódok** bemutatása
- **Alzheimer Café és Hozzátartozói Csoport**
- **Alzheimer Világnap**
- **Önkéntes program**
- **Magyar költészet napja program**
- **Hangterápiás Workshop**
- **ERASMUS+ pályázat:** A projekt által létrehozott négy részből álló komplex tananyag hasznos ismereteket kínál az éretett generáció, a különböző társadalmi csoportok és egyének számára egyaránt. A Területi Gondozás a negyedik modul kidolgozásáért felelős, miszerint számos jó gyakorlatot mutat be az aktív öregedésről és a generációk közötti együttműködésről, fókuszban a demenciával. 2020-ban több fórumon is sor kerül a tananyag bemutatására és terjesztésére.

Szállítási feladatok ellátása:

A Területi Gondozás feladatainak ellátásánál az Opel Movano kisbuszt elsősorban mozgásukban korlátozott és kerekesszékekkel közlekedő gondozottak vagy csoportok szállítása során veszik igénybe.

Ütemterv TERÜLETI GONDOZÁS	
<i>Megvalósítandó feladat</i>	<i>Megvalósítás időszaka</i>
Időseket Segítő Szolgálat Időseket és Demenciával Élőket Segítő Szolgálat	
Pótszilveszter, kreatív klub, névnap kiadványok, vetélkedő, kakaóparti (demens nappali program), Alzheimer Café, Hozzátartozói Csoport	január
Farsang, névnap kiadványok, vetélkedő, kreatív klub, Alzheimer Café, Hozzátartozói Csoport	február
Nőnap Ünnepség, névnap kiadványok, vetélkedő, Múzeum látogatás, Önkéntesek, mentorok képzése, ERASMUS+ pályázat-helyi találkozó az érintettekkel, Alzheimer Café, Hozzátartozói Csoport	március
Húsvéti készülődés (tavaszi népszokások, népi játékok felelevenítése), Locsolóbál, névnap kiadványok, vetélkedő, szervezetfejlesztés, buszos kirándulás, kreatív klub, magyar költészet napja fesztivál, Alzheimer Café, Hozzátartozói Csoport	április
Buszos kirándulás, Anyák Napja műsor, kreatív klub, vetélkedő, névnap kiadványok, nyaraltatás, ERASMUS+ pályázat - helyi találkozó a szakemberekkel, Alzheimer Café, Hozzátartozói Csoport	május
Nyaraltatás, névnap kiadványok, egészségnap, Fitt nap, ERASMUS+ pályázat - Nemzetközi Találkozó	június
Névnap kiadványok, vetélkedő, zsíroskenyér parti (demens nappali program)	július
Strand látogatás, névnap kiadványok, szervezetfejlesztés, kártyabajnokság	augusztus
Nyaraltatás, bográcsozás, Fitt nap, kreatív klub, vetélkedő, névnap kiadványok, kézműves foglalkozás, Alzheimer Világnap (kiemelt rendezvény), Alzheimer Café, Hozzátartozói Csoport	szeptember
Vetélkedő, névnap kiadványok, Idősek Napjával összekötött szilvéri mulatság, múzeum látogatás, Darts Bajnokság, szervezetfejlesztés, buszos kirándulás, Skanzen látogatás (demens nappali program), Hangterápiás workshop, Alzheimer Café, Hozzátartozói Csoport	október
Pingpong Vándorkupa Bajnokság, Márton Napi népszokások, kreatív klub, vetélkedő, névnap kiadványok, Adventi készülődés, Színházlátogatás (demens nappali program), Levendula Nap, Alzheimer Café, Hozzátartozói Csoport	november
„Adventtől Karácsonyig”, Mikulás Ünnepség, névnap kiadványok, Karácsonyi Ünnepség,	december
Házi segítségnyújtás	folyamatos
Étkeztetés, közösségi étkezés (Pajtás Étterem)	folyamatos
Gondozó Ház	folyamatos

3. sz. táblázat

Értelmi Fogyatékosok Napközi Otthona

Az ÉNO alaptevékenysége a **nappali ellátás**. A helyi rendeletben meghatározott feltételekkel, a Házirend szerint, nappali ellátást, napi kétszeri étkezést, foglalkoztatást nyújt a XV. kerületben élő középsúlyos értelmileg akadályozott személyek részére. Az intézmény illetékes azon középsúlyos értelmileg akadályozott személyek napközbeni ellátásának biztosítására, akiknek felvételét önmaga és törvényes képviselőjük kérte és a jogszabályi feltételeknek megfelelnek. Az **engedélyezett létszám 32 fő**, intézményi jogviszonnyal rendelkezik 35 fő. A Befogadó csoport létszáma változó, maximum 5 fő, ebben a csoportban a nyári iskolai szünet idején, alkalmanként gyerekek is megjelenhetnek.

Az igénybe vevők állapotának megfelelően személyre szabottan határozzák meg a gondozási, fejlesztési feladatokat és módszereket. A kliens és törvényes képviselőjének egyetértésével,

szakmai team döntésének megfelelően történik az egyéni gondozási- és foglalkoztatási tervek végrehajtása. Minden év elején szükség szerint aktualizálják a nyilvántartási dokumentációt, ütemezik a szakmai tevékenységet, figyelembe véve az esetleges megváltozott jogszabályi környezetet. A KENYSZI naprakész pontos vezetése folyamatos feladat a működtetés során.

Nyújtott szolgáltatási elemek:

- tanácsadás,
- készségfejlesztés,
- háztartási vagy háztartást pótló segítségnyújtás,
- idősek nappali ellátása kivételével étkeztetés,
- esetkezelés,
- felügyelet,
- gondozás,
- közösségi fejlesztés,
- gyógypedagógiai segítségnyújtás és
- pedagógiai segítségnyújtás.

Főbb szakmai tevékenységek:

- gyógypedagógiai fejlesztés, terápiás célú foglalkozások biztosítása,
- szabadidő hasznos eltöltése,
- szocioterápiás foglalkozások, Fejlesztő foglalkoztatás.

A gyógypedagógiai fejlesztés módja

- Mentális szinten tartás, fejlesztés
- Önállóságra nevelés
- Mozgásfejlesztés
- Munkavégzési, terápiás, képességfejlesztő és képzési célú munkára nevelés
- Szabadidő strukturálása
- Fizikai ellátás
- Pszichés gondozás

Terápiás célú foglalkozások

- Táncterápia
- Hidroterápia és úszás
- Terápiás lovaglás

Művészeti nevelés

- Táncoztatás: Figura és Figurázó táncsoport
- Zenei nevelés: Hangoló és Hangolda zenei műhely
- Vizuális nevelés: MásKép műhely
- Média és kommunikáció: Filmes műhely

Mozgásfejlesztés

- Gyógytorna
- Labdarúgás
- Tollaslabda
- Terápiás lovaglás
- Kerékpározás
- Túrázás

Szabadidős programok, klubok, rendezvények

- Csocsó
- Kézműves foglalkozások
- Háztartási ismeretek, főzés foglalkozás
- Pedikűr, fodrász, masszázs
- Színház- és mozilátogatás

- Sportnap
- Társasjáték klub
- Olvasókör
- Varróklub
- Színezők-kör
- Farsang
- Családi nap
- Kulturális fesztivál
- Filmszemle
- Kiállítás
- Kirándulás
- Tematikus táborok
- Mikulás
- Adventi délután, Adventi koncert
- Mediáció
- Szülőklub
- Intézménylátogatások
- Szakmai tapasztalateserék

Foglalkoztatási rehabilitáció-rehabilitáció

A mentális, pszichikai, szociális funkciózavarok javítása az egyén igényeihez igazodva, vele való együttműködésben. Az intézményi jogviszonyban álló személy intézményen belüli foglalkoztatását az intézmény szakmai programja alapján, az egyéni fejlesztési tervben foglaltak szerint, az ellátott képességeire építve, korának, fizikai, pszichés, mentális állapotának megfelelően szocioterápiás foglalkozások, valamint Fejlesztő foglalkoztatás keretében kell biztosítani.

Szocioterápiás foglalkozások

- Munkaterápia
- Terápiás és készségfejlesztő foglalkozás

Fejlesztő foglalkoztatás típusai

- 1993. III. törvény (Szt.) - fejlesztési jogviszony
- 2012. évi I. törvény (Mt.) szerint határozott idejű munkaviszony

Fejlesztési jogviszonyban végzett tevékenységek:

- Fűszer-, aroma-, gyógynövény termesztése (TEÁOR 08: 01.28),
- Egyéb feldolgozóipari tevékenység (TEÁOR 08: 32.99),
- Divatékszer gyártása (TEÁOR 08: 32.13),
- Egyéb kerámiatermék gyártása (TEÁOR 08: 23.49),
- Csomagolás (TEÁOR 08: 82.92).

Mt. szerint határozott idejű munkaviszony keretében végzett tevékenységek:

- Általános épülettakarítás (TEÁOR 08: 81.21),
- Egyéb feldolgozóipari tevékenység (TEÁOR 08: 32.99),
- Zöldterület-kezelés (TEÁOR 08: 81.30),
- Tésztafélék gyártása (TEÁOR 08: 10.73),
- Piaci kiskereskedelem (TEÁOR 08: 47.89).

A foglalkozások rendje:

Évente, hónapokra lebontva történik a gyógypedagógiai fejlesztés, a fejlesztő foglalkoztatás, és a szabadidő hasznos eltöltésének tervezése. A heti tervek hónap elején készülnek, a napi tevékenység lebontása hétfőnként történik, kliens és ellátás specifikusan.

Szállítási feladatok ellátása:

Az ÉNO a Dacia dokker személygépkocsit a Fejlesztő foglalkoztatás során használja az alapanyagok beszerzésére, a kész termékek kiállításokra, vásárookra történő eljuttatásában. Az Opel Movano kisbuszt elsősorban mozgásukban korlátozott és kerekesszékekkel közlekedő gondozottak vagy csoportok szállítása során, továbbá több napos táborok esetén veszik igénybe.

Ütemterv	
ÉRTELMI FOGYATÉKOSOK NAPKÖZI OTTHONA	
<i>Megvalósítandó feladat</i>	<i>Megvalósítás időszaka</i>
Egyéni foglalkoztatási és gondozási tervek aktualizálása, Hidroterápia és úszás, Futball, Tollaslabda, Színház, MásKép műhely, Táncoktatás, Hangolda, Szakmai team	január
Egyéni fejlesztési és foglalkoztatási tervek egyeztetése, Munkapszichológiai vizsgálatok, Szakmai team, Farsang, Hidroterápia és úszás, Futball, Tollaslabda, Sportnap, Színház, Kiállítás látogatás, MásKép műhely, Filmes műhely, Táncoktatás, Hangolda, Szülőértekezlet, Szakmai intézmény látogatás	február
Tehetséggondozó Alkotótábor, Esélyegyenlőségi Napok és műhelymunka, Hidroterápia és úszás, Futball, Tollaslabda, Sportnap, Színház, Kiállítás látogatás, MásKép műhely, Filmes műhely, Táncoktatás, Hangolda, Szülőklub, Szakmai team	március
„Pszinema Filmszemle”, Kirándulás, Rekreációs tábor, Focikupa, Költészet napja, Hidroterápia és úszás, Futball, Tollaslabda, Sportnap, Túra, Kerékpározás, Színház, MásKép műhely, Filmes műhely, Táncoktatás, Hangolda, Szakmai intézménylátogatás, Szakmai team	április
Speci Art Speciális Művészeti Fesztivál, MásKép műhely kiállítása, Foci bajnokság, Filmes tábor, Regionális Kulturális találkozó, Hidroterápia és úszás, Futball, Tollaslabda, Sportnap, Túra, Kerékpározás, Lovaglás, MásKép műhely, Filmes műhely, Táncoktatás, Hangolda, Szülőklub, Szakmai team	május
Köszegi filmes napok, Családi nap, Nyílt nap, Táncol a kerület, Futball, Strand, Túra, Kerékpározás, Lovaglás, MásKép műhely, Filmes műhely, Táncoktatás, Hangolda, Szakmai team	június
Országos Speciális Művészeti Fesztivál, Országos Ipar- és Képzőművészeti kiállítás, Strand, Hajókirándulás, Tematikus tábor, Futball, Strand, Túra, Kerékpározás, Lovaglás, Filmes műhely, Hangolda, Szülőklub, Szakmai team	július
Tematikus alkotótábor, Kirándulás, Futball, Strand, Túra, Kerékpározás, Lovaglás, Szülőklub, Szakmai team	augusztus
Integrációs tábor, Bowling - bajnokság, Érték Tér, Homokszobrász Fesztivál, Hidroterápia és úszás, Futball, Tollaslabda, Sportnap, Színház, Kiállítás látogatás, MásKép műhely, Filmklub, Filmes műhely, Táncoktatás, Hangolda, Szülőértekezlet, Szakmai intézmény látogatás, Szakmai team	szeptember
Túratábor, Kirándulás, Hidroterápia és úszás, Futball, Tollaslabda, Sportnap, Színház, Kiállítás látogatás, MásKép műhely, Filmklub, Filmes műhely, Táncoktatás, Hangolda, Szülőklub, Szakmai intézmény látogatás, Szakmai team	október
Magyar Speciális Független Filmszemle, MásKép műhely kiállítása, Adventi délután, Szociális munka napja, Hidroterápia és úszás, Futball, Tollaslabda, Sportnap, Színház, Kiállítás látogatás, MásKép műhely, Filmklub, Filmes műhely, Táncoktatás, Hangolda, Szakmai team	november
Mikulás ünnepség, Adventi városnézés, Adventi koncert, Hidroterápia és úszás, Futball, Tollaslabda, Sportnap, Színház, MásKép műhely, Filmklub, Filmes műhely, Táncoktatás, Hangolda, Szülőklub, Szakmai team	december
Fejlesztő foglalkoztatás	folyamatos
Gyógypedagógiai fejlesztés és gyógytorna	folyamatos
Szabadidő hasznos eltöltése	folyamatos
Befogadó csoport	folyamatos

4. sz. táblázat

Fejlesztő Gondozó Központ

Az év folyamán a FENO épületét két ágazat (köznevelés, szociális) veszi egyszerre igénybe, ami napi szintű szervezési és szakmai iránymutatási feladatokat igényel. Továbbra is rugalmasan kezelik a változó jogszabályi környezetből (tanköteles gyermekek számának csökkenése az intézményen belül), illetve a szakemberhiányból adódó változásokat (tanköteles, szociális). A két ágazat törvényességi kereteit igyekeznek betartani, a napi szintű munkát, az egyes programok szervezését, kivitelezését, a csoportok beosztását a fent említett szempontok alapvetően befolyásolják.

Az ágazatok közötti gördülékeny, hatékony együttműködés érdekében a folyamatos egyeztetés, szakmai konzultáció, kapcsolattartás elengedhetetlen ebben az évben is.

A Fejlesztő Gondozó Központ alaptevékenysége a súlyosan és halmozottan fogyatékos személyek nappali ellátása. A különböző szakterület szakemberei, - gyógypedagógus, pedagógus, konduktor, szakorvos - munkájukat egymással összehangoltan végzik. Így az intézménybe járó fogyatékos gyerekek, fiatalok megsegítése harmonikus légkörben, komplex módon, az egyéni fejlesztési tervben meghatározottak alapján történik. A munkatársak a családok mindennapos életének megkönnyítése érdekében, folyamatosan rendelkezésre állnak a hivatalos ügyek intézésében, szakirányú szolgáltatások felkutatásában, szolgáltatások hozzáférhetőségének megoldásában vagy az aktuálisan felmerülő egyéb, előre nem látható nehézségek, problémák rendezésében.

A napi tevékenységek a következő szolgáltatási elemek mentén valósulnak meg:

- Tanácsadás
- Készségfejlesztés
- Háztartási vagy háztartást pótló segítségnyújtás
- Étkeztetés
- Esetkezelés
- Felügyelet
- Gondozás
- Közösségi fejlesztés
- Pedagógiai segítségnyújtás
- Gyógypedagógiai segítségnyújtás

Főbb szakmai tevékenységek

- A családban már kialakított szokások, jelzések, megszerzett képességek, készségek, elsajátított tudásanyag feltérképezése és a nappali intézményi létben való lehetőség szerinti beépítése és fejlesztése.
- Olyan környezet biztosítása, amely az igénybe vevő testi, értelmi és szociális képességeit segíti kibontakoztatni, megnyugtató és biztonságos.
- A kommunikáció egyénenként változó lehetőségeinek feltérképezése, az igénybe vevők állandó ösztönzése a számukra lehetséges önkifejezési módok tudatos alkalmazására, gyakorlására.
- A szociális készségek, társas kapcsolatok, elemi magatartásformák megismertetése, énkép, önismeret kialakulásának elősegítése.
- Szoros kapcsolattartás a szülőkkel az ellátottak eredményes fejlesztése, a szülő-gyerek kapcsolat segítése érdekében, a szülők szakmai segítése, tehermentesítése.
- Az ellátás során leghatékonyabban alkalmazható eljárások, módszerek nyomon követése és beépítése az egyéni fejlesztő programokba.
- Segítő kapcsolat kialakítása és fenntartása.
- Közösségi, kulturális és a szabadidős programokon való egyenjogú részvétel elősegítése aktív kutatómunkával, részvétellel, ezáltal a társadalmi integráció elősegítése.

- Szakmai konferenciákon való részvétel, tudásátadás.

A szakmai tevékenység formái

Egyéni foglalkozások, amelyek alapja a teammunkában elkészített, szülőkkel egyeztetett, egyéni fejlesztési terv. A fejlesztő programok elkészítésénél a legfontosabb szempont változatlanul a mindennapos tevékenységekben való önállóság fejlesztése.

Csoportos foglalkozások a fejlesztési területek szerint:

Csoportos mozgás: átmozgatás, mobilizálás, labdajátékok.

Relaxáció: pozicionálás, ellazulást elősegítő feltételek és a bensőséges hangulat megteremtése.

Játék: mese és báb, tánc, társasjáték.

Ember és környezete: tájékozódás, relációk megtapasztalása, a saját test és a szűkebb, tágabb környezet, az évszakok, az ünnepnapok és a hagyományok ismerete.

Háztartás: háztartási eszközök és munkafolyamatok, alapanyagok megismerése és feldolgozása, részvétel háztartási tevékenységekben.

Kommunikáció: az alapvető szociális készségek, a kommunikációs igény erősítése, hallási figyelem fejlesztése.

Zene: hallási differenciálás, hangszerhasználat, zenehallgatás.

Kézműves tevékenységek: manipuláció fejlesztése, anyagok megismerése és felhasználása.

Érzékelés-észlelés: érzékszervi tapasztalatszerzés, érdeklődési kör bővítése, ingerek differenciálása, bazális stimuláció.

A **fejlesztő gondozás tevékenységei** során az etetés, tisztázás, gyógyszerelés, pihenés és foglalkozás közben megfelelő pozicionálás minden gondozottnál, az éppen aktuális egyéni szükségletek maximális figyelembevételével történik.

Szabadidős programok, rendezvények, ünnepek szervezése: pótszilveszter, farsang, március 15-i ünnepség, az intézmény születésnapja, Föld napja, anyák napja, gyermeknap, húsvét, májusfaállítás, intézményen kívüli kiscsoportos szabadidős tevékenységek, séták, bevásárlás, Bowling Vándorkupa Bajnokság, Fordított nap, Mesék napja, halloween, Mikulás, adventi készülődés, karácsony, nyaralás Bogácson.

Terápiák, rendezvények beemelése: az ellátottak állapotához alkalmazkodó, igény szerint felmerülő terápiák, szolgáltatások, rendezvények megszervezése, lebonyolítása pl. bentlakásos intézmények látogatásának megszervezése szülőkkel, állatasszisztált terápia, színes kotta módszer alkalmazása, tankert működésének biztosítása, a társadalmi integráció elősegítése érdekében kisbuszos kirándulások szervezése, szülő klub facilitálása.

Szakorvosi vizsgálat szervezése az igénybe vevők részére: ortopéd szakorvosi vizsgálat, fogászati szűrővizsgálat, bőrgyógyászati szűrővizsgálat, speciális gyógyászati segédeszközökkel kapcsolatos tevékenységek megszervezése, egészségnap keretében zajló szűrővizsgálat, igény szerinti kísérés szakrendelések igénybevételéhez.

Terápiás eljárások alkalmazása

Mozgásos jellegű terápiák: egyéni és csoportos mozgásfejlesztés, szenzoros integrációs terápia elemei, gyógytestnevelés elemei, hidroterápia elemei. A halmozottan fogyatékos, mozgáskorlátozott személyek egyéni mozgásfejlesztése komplex rehabilitációs feladatrendszer. A sérült területek halmozódása miatt a mozgásfejlesztés nem csak a motoriumra terjed ki, hanem az érzékszervek fejlesztésének területeit is magában foglalja, valamint a mindennapos tevékenységekhez szükséges mozgásformákat is. Nagy jelentőséggel bír a mindennapi ellátási területek szinten tartásában, megkönnyítve az ápoló környezet munkáját.

Gyógypedagógiai jellegű terápiák: kognitív területek fejlesztése, bazális terápia, beszédfejlesztés, etetés (evés) terápia, alternatív és augmentatív kommunikáció, látásfejlesztés, hallásfejlesztés, zeneterápia (színes kotta, Hangpancsi), sound-beam készülék használata, állatasszisztált (kutya) foglalkozások, dramatizálás elemei.

Egyéb állandó foglalkozások, terápiák: játék stimuláció, zenés foglalkozások, snouzelon, báb- és mesefoglalkozások, tömegsport (bowling, boccia), kreatív műhelyfoglalkozások.

Szállítási feladatok ellátása:

A FENO feladatainak ellátása során, egyes rendezvények lebonyolításához használja a Dacia Dokker személygépkocsit. Az Opel Movano kisbuszt elsősorban mozgásukban korlátozott és kerekesszékkal közlekedő igénybe vevők vagy csoportok szállítása során veszik igénybe.

Ütemterv FEJLESZTŐ GONDOZÓ KÖZPONT	
<i>Megvalósítandó feladat</i>	<i>Megvalósítás időszaka</i>
Pótszilveszter, Közös Team, Szakember team, Gondozottak félévi jellemzésének leadása, II. félévi foglalkozási tervzet leadása.	január
Szakember team, Farsang, Közös Team, Nyílt napok	február
Szakember team, 1848. március 15-i megemlékezés, FENO 29. születésnapjának ünneplése, közös team	március
Föld napja, szakember team, Tavaszi kirándulás - Nagycsoport, Tavaszi kirándulás - Kiscsoport, fogászati szűrővizsgálat, közös team, húsvét	április
Anyák napja, Májusfa állítás, Gyermeknap, szervezetfejlesztés, szakember team,	május
Élménynap, nyári programtervezet és dokumentációk leadása, szakember team, Nyári tábor - nagycsoport, Nyári tábor - Kiscsoport, közös team, ortopéd szakorvosi vizsgálat	június
Ügyeleti rend szervezése, ügyeleti programok felelőseinek kijelölése, ügyeleti programok folyamatos lebonyolítása, szülői értekezlet, közös team	július
Az ügyeleti programok folyamatos lebonyolítása	augusztus
Közös team, beszoktatás, szakember team, Bowling Vándorkupa Bajnokság, foglalkozási tervzetek, órarend leadása, egyéni fejlesztési tervek leadása,	szeptember
Szakember team, szülői értekezlet, közös team, fogászati szűrővizsgálat,	október
Mesék napja, szakember team, „Fordított nap”, bőrgyógyászati szűrővizsgálat, közös team,	november
Mikulás ünnepség, adventi készülődés, karácsonyi ünnepség, Ortopéd szakorvosi vizsgálat	december

5. sz. táblázat

Család- és Gyermekjóléti Központ

A Család- és Gyermekjóléti Központ munkáját az 1993. évi III. törvény, valamint az 1997. évi XXXI. törvény és rendeletei határozzák meg. 2018 őszén egy új feladat került bevezetésre, az óvodai és iskolai szociális segítő munka, amelynek egyik célja az elsődleges prevenció segítése. **Újpalotai Család- és Gyermekjóléti Központ:** A családsegítés terén a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújt szolgáltatásokat. A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését. A családok, gyermekek és segítségre szoruló személyek védelme érdekében veszélyeztetettséget észlelő- és jelzőrendszert működtetnek.

Szakmai tevékenység

Az egyéni esetkezelés során elsőként a családsegítő munkatárs kerül kapcsolatba az igénybe vevővel. Meghallgatja az ügyfél kérését, felméri a szükségleteit, gondozási/cselekvési tervet készít, melyet ismertet a klienssel. Szociális diagnózist készít, és amennyiben szükségesnek véli, tanácsadó munkatársakat, társintézményeket von be a gondozási folyamatba és koordinálja

azok tevékenységét. A jelzőrendszerrel érkező jelzés esetén felveszi a kapcsolatot az érintett személlyel vagy családdal, felméri a körülményeket, feltérképezi a szükségleteket, gondozási/cselekvési tervet készít. Szükség esetén, a jogszabályok által előírt módon hatósági intézkedést kezdeményez.

Az egyéni esetkezelést kiegészítő szolgáltatások:

Tanácsadások

- jogi tanácsadás
- háztartási adósságkezelési tanácsadás
- pszichológiai tanácsadás
- fejlesztő pedagógiai tanácsadás
- életvezetési tanácsadás
- mentálhigiénés tanácsadás
- szülő-csecsemő/kisgyermek konzultáció
- pár- és családkonzultáció
- mediáció
- munkahelyi grafológia

Gyermek és ifjúsági programok

- nyitott gyerekklub
- kamasz klub
- családi konfliktuskezelő, stresszoldó tábor
- korrepetálás általános és középiskolai tanulóknak
- kézműves napok: húsvét, karácsony

Szociális munka csoportokkal

- megváltozott munkaképességűek munkaerő-piaci reintegrációra való felkészítése
- tartós munkanélküliek munkaerő-piaci felkészítő csoportja
- Álláskereső Klub a munkát keresők számára
- csoportos álláskeresési tanácsadás
- családi konfliktuskezelő, stresszoldó tréning
- Hozzátartozói Csoport az Alzheimer beteget gondozó személyek, családtagok számára
- „Stüss fel Nap” csoport kisgyermeket nevelő családok számára
- esetsfeldolgozó csoport a társintézmények szakembereinek
- „Napsugár” klub az elszigetelten élő, tartósan munkanélküliek számára
- „A Biblia aktualitása a hétköznapiakban” - beszélgető kör
- együttműködés az Újpalotai Szabadidő Központtal - Kanga Klub

Egyéb szakmai tevékenység

- jelzőrendszer működtetése
- szakmai konferenciák szervezése
- szakmai műhelymunka
- szervezetfejlesztés
- szupervízió
- nemzetközi kapcsolatok
- önkéntesek foglalkoztatása
- egyetemisták, főiskolások terepgyakorlatának vezetése
- közösségi szolgálat koordinálása
- szakmai továbbképzések

Probléma-orientált tevékenységek és szolgáltatások:

Szociális munka tartós munkanélküliekkel

A tartós munkanélküli személy *munkaerő-piaci helyzetének feltárása*, szociális és mentális állapotának vizsgálata, azaz a munkára való alkalmasság vizsgálata során az alábbiakat térképezik fel:

- a családi körülmények,
- a lakáskörülmények,
- az alapvető fizikális szükségletek,
- az anyagi helyzet,
- az iskolai végzettség, szakképesítés,
- az egészségi állapot,
- a tartós munkanélküli lét által okozott életvezetési problémák,
- a munkavégzés iránti motiváltság,
- a tényleges munkavégzési képesség,
- a személyiségzavar meglétének, valamint
- a szenvedélybetegsége vagy fogyatékosságra utaló tünetek jellemzőit.

A tartós munkanélküli klienssel való kapcsolattartás része az egyénre szabott fejlesztési program kidolgozása. A rendszeres értékelések során lehetőség van a programtípus megváltoztatására az ügyfél élethelyzetéhez alkalmazkodva. Minden programtípusban közös, hogy segítséget nyújtanak a társult problémák kezeléséhez, valamint a szükségletekhez igazodó, más szolgáltatások igénybevételéhez:

- foglalkoztathatóság elősegítésére irányuló program,
- más ellátáshoz való hozzájutást elősegítő program,
- társadalmi beilleszkedést segítő program.

Háztartási adósságkezelés

Az eladósodott egyének, családok hozzájuthatnak minden olyan információhoz, egyénre szabott segítséghez, amely által képessé válhatnak lakhatásuk biztonságos megtartására.

- Információnyújtás
- Egyéni esetkezelés, adósságkezelési szolgáltatás
- Támogatásokhoz való hozzáférés elősegítése és az ezekhez kapcsolódó ügyintézés
- Szolgáltatókkal való kapcsolattartás
- Önségítő, prevenciós (és támogató) csoportok

Prevenciós szolgáltatások

A **Praktikus Életmód Iroda** célközönsége olyan családok és egyének csoportja, akik még nem tartoznak közvetlenül a szociálisan veszélyeztetettek közé és a szolgáltatások igénybevételével elérhető, hogy megtartsák jelenlegi élethelyzetüket, életkörülményeiket. Cél az életminőség javítása, fenntartása a szociális munka eszközeivel, valamint a mentálhigiénés szemléletből adódóan olyan, az életvitelt alapvetően befolyásoló módszerekkel, eszközökkel, melyek alkalmasak arra, hogy a jelenlegi szociális problémák enyhítésén túl megakadályozzák a problémák átörökítését.

- Információs Pont
- „A Biblia aktualitása a hétköznapokban” - beszélgető kör
- Hozzátartozói Csoport (a Területi Gondozással együttműködve)
- Előadások önkéntesek és civil szervezetek bevonásával
- Önségítő, prevenciós (és támogató) csoportok
- Számítógépes készségfejlesztés

Ütemterv	
ÚJPALOTAI CSALÁD- ÉS GYERMEKJÓLÉTI KÖZPONT	
<i>Megvalósítandó feladat</i>	<i>Megvalósítás időszaka</i>
Családgondozás - egyéni esetkezelés „Budapest XV. ker. Rákospalota Városrehabilitációja” c. VEKOP-6.2.1-15-2016-00005 azonosító számú pályázati program - az Egyéni Fejlesztési Tervek gondozása, lezárása	folyamatos
Jogi tanácsadás	hetente 1 alkalom
Pszichológiai tanácsadás	folyamatos
Életvezetési tanácsadás	folyamatos
Mentálhigiénés tanácsadás	folyamatos
Pár- és családkonzultáció	folyamatos
Mediáció	folyamatos
Munkahelyi grafológia	igény szerint
Családi konfliktuskezelő, stresszoldó tréning	évente 1 alkalom/2 nap
Hozzá tartozói Csoport	havonta 1 alkalom
„Stüss fel Nap” csoport kisgyermekes családok számára	igény szerint
Korrepetálás általános és középiskolai tanulóknak	igény szerint
Kanga Klub	hetente 1 alkalom
„Napsugár” klub	havonta 1 alkalom
„A Biblia aktualitása a hétköznapokban”	havonta 1 alkalom
Kézműves napok (húsvét, karácsony)	évente 2 alkalom
Számítógépes készségfejlesztés	folyamatos
Szervezetfejlesztés	évente 1 alkalom
Szupervízió	megállapodás szerint
Konferenciákon, továbbképzéseken való részvétel	igény szerint
Egyetemisták, főiskolások terepgyakorlatának vezetése	folyamatos
PR, reklámtevékenység, szóróanyagok készítése	folyamatos
Munkavállalást segítő szolgáltatások	
<i>Megvalósítandó feladat</i>	<i>Megvalósítás időszaka</i>
Egyéni konzultáció	folyamatos
Álláskereső tréning	igény szerint
Álláskereső Klub	hetente 4 alkalom
XV. kerületi Állásbörze	évente 1 alkalom
Tartós munkanélküliek számára csoportmunka	igény szerint
Megváltozott munkaképességűek reintegrációjára felkészítő konzultáció	igény szerint
Pszichológiai tanácsadás	igény szerint
Háztartási adósságkezelés	
<i>Megvalósítandó feladat</i>	<i>Megvalósítás időszaka</i>
Tanácsadás-szolgáltatások	folyamatos
- szolgáltatókkal történő kapcsolattartás	folyamatos
- információnyújtás	folyamatos
Egyéni esetkezelés	folyamatos
Kapcsolattartás a szolgáltatókkal	folyamatos

6. sz. táblázat

FIÓKA Család- és Gyermekjóléti Központ: Elsődleges feladatuk a gyermekvédelmi hatósági intézkedések során szociális segítő munkát végezni és koordinálni a veszélyeztetett kiskorú gyermeket nevelő családokban. Ennek legfontosabb elemei: az egyéni esetkezelés, a tanácsadás, a csoportokkal végzett szociális segítő munka, valamint a prevenció.

Szakmai tevékenység

A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésekhez kapcsolódó feladataik: kezdeményezni a gyermek védelembe vételét vagy súlyosabb fokú

veszélyeztetettség esetén a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezését, nevelésbe vételét. Javaslatot készíteni a veszélyeztetettség mértékének megfelelően a gyermek védelembe vételére, illetve a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtására, a gyermek tankötelezettsége teljesítésének előmozdítására, a gyermek családjából történő kiemelésére, a leendő gondozási helyére vagy annak megváltoztatására, valamint a gyermek megelőző pártfogásának mellőzésére, elrendelésére, fenntartására és megszüntetésére. Együttműködni a pártfogó felügyelői szolgálattal és a megelőző pártfogó felügyelővel a bűnismétlés megelőzése érdekében, ha a gyámhatóság elrendelte a gyermek megelőző pártfogását. A családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében szociális segítő munkát koordinálni és végezni - az otthont nyújtó ellátást, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást végző intézménnyel együttműködve - a család gyermeknevelési körülményeinek megteremtéséhez, javításához, a szülő és a gyermek közötti kapcsolat helyreállításához. Utógondozást végezni a gyermek családjába történő visszailleszkedéséhez. Védelembe vett gyermek esetében elkészíteni a gondozási-nevelési tervet, szociális segítő munkát koordinálni és végezni, illetve a gyámhatóság felkérésére, a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásához kapcsolódó pénzfelhasználási tervet készíteni.

Az egyéni esetkezelés során az esetmenedzser szociális segítő munkát végez, és amennyiben szükségesnek véli, tanácsadó munkatársakat von be a gondozási folyamatba és koordinálja azok tevékenységét. A gyermekvédelmi hatósági eljárásokban érintett családok igénybe vehetik mindazokat a tanácsadásokat és szolgáltatásokat, melyeket az Újpalotai Család- és Gyermekjóléti Központ biztosít. Ezek koordinálása is az esetért felelő esetmenedzser feladata.

Az egyéni esetkezelést kiegészítő, speciális szolgáltatások:

- Utcai és lakótelepi szociális munka
- Kapcsolattartási ügyelet, mediáció
- Gyermekvédelmi jelzőrendszeri készenléti szolgálat
- Tanácsadások:
 - jogi tanácsadás
 - pszichológiai tanácsadás
 - fejlesztő pedagógiai tanácsadás
 - pár- és családkonzultáció
 - mediáció

Utcai és lakótelepi szociális munka

Az utcai és lakótelepi szociális munkát a Munkanélküli Fiatalok Tanácsadó Irodájának munkatársaival együttműködve végzik. Először feltérképezik a kerület frekvenciált területeit, felméri a meglévő szükségleteket és megtervezik az elvégzendő feladatokat. Kiemelt figyelmet szentelnek a kerületben lévő bevásárló központnak és a lakótelepen található találkozási népszerű pontoknak. Cél, hogy elfogadható, értelmes alternatívát nyújtsanak a fiatalok számára, szabadidejük eltöltéséhez.

Kapcsolattartási ügyelet, mediáció

Szolgáltatásuk célja, hogy a gyermekek a gyermekelhelyezés, ill. szakellátásba kerülés után is kapcsolatban maradjanak szüleikkel, nagyszüleikkel, testvéreikkel. Mediátori (közvetítői) segítséget, semleges helyet, a gyermek számára természetes környezetet (játékokkal berendezett szobát) és szakemberek segítségét biztosítják ehhez. A szülők a gyámhivatal és/vagy a bíróság révén kerülhetnek az intézményhez. A gyámhivatal vagy a bíróság által elrendelt ellenőrzött kapcsolattartást egy kamerával és mikrofonokkal felszerelt helyiségben biztosítják, ahol a kapcsolattartásra jogosult zavartalanul találkozhat a gyermekkel, miközben a szakember egy másik helyiségben, monitoron és hangszórókon keresztül tart ügyeletet.

Gyermekvédelmi jelzőrendszeri, készenléti szolgálat

A gyerekeket érintő krízis-ügyekben jelzőrendszeri, készenléti szolgáltatást látnak el. Ennek keretében a Központ telefonszáma (+36-1-410-00-01) éjjel-nappal hívható. Az intézmény zárva

tartási idejében a vezetékes vonal egy mobiltelefon készülékre van átirányítva, amit minden hétköznap és hétvégén egy-egy szociális munkás tart magánál. Krízishelyzet esetén intézkedik vagy megszervezi az ellátást, enyhébb esetekben pedig információt fogad és nyújt. A jelzőrendszeri koordinátor figyelemmel kíséri a településen élő családok, gyermekek, személyek életkörülményeit, szociális helyzetét, gyermekjóléti és szociális ellátások, szolgáltatások iránti szükségletét, gyermekvédelmi vagy egyéb hatósági beavatkozást igénylő helyzetét.

Óvodai és iskolai szociális segítő munka

Az óvodai és iskolai szociális segítés célja a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a szociális segítő munka eszközeivel támogatást nyújtani a köznevelési intézménybe járó gyermeknek, a gyermek családjának és a köznevelési intézmény pedagógusainak. Az óvodai és iskolai szociális segítő egyéni, csoportos és közösségi szociális munkát végez, valamint gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokat lát el.

Egyéb szakmai tevékenység

- szakmai műhelymunka a gyermekvédelmi jelzőrendszer részvételével, jelzőrendszeri koordináció és tanácsadás
- szervezetfejlesztés
- szupervízió
- önkéntesek fogadása
- egyetemisták, főiskolások terepgyakorlatának vezetése
- szakmai továbbképzések, szakmai konferenciák szervezése

Ütemterv FIÓKA GYERMEK- és IFJÚSÁGJÓLÉTI KÖZPONT	
<i>Megvalósítandó feladat</i>	<i>Megvalósítás időszaka</i>
Gyerekes családokkal végzett szociális munka	folyamatos
Óvodai és iskolai szociális segítés	folyamatos
Fejlesztés gyermekeknek	folyamatos
Pszichológiai tanácsadás	folyamatos
Jogi tanácsadás	hetente 1 alkalom
Speciális szolgáltatások	folyamatos
Szakmaközi megbeszélés a jelzőrendszer tagjaival	havonta 2 alkalom
Továbbképzések	folyamatos
Konferenciákon, szakmai eseményeken való részvétel	igény szerint
Éves tanácskozás	február
Szociális és gyermekvédelmi témájú szakmai nap	évente 1 alkalom
Szupervízió	megállapodás szerint
Szervezetfejlesztés	évente 1 alkalom

7. sz. táblázat

Munkánélküli Fiatalok Tanácsadó Irodája: A MUFTI-hoz fordulók zöme az iskoláit abbahagyó, már nem tanuló és stabil munkahelyet nehezen találó, álláskereső 14-30 éves fiatal. A Család- és Gyermekjóléti Központ speciális szolgáltatásai közül az utcai és lakótelepi szociális munkát a MUFTI munkatársai végzik a XV. kerületben. Az óvodai és iskolai szociális segítő csoportjával, valamint a XV. kerületi GYIÖK fiataljaival való, már korábban megkezdett együttműködéshez kapcsolódóan tovább bővül az iroda szolgáltatási palettája. Cél, hogy elfogadható, értelmes és hasznos alternatívát nyújtsanak a fiatalok számára, szabadidejük tartalmas eltöltéséhez. Ehhez olyan alacsony küszöbű szolgáltatásokat, (klubokat, kirándulásokat) szerveznek, amelyek vonzóak lehetnek a jelenlegi ifjúsági korosztály számára.

Az Iroda szolgáltatásai, szakmai munkája

- információs és tanácsadó szolgálat
 - Álláskeresés segítése, állasközvetítés - Kerületi Állásbörze

- Ifjúsági álláskereső klub
- pszichológiai, pályaorientációs tanácsadás
- elhelyezkedési esélyt növelő képzések szervezése
- ifjúsági álláskereső tréning
- csoportos munkáltatói tájékoztatók
- középiskolai prevenciós munka - „Kerületi Képzési Börze”
- kirándulások, információszerző és kulturális programok
- MUFTI klubok:
 - gasztro-filmklub
 - kamaszklub
 - társasjáték klub
 - kézműves foglalkozások
- felkereső ifjúsági információs munka

Ifjúsági koordinációs tevékenység

- együttműködés a XV. kerületi GYIÖK tagjaival
- együttműködés a gyermek és ifjúsági korosztállyal foglalkozó bizottságokkal, szervezetekkel, intézményekkel
- közreműködés az iskolai szociális segítő szolgáltatás feladatainak megvalósításában
- kapcsolattartás a városban működő gyermek és ifjúsági szervezetekkel
- közreműködés a XV. kerületi KEF munkájában
- táborok, képzések szervezése, lebonyolítása
- kerületi szintű gyermek és ifjúsági rendezvények szervezése, lebonyolítása
- közreműködés az ifjúságpolitikával kapcsolatos ügyek intézésében

Egyéb szakmai tevékenység

- „Együttgondolkodó nap” - ifjúsági területen dolgozók szakmai fóruma
- egyetemisták, főiskolások terepgyakorlatának vezetése
- közösségi szolgálatot teljesítők fogadása
- szervezetfejlesztés
- szupervízió
- önkéntesek foglalkoztatása
- szakmai továbbképzések

Ütemterv MUNKANÉLKÜLI FIATALOK TANÁCSADÓ IRODÁJA	
<i>Megvalósítandó feladat</i>	<i>Megvalósítás időszaka</i>
Információs és tanácsadó szolgálat - ügyfélszolgálat	folyamatos
Állásközvetítés	folyamatos
Álláskereső klub	hetente 4 alkalom
Képzési Börze	évente 1 alkalom
Diákmunka Börze	évente 1 alkalom
Pályaorientációs tanácsadás, pszichológiai tanácsadás	folyamatos
Ifjúsági területen dolgozók szakmai fóruma, „Együttgondolkodó Nap”	évente 2 alkalom
Konferenciákon, szakmai eseményeken való részvétel	igény szerint
Főiskolások, egyetemisták gyakorlati terepe	folyamatos
Közösségi szolgálat	folyamatos
Szervezetfejlesztés	évente 1 alkalom, 2 nap
MUFTI klub programjai	
<i>Megvalósítandó feladat</i>	<i>Megvalósítás időszaka</i>
Gasztro- és Filmklub	hetente 1 alkalom

Kamaszklub	hetente 1 alkalom
Kitelepülés, utcai ifjúsági munka	negyedévente 1 alkalom
Társasjáték klub	havonta 1 alkalom
Kézműves foglalkozások	kéthavonta 1 alkalom
Kirándulás	havonta 1 alkalom
Karácsonyi klub	évente 1 alkalom
Ifjúsági fesztiválokön való részvétel	július, augusztus

8. sz. táblázat

Nappali Melegedő és Utcái Gondozó Szolgálat: A Család- és Gyermejköléti Központ krízishelyzetben lévők számára az étkezés lehetőségét tartós élelmiszer formájában biztosítja, legfeljebb ötnapi időtartamra. Az ellátás feltétele az ellátást indokoló helyzet és az életvitelszerű XV. kerületi tartózkodás.

Szakmai tevékenység

A **Nappali Melegedő** hajléktalanok számára krízis időszakban étkezési lehetőséget is (zsíros kenyér, tea) biztosít. Egész évben rendelkezésre áll a fürdés, borotválkozás lehetősége, amihez a szükséges eszközöket is biztosítják. Alkalmi jelleggel ruhát, cipőt osztanak. A csomagok megőrzését nemcsak krízis időszakban, hanem egész évben igénybe vehetik a kliensek. A közösségfejlesztő foglalkozások, pl. rejtvény klub, olvasókör, zeneklub népszerűek az igénybe vevők között. A klubok lényege elsődlegesen szórakoztatás, hasznos időtöltés. A rejtvény klub lexikális tudást fejleszt, motiváló ereje van. Az olvasókör tagjai a beszélgetések során közelebb kerülnek egymáshoz, alkalmazkodóképességük is pozitív irányba változik. A kreatív foglalkozások, a közös ételkészítés, a stresszoldó hatás mellett az alkotás örömét jelentik a kliensek számára. Reagálva a felmerült igényekre, néhány éve zeneklubot is tartanak a Melegedő kliensei számára, biztosítva ehhez a szükséges hangszereket. A tavasz beköszöntével adott a lehetőség a kertben való tartózkodásra. A dísznövények ápolása, a kert gondozása egészséges és hasznos időtöltés lehet az érdeklődők számára. A munkakeresést álláskereső újságokkal, telefonálási lehetőséggel, valamint internet hozzáféréssel segítik. Ügyintézésben a szociális munkások támogatják a hajléktalanokat.

Az igénybevétel feltétele:

- félévnel nem régebbi, érvényes tüdőszűrő igazolás (negatív mellkasi lelet)
- Házi rend betartása
- gondozásba vétel

Az **Utcái Gondozó Szolgálat** célja az utcán (átjárókban, erdőkben, parkokban) élő hajléktalan személyekkel való kapcsolatfelvétel, majd a kapcsolattartás során a túlélés, a helyzetjavítás elősegítése, ideális esetben az ellátó helyek, intézmények bevonásával.

Szociális Mosoda működtetése

A lakótelepen élő hajléktalanok, valamint a súlyos háztartási adóssággal küzdő családok támogatására Szociális Mosoda működik. Az igénybe vevőknek heti 30 órában van lehetőségük ruhák, lakástextíliák tisztán tartásához használni a Szociális Mosodát.

Szolgáltatások:

- tájékoztatás, információnyújtás
- tisztálkodási, fürdési lehetőségek, téli krízis időszakban étkezés biztosítása
- segítő kapcsolat
- szociális ügyintézés
- helyzetfelmérés, felderítő munka
- beavatkozás krízishelyzetben - krízisintervenció
- érdekvérvényesítés segítése
- háziállatok védelmében való segítségnyújtás
- klubok, közösségépítő foglalkozások

- kreatív foglalkozások
- ünnepek közös megtartása: húsvét, karácsony

Egyéb szakmai tevékenység

- kapcsolattartás más szervezetekkel
- egyetemisták, főiskolások terepgyakorlatának vezetése
- közösségi szolgálatot teljesítők fogadása
- szervezetfejlesztés, szupervízió
- önkéntesek foglalkoztatása
- szakmai továbbképzések

Ütemterv	
NAPPALI MELEGEDŐ és UTCAI GONDOZÓ SZOLGÁLAT	
<i>Megvalósítandó feladat</i>	<i>Megvalósítás időszaka</i>
Nappali Melegedő üzemeltetése	folyamatos
Krízisétkezés biztosítása	folyamatos
Szociális Mosoda	folyamatos
Utcai szociális munka	folyamatos
Filmklub	hetente 1 alkalom
Kreatív klub	negyedévente 1 alkalom
Rejtvény klub	igény szerint
Olvasókör	igény szerint
Zeneklub	igény szerint
Közös főzés	évente 2 alkalom
Szakmaközi megbeszélés	évente 2 alkalom
Ünnepek közös megtartása	évente 2 alkalom
Közösségi programok a Nappali Melegedőben	havonta 2 alkalom
Adományosztás	igény szerint
Számítógépes készségfejlesztés	igény szerint
Konferenciákon való részvétel	igény szerint
Szervezetfejlesztés	évente 1 alkalom
Szupervízió	megállapodás szerint

9. sz. táblázat

Szállítási feladatok ellátása:

A Család- és Gyermejjóléti Központ a családgondozás egyes feladatainak ellátásához a Dacia Dokker személygépkocsit használja. Az Opel Movano kisbuszt kisebb csoportok, illetve kerekesszékekkel közlekedő igénybe vevők szállításakor veszik igénybe. A Nappali Melegedő és Utcai Gondozó Szolgálat az utcai szociális munka feladatellátása során a Suzuki SX4, valamint a Dacia Dokker típusú személygépjárműveket használja.

Budapest, 2020. február 25.

Gráczer Irma
igazgató

Összefoglaló

a Budapest Főváros XV. kerületi Önkormányzat által fenntartott Egyesített Szociális Intézmény működésének 2019. évi törvényességi ellenőrzéséről

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban Szt.) szabályozza a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások típusait, azok szervezetét, a szociális ellátásokra való jogosultsági feltételeket, a szociális ellátást nyújtó szervezet és a jogosult közötti jogviszony főbb elemeit. A szociális szolgáltatásokat/ intézményeket a törvény és a hozzá kapcsolódó rendeletek előírásai alapján kell működtetni. Szociális szolgáltatás, intézmény csak működési engedély birtokában működhet, amelyet a jelenleg hatályos jogszabályok rendelkezése alapján a Budapest Főváros Kormányhivatala Szociális és Gyámhivatal ad ki, ha a szolgáltatás vagy az intézmény megfelel a jogszabályban előírt feltételeknek.

Az Szt. 92/B. §. (1) bekezdés b) valamint a d) pontja rendelkezése alapján a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmény állami fenntartója az **önkormányzat, fenntartói jogkörben ellenőrzi az Egyesített Szociális Intézménye /1157 Budapest, Árendás köz 4-6./ (továbbiakban: ESZI) működésének törvényességét, valamint ellenőrzi és évente egy alkalommal értékeli a szakmai munka eredményességét.**

A szociális szolgáltatások és szociális intézmények ellenőrzéseinek általános célja a szabályszerű működés biztosítása, a szociális szolgáltatást nyújtó működésének gyakorlata megfelel-e a működési engedélyben szereplő engedélyezett szolgáltatásoknak. A működési engedéllyel kapcsolatos rendelkezéseket a **szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről szóló 369/2013. (X. 24.) Korm. rendelet** tartalmazza.

Az intézmény szakmai munkájának értékelése a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet (továbbiakban: miniszteri rendelet) 13. § által megfogalmazottak, és a kapcsolódó egyéb külön, valamint az ágazati jogszabályokban foglaltakon alapul. Továbbra is legfőbb szempont a vonatkozó jogszabályok előírásainak betartása, a jogkövető magatartás erősítése, az ellátást igénylők jobbiztonsága. A jelentés a 2019. évi feladatellátás vizsgálatát tartalmazza.

Budapest Főváros XV. kerületi Önkormányzata (továbbiakban: Önkormányzat) a fenti feladat ellátására létrehozta Egyesített Szociális Intézményét, mely az Alapító Okirat szerint 1999. óta biztosítja a mindenkori hatályos jogszabályok alapján előírt szociális alap-, és szakosított ellátásokat. A szociális, gyermek- és ifjúságvédelmi területen dolgozó szakemberek a kerületben élők (minden korosztály) számára szociális és egészségügyi, ill. speciális szolgáltatásokat nyújtanak, mindennapi életükben felmerülő problémáik megoldásában segítenek.

Az Önkormányzat által biztosított az Szt. 86. §-a szerint a személyes gondoskodás keretébe tartozó kötelező alábbi szociális alapszolgáltatásokat - az Szt. 85/B. §-ban leírt szabályozásnak megfelelően - a XV. kerület fenntartásában az ESZI integrált szervezeti formában nyújtja, amely az egyesített intézmény Szervezeti és Működési Szabályzatában van rögzítve. Az ESZI központja és a szervezeti egységek alkotják a szervezet egészét.

Szolgáltatások szervezeti egységeként

1. Területi Gondozás

A Területi Gondozás keretein belül igénybe vehető **alapszolgáltatások**:

- étkeztetés (Szt. 62.§)
- házi segítségnyújtás (Szt.63.§)
- nappali ellátás (Szt. 65/F. §)

Az ESZI a szociális alapszolgáltatásokon túl **szakosított ellátási formában** 12 férőhellyel átmeneti elhelyezést nyújtó intézményt *Időskorúak Gondozóházát* (Szt. 82.§) működteti, ellátja szakmai munkájának koordinálását és szakmai ellenőrzését.

2. Értelmi Fogyatékosok Napközi Otthona (ÉNO) felnőtt, értelmileg akadályozottak nappali ellátása

- étkeztetés (Szt. 65/F. § (4) bek.)
- nappali ellátás (Szt 65/F. §)
- gyógypedagógiai fejlesztés
- fejlesztő foglalkoztatás (Szt. 99./B-C-D. §)

3. Fejlesztő Gondozó Központ (FENO) súlyosan, halmozottan sérült fiatalok, felnőttek nappali ellátása - működési köre országos

- étkeztetés (Szt. 65/F. § (4) bek.)
- nappali ellátás (Szt. 65./F. §)
- fejlesztő nevelés-oktatás – helyben történik

4. Család-és Gyermekjóléti Központ (CsGyK)

- családsegítés (Szt. 64. § 4 bek. és 65/E §)
- család-és gyermekjóléti szolgálat (Gyvt. 39. § és 40. §)
- család-és gyermekjóléti központ (Gyvt. 40/A. §)

A **Család- és Gyermekjóléti Központ** intézményegység részeként működik az *Újpalotai Család- és Gyermekjóléti Központ*, amely alapszolgáltatást biztosít, a *Fióka Család- és Gyermekjóléti Központ*, amely a gyermekvédelmi hatósági eljárásokban működik közre, a *Munkanélküli Fiatalok Tanácsadó Irodája* (MUFTI), valamint a *Nappali Melegedő és Utcai Gondozó Szolgálat*.

A XV. kerületi Önkormányzat, mint fenntartó az ESZI intézményeit, szolgáltatásait tekintve a hatályos ágazati jogszabályok által előírt, teljes körű ellátást biztosítja.

A szociális szolgáltatásokról szóló többször módosított 7/2005. (IV. 4.) ök. rendelet (továbbiakban önkormányzati rendelet) 11. § (1) bekezdés alapján a Népjóléti Bizottság minden év március 31-ig egyebek mellett ellenőrzi az Önkormányzat fenntartásában lévő személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények működésének törvényességét.

Általános működési feltételek, az intézmény alapdokumentumai

AZ ESZI általános működési feltételeként rendelkezik:

Alapító Okirattal, – az Intézmény egységes szerkezetbe foglalt Alapító Okiratát – a Budapest Főváros XV. kerület, Képviselő-testülete a **623/2018 (XII.11.)** számú önkormányzati határozatával fogadta el.

- az *Egyesített Szociális Intézmény 2018-2021. évekre vonatkozó (módosított) Szakmai Programjával és annak IV. sz. mellékletét képező Szervezeti és Működési Szabályzattal (SZMSZ)* melyet az Önkormányzat Képviselő-testületének Egészségügyi, Szociális, és Esélyegyenlőségi Bizottsága az **ESZB 417/2018. (X. 3.)** számú határozatával hagyott jóvá, az Szt. 92/B. §.(1. bek. c.) pontja alapján.

Az ESZI rendelkezik az Szt. és a miniszteri rendelet által előírt működéshez szükséges alábbi szakmai dokumentumokkal:

- *Munkatervben* határozza meg a feladatokat. A Szakmai Program, az SZMSZ és a *Házirend* egymással összhangban vannak. A 2019. évre is jellemző folyamatos ágazati jogszabályi változások szükségessé tették e programok további aktualizálását, egységesítését.
- *Munkaügyi dokumentumok*, munkaköri leírások, működési nyilvántartások, továbbképzési terv az alapdokumentumokhoz igazodva szintén folyamatos átdolgozást igényeltek.

Az ESZI központ és szervezeti egységei rendelkeznek az előírt és szükséges:

- *Szakhatósági és működési engedélyekkel*, a jogszabályi rendelkezésnek megfelelően a többféle szolgáltatást nyújtó szolgáltató intézmények esetében telephelyenként külön-külön egy-egy működési engedéllyel,
- *Szabályzatokkal*, a szervezet működéséhez, a szakmai tevékenység végzéséhez, a gazdasági, működtetési feladatok ellátásához,
- *Munkamegosztási megállapodással*, melyben partnere a Gazdasági Működtetési Központ,
- *Munkaköri leírásokkal*, az ESZI igazgatója által kiadott minta alapján egységesített, szakmai tartalommal, az adott munkakör szerinti részletes leírással, szakma-specifikus jelleggel az egységek vezetői által készítetten.

Az Intézmény igazgatóját a Képviselő-testület nevezi ki, személyét érintő munkáltatói kérdésekben a polgármester dönt. Az SZMSZ-ben szabályozottak szerint az Intézményt az igazgató képviseli, a munkáltatói jogokat az ESZI dolgozói tekintetében az igazgató gyakorolja.

Az intézményvezető által elkészített Szakmai Programot állami fenntartású szolgáltatás esetében az Szt. 92/B. § (1) bekezdés c) pont alapján a fenntartó hagyja jóvá. A Szakmai Programnak kötelezően tartalmaznia kell a (a hivatkozott 1/2000. (I. 7.) SzCsM) miniszteri rendelet 5/A. § (1) bekezdése szerinti tartalmi elemeket és e szakasz (2) bekezdés szerinti mellékleteket.

Az ESZI működésére vonatkozó engedélyek, szabályzatok

A Szt.-ben, illetve a Gyvt-ben meghatározott ellátások, szolgáltatások működési engedély alapján végezhetők. **A szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről szóló 369/2013. (X. 24.) Korm. rendelet** tartalmazza.

Figyelemmel a fentiekre, arra, hogy az Önkormányzat az ESZI keretein belül bentlakásos intézményt is működtet (Átmeneti ellátást nyújtó Időskorúak Gondozóháza) a működési engedélyek kiadására a jelenleg hatályos rendelkezés alapján **Budapest Főváros Kormányhivatal Igazságügyi és Gyámügyi Főosztály Szociális és Gyámügyi Osztály az illetékes hatóság.**

Felügyeleti és más szervek által végzett szakmai ellenőrzések

Az intézmény egységvezetői az elmúlt évek jogszabályváltozásainak megfelelően folyamatosan megújult nyomtatványokkal végzik a szociális szolgáltatói tevékenységüket. Megállapítható, hogy az ESZI rendelkezik az 1/2000. (I. 7.) SzCsM miniszteri rendelet 5.§ rendelkezésének megfelelő alap-és szakmai dokumentumokkal. Az egyes dokumentumok érvényesek, hatályosak, a dokumentációt központilag kezelik. A telephelyeken folyó szakmai munkához szükséges szabályzatok másolata a telephelyeken működő egységekben megtalálhatóak, biztosított a megismerésük.

A Budapest Főváros XV. kerület Polgármesteri Hivatal Népjóléti és Intézményfelügyeleti Főosztály kitzúzott vizsgálati célja az **EMMI 4/2019. (II. 27.) rendeletének alkalmazása**, helyi megvalósítása volt. A helyszíni ellenőrzés a **Család- és Gyermejjóléti Központ és a Területi Gondozás** intézményegységek munkáját érintette, az ellenőrzés időpontjai 2019. június 18. (CsGyK.) és július 08. (TG.) napjai voltak.

2018 szeptemberétől a család- és gyermejjóléti központok feladati bővültek az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenységgel.

Jogszabályi háttér

2018. szeptember 1-től a *Gyvt. 40/A. § (2) ag)* pontja értelmében a család- és gyermejjóléti központ az általános szolgáltatói feladatain túl a gyermek családban nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a gyermek igényeinek és szükségleteinek megfelelő önálló egyéni és csoportos speciális szolgáltatásokat, programokat nyújt, amelynek keretében óvodai és iskolai szociális segítő tevékenységet biztosít. A végrehajtással kapcsolatos részletes szabályozást az 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet (továbbiakban: Nmr.) tartalmazza.

Az óvodai és iskolai szociális segítő szolgáltatás a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a szociális segítő munka eszközeivel támogatást nyújt a köznevelési intézménybe járó gyermeknek, a gyermek családjának és a köznevelési intézmény pedagógusainak.

Az óvodai és iskolai szociális segítő egyéni, csoportos és közösségi szociális munkát végez, valamint gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokat lát el. Ennek keretében segíti

- a) a gyermeket a korának megfelelő nevelésbe és oktatásba való beilleszkedéséhez, valamint tanulmányi kötelezettségei teljesítéséhez szükséges kompetenciái fejlesztésében,
- b) a gyermeket a tanulmányi előmeneteléhez, későbbi munkavállalásához kapcsolódó lehetőségei kibontakozásában,
- c) a gyermek tanulmányi kötelezettségeinek teljesítését akadályozó tényezők észlelését és feltárását,
- d) a gyermek családját a gyermek óvodai és iskolai életét érintő kérdésekben, valamint nevelési problémák esetén a gyermeket és a családot a közöttük lévő konfliktus feloldásában,
- e) prevenció eszközök alkalmazásával a gyermek veszélyeztetettségének kiszűrését és

f) a jelzőrendszer működését.

Ha a köznevelési intézmény foglalkoztat gyermek- és ifjúságvédelmi felelőst, az intézményt érintő gyermekvédelmi feladatokat az óvodai és iskolai szociális segítő a gyermek- és ifjúságvédelmi felelőssel együttműködésben látja el.

Az óvodai és iskolai szociális segítő szolgáltatás ellátásáról a család- és gyermekjóléti központ együttműködési megállapodást köt a köznevelési intézménnyel. Az együttműködési megállapodás tartalmazza

- a) az óvodai és iskolai szociális segítő szolgáltatást nyújtó személy megnevezését, valamint a szolgáltatás célját, tartalmát, helyszínét és annak megjelölését, hogy az óvodai és iskolai szociális segítő mely időpontban látja el tevékenységét az intézményben, és
- b) a köznevelési intézmény nyilatkozatát arról, hogy biztosítja
- ba) az óvodai és iskolai szociális segítő bejutását az intézménybe és
- bb) a szolgáltatás nyújtásához szükséges külön helyiséget és az infrastruktúrához való hozzáférést.

Az óvodai és iskolai szociális segítő szolgáltatás nyújtása a miniszter által jóváhagyott módszertan alapján folyik. A miniszter a módszertant az általa vezetett minisztérium honlapján és a Szociális Ágazati Portálon közzéteszi, valamint gondoskodik annak folyamatos frissítéséről.

Személyi feltételek

Az óvodai és iskolai szociális segítő szolgáltatás biztosításához alkalmazandó személyek munkakörének megnevezése: óvodai és iskolai szociális segítő. Az Nmr. 1.000 fő köznevelési intézményben nyilvántartott gyermekre vetítve 1 fő (40 óra) alkalmazását írja elő.

A munkakör betöltéséhez elfogadható végzettségek:

- felsőfokú szociális szakképzettség,
- iskolai szociális munkás,
- család- és gyermekvédő tanár,
- család- és gyermekvédő pedagógus,
- család- és gyermekvédelem szakos pedagógus,
- ennek hiányában gyermek- és ifjúságvédelmi tanácsadó oklevéllel rendelkező: nevelőtanár, pedagógus, pedagógiai előadó, pszichopedagógus, okleveles emberi erőforrás tanácsadó, mentálhigiénés szakképzettség, óvodapedagógus, tanító, gyógypedagógus.

Az Nmr. fő szabálya szerint szakképzetlen személy felmentéssel nem foglalkoztatható.

A jogalkotók kiemelten fontos szerepet szántak a megelőzésre és a veszélyeztetettség felismerésére irányuló tevékenységeknek. Két éves előkészítő munka, szükségletfelmérés előzte meg ezt a „régí-új” feladatellátást. Az elmúlt félév/év tapasztalatai szerint az iskolák, óvodák örömmel fogadták a lehetőséget mind a pedagógusok, mind az érintett családok részéről. Az intézmény 37 köznevelési intézménnyel kötött együttműködési megállapodást. Rövid időn belül igény keletkezett az óvodai és iskolai szociális munkások aktív jelenlétére a közösségfejlesztésekben és az osztályfőnöki órákon. Igazán nehéz helyzetben, ámbár nagy lelkesedéssel látják el feladatukat a fiatal, agilis, kreatív munkatársak. Gyakorlati tapasztalat az ún. „esetbeáramlás” amely a szemléletformálással egyenes arányban változik. Az álláshelyek sikeres feltöltését követően új szint képes hozni ez a munkacsoport az intézményegység életébe.

2019. január 1-től a 1993. évi III. törvény (Szt.) módosítása megváltoztatta a szociális diagnózis elvégzésével kapcsolatos rendelkezéseket.

„A családsegítő és gyermekjóléti szolgáltatás rendszerének átszervezése új alapokra helyezte a családok és gyermekek ellátásának e területi szinten működő formáját. Az elmúlt két év változásain túl az egyik legfontosabb változást a család- és gyermekjóléti központok esetében a szociális diagnózis készítésének fokozatos bevezetése hozza, amely alapjaiban változtathatja meg az ellátások iránti szükséglet meglétét és a szükséges szolgáltatástartalmat. A diagnózis készítése az a folyamat, amely megalapozza az egyén szociális támogatását, segítségét és a majdani szolgáltatónál a szolgáltatási terv elkészítését, valamint megvalósítását, és amelynek során képet kaphatunk az egyén aktuális helyzetéről és állapotáról. A diagnózis készítése során felszínre kerülő problémák kezelése érdekében megállapításra kerülnek azok a szolgáltatások, amelyek megteremthetik az egyén fejlesztéséhez, életviteléhez szükséges feltételeket, továbbá megtörténik a célok elérését gátló és segítő erőforrások, kockázatok számbavétele.

A szociális diagnózis felvétele a család- és gyermekjóléti központok számára kötelező azon, a család- és gyermekjóléti szolgáltatás során esetkezelésben részesített személyek kapcsán, akiknek a problémája a család- és gyermekjóléti szolgálat szolgáltatásain kívül más szolgáltatás igénybevételét teszi szükségessé. A család- és gyermekjóléti szolgálat az esetkezelés folyamatában érzékelt további beavatkozási igényt az esetenaplóban dokumentálja, ezzel indítja el a szociális diagnózis felvételi igényét a családsegítő munkatárs a család- és gyermekjóléti központ esetmenedzsere felé. Kötelezővé válik a szociális diagnózis felvétele az olyan személyeknél is, akik közvetlenül a család- és gyermekjóléti központnál kérnek segítséget problémáik kezeléséhez, amennyiben nem a központ valamely speciális szolgáltatásának igénybevételét kérik. Emellett lehetőséget kap mind a család- és gyermekjóléti szolgálat, mind a központ munkatársa arra, hogy egy általa már gondozott igénylő kapcsán, amennyiben azt szükségesnek ítéli, kezdeményezze a szociális diagnózis elkészítését az esetmenedzsernél. Az elkészült diagnózis a szükségletként megállapított szolgáltatások igénybevétele során kötelezi az adott szolgáltatások fenntartóit - az egyéb jogosultsági feltételek fennállása esetén - a diagnózissal rendelkező személy ellátására, szabad kapacitás hiányában pedig a várólistára való felvételre.” – áll az indoklásban.

64/A. § * (1) A Gyvt. szerinti család- és gyermekjóléti központ szociális diagnózist készít

a) a család- és gyermekjóléti szolgálat kezdeményezésére, ha olyan szociális szolgáltatás vagy gyermekjóléti alapellátás - ide nem értve a gyermekek napközbeni ellátását - igénybevétele válik szükségessé, amelyben az ellátott vagy a család nem részesül, vagy azt a szolgálat más okból szükségesnek tartja,

b) a család- és gyermekjóléti szolgálatnál gondozásban nem álló ellátott esetén akkor, ha az esete nem tartozik a Gyvt. 40/A. § (2) bekezdés a) vagy b) pontja alá, és a szociális diagnózis elkészítéséhez valamennyi érintett hozzájárul.

(2) A szociális diagnózis elkészítését a 64. § (2) bekezdése szerinti jelzőrendszer tagjai is kezdeményezhetik a család- és gyermekjóléti központnál.

(3) A szociális diagnózis a család szociális helyzetének átfogó vizsgálata alapján meghatározza az igénybe venni javasolt szociális szolgáltatásokat és - ide nem értve a gyermekek napközbeni ellátását - gyermekjóléti alapellátásokat. A jogosultsági feltételek fennállása esetén a szociális diagnózis kötelezi a szociális, gyermekjóléti szolgáltatókat és intézményeket, amelyek kötelesek a szolgáltatásra vonatkozó igényt nyilvántartásba venni.

Az intézmény igazgatójának és a Család-és Gyermekjóléti Központ (CsGyK) intézményegység szakmai vezetőjének egybehangzó nyilatkozata alapján megállapítható, hogy az elmúlt két évben a szakmai feladatok folyamatosan bővültek, miközben egyre nehezebb a szakmai feladatellátás minőségét megőrizni. A szakmai feladatok bővülése sem számol a szakemberhiánnyal, a feladatellátáshoz viszont nélkülözhetetlen a szakértelem. A törvényi szabályozás szerinti 25 család/családsegítő lenne az ideális helyzet a minőségi ellátás biztosításához. Előfordul a helyettesítések figyelembevételével, hogy közel háromszorosát látják el a családsegítők a jogszabályban meghatározott családok létszámának. (pl. 251 kliens – 69 családban) Folyamatosan szükséges mérlegelniük a családsegítők terhelhetőségét, az esetek számát.

Az új feladatok ellátásához rendelkeznek a szükséges álláshelyekkel, ugyanakkor az álláshelyek betöltése, az álláshelyen lévő szakemberek megőrzése, hosszabb távon történő foglalkoztatásuk már sok esetben az intézményi kereteken túlmutatnak.

Nagy ellenállást váltott ki a szakmában mind vezetői, mind munkatársi szinten a szociális diagnózis bevezetése. Az esetenedzseren kívül a családsegítő is felveszi az adatokat, begyűjti a szükséges információkat a család gondozásához. Duplikálódó feladatellátás, a dokumentációra fordított idő a gyakorlati szociális munka minőségi ellátásának rovására történik. Időigényes, összpontosítást kívánó tevékenység. Maximum három alkalommal kerülhet sor a szociális diagnózis felvételére, mely eleinte 3 órát vett igénybe, majd a gyakorlat megszerzésével rövidült az idő. A szociális diagnózis felvételére, a kérdőív – mélyinterjú elkészítésére a lakókörnyezetben kerülhet sor. Gyakorlati haszna - a hozott problémák felmérése, a szükséges szolgáltatások segítségnyújtási formák lehetőségének feltárása, hiányzó vagy kapacitáshiány miatt nem elérhető szolgáltatások megjelölése az összegzésben. Természetesen más-más jellegű szolgáltatások hiánya tapasztalható a különböző településeken. A XV. kerületben komplex, egymásra épülő, egymást kiegészítő szolgáltatásokat vehetnek igénybe a kliensek, míg egy kisebb településen nehezebb dolguk van a családsegítőknek.

A családokhoz való bejelentkezésnél a fő kérdés az, hogy... *„Hogyan lehetne megelőzni a fennálló problémát?”* illetve *„Van e még más problémájuk, amiben segíteni tudnának?”* a szociális szakemberek.

Az ellenőrzés idejéig 1 esetben volt visszautasítás a család felkeresése során. Minden esetben találtak még megoldandó problémát. Az esetenedzser és a családsegítő az együttműködésük során folyamatosan egyeztetnek egymással, a klienssel történő együttműködésük többszörös visszacsatolása is megtörténik. Az igényelt szolgáltatások nyilvántartásba kerülnek.

A helyszínen megtekintett dokumentáció megfelelt a jogszabályban előírtaknak.

A Család- és Gyermejjóléti Központ által kialakított szakmai protokoll szerint elkülöníthető a telephelyek különböző feladat- és ügyfélköre. Az összes telephelyen különböző feltételek szerint, de azonos alapelvek, szabályok és keretek között folyik a segítő tevékenység.

A családsegítők, esetenedzserek, tanácsadók és az ő tevékenységüket segítő szociális asszisztensek minden rászoruló számára elérhetőek, igyekeznek a kliensek lakóhelyéhez legközelebb biztosítani a szolgáltatások széles körét. Kiemelt szerepet kapnak a megelőzésre és a veszélyeztetettség felismerésére irányuló tevékenységek. Az önálló státuszban tevékenykedő ún. jelzőrendszeri koordinátor feladata lett a jelzőrendszer tagjaival (egészségügyi, nevelési-oktatási intézmények, társintézmények, hatóságok) való folyamatos együttműködés.

A Területi Gondozás (TG.) intézményegység Kontyfa u. 3. szám alatti telephelyén az Időseket és Demenciával Élőket Segítő Szolgálat Nappali ellátásában került sor a gondozási szükséglet, valamint az egészségi állapoton alapuló szociális rászorultság igazolásának ellenőrzésére.

A demenciával élőket gondozó családok terheinek enyhítése céljából 2017. 02.01-től kezdetét vette 12 fő kerületi időskorú lakos nappali ellátásának biztosítása. A napi tevékenységek közé tartoznak a mozgásos foglalkozások, a torna, séta, a „finom-motorika” fejlesztése, kreatív tevékenységek, éneklés, memóriafejlesztés. 2018-ban 14 fő, 2019-ben 9 fő vette igénybe ezt a speciális jellegű szolgáltatást.

A Pajtás Étteremben havonta egy alkalommal megrendezésre kerül az Alzheimer Café, amely a Levendula 60+ program sikerei között említendő kezdeményezés. Létfontosságúvá vált, hogy legyen egy hely az érintett családok számára, ahol ismeretterjesztő előadásokat hallgathatnak,

feltehetik kérdéseiket megoszthatják tapasztalataikat, rövid időre letehetik terheiket. A Család-és Gyermekjóléti Központ munkatársai társuló szolgáltatásként hozzátartozói csoportot vezetnek.

Jelenleg mindkét intézményegység érintett munkatársai, - de legfőképpen a Területi Gondozás intézményegység vezetője - aktív részesei és előkészítői az ERASMUS+ProAge projekt Felkészülés az aktív idős korra S.O.S. Demencia (Együttműködés az Alzheimer és a Demencia ellen) tananyaga megvalósításának. A pályázatban megjelennek azok a „jó gyakorlatok” amelyek más szolgáltatók számára is lehetővé teszik azoknak a praktikáknak az alkalmazását, amelyekkel szembe kell nézniük a szakembereknek és a családoknak, ha valamelyik családtagjuk demenciával küzd.

A gondozási szükséglet, valamint az egészségi állapoton alapuló szociális rászorultság vizsgálatának és igazolásának részletes szabályairól szóló 36/2007. (XII.22.) SZMM rendelet módosítása

33. § A gondozási szükséglet, valamint az egészségi állapoton alapuló szociális rászorultság vizsgálatának és igazolásának részletes szabályairól szóló 36/2007. (XII. 22.) SZMM rendelet (a továbbiakban: Gr.) 4. § (1) bekezdés a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Az Szt. 68/A. §-ának (3) bekezdése szerinti, gondozási szükségletet megalapozó egyéb körülmények a következők:]

„a) a demencia kórkép legalább középsúlyos fokozata, amelyet pszichiáter, neurológus vagy geriáter szakorvos szakvéleményével igazoltak;”

34. § A Gr. a következő 7. §-sal egészül ki:

„7. § A demencia kórkép 4. § (1) bekezdés a) pontja szerinti igazolására az egyes szociális és gyermekvédelmi tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról szóló 4/2019. (II. 27.) EMMI rendelet hatálybalépését megelőzően más szerv vagy személy által kiállított szakvélemény is elfogadható.”

A személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybevételéről szóló 9/1999. (XI. 24.) SZCSM rendelet módosítása

11. § A személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybevételéről szóló 9/1999. (XI. 24.) SZCSM rendelet (a továbbiakban: Ir.) 21. § (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) Demens személyek ellátása esetén az igénybevételre irányuló kérelemhez be kell nyújtani a pszichiáter, neurológus vagy geriáter szakorvos által kiállított,

a) nappali ellátás esetén a demencia kórképet igazoló,

b) bentlakásos intézményi ellátás esetén a demencia kórkép legalább középsúlyos fokozatát megállapító szakvéleményt.”

12. § Az Ir. a következő 26. §-sal egészül ki:

„26. § A demencia kórkép 21. § (5) bekezdése szerinti igazolására az egyes szociális és gyermekvédelmi tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról szóló 4/2019. (II. 27.) EMMI rendelet hatálybalépését megelőzően más szerv vagy személy által kiállított szakvélemény is elfogadható.”

A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I. 7.) SZCSM rendelet módosítása

13. § A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I. 7.) SZCSM rendelet (a továbbiakban: R.) 20. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:

„(3) Az igénybevételi naplót a szociál- és nyugdíjpolitikáért felelős miniszter által meghatározott, a Szociális Ágazati Portálon közzétett formában kell vezetni.”

Az Időseket és Demenciával Élőket Segítő Szolgálat **a kezdetektől fogva** e szabályt követve pszichiáter, neurológus illetve geriáter szakorvos szakvéleményének bemutatását követően kötött megállapodást az érintett családokkal, a gondozást igénybevevő illetve a képviselőt ellátó személlyel. A nappali ellátást az enyhén sérült demenciával küzdő időskorú kerületi lakosok vehetik igénybe. Az étkezés helyben biztosított számukra.

Az igénybevételi napló vezetése e szolgáltatások esetében is a jogszabályi előírások szerint történik.

Az ESZI intézményegységeiben tapasztalható szakemberhiányt jelzi az a tény is, hogy július hónapra (a vizsgálat idején) két kulcsfontosságú vezetői feladatot ellátó szakember jelentette be távozását. Jelenleg 6 fő szociális szakember hiányzik az ellátásból, mely hiány érinti a demenciával élők nappali ellátását is.

Mindezen körülményeket figyelembe véve ágazati szinten a helyettesítést is ellátó fáradt, esetenként rekreációt is nélkülöző munkatársakkal a minőségi szolgáltatásnyújtás biztosításának megszervezése rendkívül nehéz feladat. A pályaelhagyók magas száma, valamint az ágazaton belül is tapasztalható elvándorlás nagymértékben nehezítették a minőségi szociális szolgáltatások kiegyensúlyozott biztosítását kerületünkben a 2019. évben.

Az Egyesített Szociális Intézmény (ESZI) szociális szolgáltatást nyújtó szervezeti egységei működésének személyi, tárgyi feltételei

A működés személyi feltételei

Az ESZI 2019. évre engedélyezett álláshelyeinek száma **159**, melyből szakmai feladatellátásra **143,75**, technikai feladatellátásra **11.25**, gazdasági feladatok ellátására **4** álláshely engedélyezett. *Ebből a létszámból év közben (június) 21,5, év végén (december) 20,25 álláshely volt betöltetlen.*

Az ESZI intézményeiben foglalkoztatott munkatársak aránya, szakképzettségüket tekintve megfelel az általános személyi feltételeket szabályozó *miniszteri rendelet 6. §-ban foglalt szakképesítési előírásoknak.*

A személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról szóló 9/2000. (VIII. 4.) SZCSM. rendelet módosításával 2018. július 1-jén új szociális továbbképzési rendszer indult. A képzésekre az érintett munkavállalók az SZGYF honlapján folyamatosan regisztrálnak. Szükséges figyelemmel kísérniük a képzési- és a regisztrációs lehetőségeket a megadott határidők rövidege miatt és a biztonságos teljesíthetőség érdekében.

E rendelet hatálya nem terjedt ki a vezetői megbízással rendelkező, vezetőképzésre kötelezett személyes gondoskodást végző személyekre. A vezetőképzésről szóló 25/2017. (X. 18.) EMMI rendelet 2018. január 1-től hatályos. A vezetőképzés olyan hatósági képzés, melynek célja a vezetői tevékenységhez szükséges alkalmasság és kompetenciák gyakorlatorientált fejlesztése. A vezető a továbbképzési kötelezettségét a vezetőképzésen való részvétellel és a vizsga sikeres letételével teljesíti.

A 9/2000. (VIII.4.) SzCsM rendelet szerint 140 fő, a 25/2017. (X. 18.) EMMI rendelet szerint 5 fő munkavállaló (lenne) kötelezett továbbképzésre.

A vezetőképzésre vonatkozó újabb módosítás, a 7/2020. (III. 10.) EMMI rendelet szerint a vezetőképzésben való részvételi kötelezettség nem vonatkozik:

- d) arra a személyre, aki a vezetőképzésben való részvételi kötelezettsége keletkezésének napján az öregségi nyugdíjkorhatárt betöltötte, vagy öt éven belül betölti;
- e) a szociális szakvizsgával rendelkező személyre;
- f) a felsőfokú szociálpolitikus, szociális munkás, szociálpedagógus, szociális szervező vagy szociális menedzser végzettséggel és – bármilyen tudományterületen szerzett – tudományos fokozattal rendelkező személyre.

Módosultak a képzésre vonatkozó határidők is. Akinek a vezetőképzésben való részvételi kötelezettsége 2021. január 1-jét megelőzően keletkezett, annak az első képzési időszaka, amely során az alapozó képzést teljesítenie kell, – a 6. § a) pontjában foglaltaktól eltérően – 2022. december 31-éig tart. Aki az alapozó képzést 2019. évben teljesítette, annak az első megújító képzést – a 6. § b) pontjában foglaltaktól eltérően – 2022. december 31-éig kell teljesítenie.

Az intézményben foglalkoztatott személyek a feladataikat az intézmény Szervezeti és Működési Szabályzatában és a munkaköri leírásban foglaltak szerint végzik. Az intézményben foglalkoztatott személyek, valamint közeli hozzátartozóik a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény 685. §-ban foglaltak alapján az ellátásban részesülő személlyel tartási/életjáradéki szerződést az ellátás időtartama alatt, illetve annak megszűnésétől számított egy évig nem köthetnek. Ezt nyilatkozatban, vagy munkaköri leírásban rögzíteni szükséges, s természetesen minden foglalkoztatottnak benne van a személyi anyagában.

A működés tárgyi feltételei

Az intézmény székhelye, és telephelye (ÉNO) egymás szomszédságában, (Árendás köz 4-6.) kibővült területen, felújított épületrészekben működnek, mely rendkívül fontos minőségi változást eredményezett az intézmény életében. Az intézmény további telephelyei részben zöld övezetben családi házas lakókörnyezetben, részben a kerület újpalotai városrészének központjában, lakótelepi környezetben találhatóak.

A telephelyek bejáratainál a homlokzatra rögzített táblákon olvashatóak az épületben működő intézmény szervezeti egységeinek elnevezései, az épületek részben/teljesen akadálymentesítettek. A telephelyek tömegközlekedési eszközökkel jól megközelíthetőek, tárgyi, műszaki, és egyéb felszereltségük a szakmai programokban kitűzött feladatok ellátását, sikeres programok szervezését teszik lehetővé. Biztosított a dokumentációk adatvédelmi előírásoknak megfelelő zárható helyen történő tárolása.

A közösségi terek, a berendezési tárgyak, azok elhelyezései az ellátotti kör életkori sajátosságainak megfelelnek, fizikai, mentális és egészségi állapotuknak megfelelő környezetben növelik biztonságérzetüket. A közösségi együttlétre, pihenésre, az igénybevevők fogadására szükséges helyiségek és a foglalkoztatásokhoz szükséges csoportszobák biztosítottak.

A tárgyi, technikai feltételek különösen hátrányosnak mutatkoznak a Kontyfa utca 3. szám alatti Nappali Melegedő és Utcai Gondozó Szolgálatot ellátó munkatársakat és a hajléktalan személyeket illetően. A faházat - ahol jelenleg mindennapjaikat élik - raktározási célra használnák, míg a köépületben lévő irodákhoz a szomszédos szobát - amelyet jelenleg az idősek használnak – hozzacsatolnák az eredeti felújítási tervek szerint a hajléktalanok nappali ellátásához. A szolgáltatásuk ez által átláthatóbbá, biztonságosabbá, de legfőképpen komfortosabbá válhatna.

Az ott dolgozó szociális szakemberek és a szolgáltatást igénybe vevők közérzetét, valamint a szolgáltatásnyújtás minőségét jelentősen javíthatja, a pályaelhagyást csökkentheti, ha itt is korszerű XXI. századi műszaki feltételeknek megfelelő épületegyüttes alakulhat ki. Fontos szempont a hajléktalanok nappali ellátásának korszerűbbé tétele mellett a szomszédságukban lévő idősek elégedettsége is. Többlépcsős fejlesztés indult el 2016-tól, de a felújítás nem

folytatódott. Örömteli esemény, hogy a közeljövőben részleges korszerűsítésre mégis sor kerülhet az elfogadott 2020. évi költségvetésben előirányzott költségek biztosításával.

A szállítási feladatokat az intézmény állományába tartozó hivatásos sofőr látja el. Az utcai szociális munkát a szakmai pályázat útján elnyert Suzuki SX4 személygépkocsival, és alkalmanként egy szintén pályázati úton nyert Dacia Dokker személygépjárművel látják el az ügyeletben lévő munkatársak. A fenntartó biztosítja a szükséges karbantartást, az esetleges felújítási munkálatok elvégzését.

A szakmai működés minőségének javítása érdekében kidolgozott hatékonyságnövelő javaslatok és intézkedések illeszkednek a kerületi Szociális Szolgáltatástervezési koncepcióban valamint a Helyi Esélyegyenlőségi Programban megfogalmazott célkitűzésekhez.

A XV. kerületben elérhető szociális alap- és szakellátások

A Budapest Főváros XV. kerületi Önkormányzat az Egyesített Szociális Intézmény (ESZI) szakmai egységein keresztül az Szt. 57. §. alapján szociális alapszolgáltatás keretébe tartozó ellátást, szolgáltatást.

Étkeztetés

Az Szt. 62. §-nak megfelelően az ESZI az étkeztetést a rászorultak részére a Területi Gondozás telephelyein,- *az időseket segítő szolgálatoknál* - a szociális konyha szolgáltatásán keresztül biztosítja, ennek keretében főétkezőként napi egyszeri meleg ételt biztosítanak azoknak, akik azt tartósan, vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani önmaguknak, illetve eltartottaiknak.

Az étkezés igénybe vehető:

- helyben fogyasztással,
- elvitellel, illetve
- házhoz szállítva
- orvosi javaslatra indokoltan diétás étkezés, ezen kívül lehetséges a menü kiválasztása.

A telephelyek ügyeleti beosztással az év két napját kivéve (december 24.- és január 1.) minden nap nyitva tartanak. Hétfégre (szombat, vasárnap) is étkezést kérők esetében az étkezést az ESZI az adott időpontban ügyeletes telephelyei útján biztosítja. A tálaló konyhák rendelkeznek HACCP minősítéssel. Az étkezésért fizetendő térítési díj az önkormányzati rendeletben meghatározottak szerint kerül megállapításra figyelembe véve az igénylő jövedelmi viszonyait.

Külön eljárás nélkül, térítésmentesen igénybe vehető az étkezés a család- és gyermekjóléti központ vezetőjének írásbeli javaslata alapján azok számára, akik önmaguk illetve eltartottjuk napi egyszeri meleg étkezéséről átmeneti jelleggel nem képesek gondoskodni. Krízisétkézést biztosítanak tartós ételkészítés formájában (legfeljebb 5 napig) azok számára, akiknek az életét vagy testi épségét veszélyezteti az azonnali étkezés hiánya. A javaslatot tevő igazolása alapján a térítésmentes étkezés 12 hónapon belül 2 hónapig vehető igénybe mely időtartam egy alkalommal – az intézményvezető kérelmére a polgármester által lefolytatott jövedelemvizsgálatot követően – hosszabbítható meg, további legfeljebb 2 hónappal, amennyiben a rászorultság feltételei továbbra is fennállnak. A 2019. évben 112 fő étkezett támogatói javaslattal. Egyre többen vannak azok a rászorulóak, akik a legalacsonyabb térítési díjat nem tudják kifizetni, ezért a szociális étkezés és a házi segítségnyújtás szolgáltatásait sem tudják igénybe venni.

Az Önkormányzat a Budapest XV. ker. Zsókaút utca 24-26. szám alatt kialakított Szociális Konyhán kedvezményes térítés ellenében, lakossági szolgáltatásként *közösségi étkeztetést*

biztosít. A közösségi étkezés díja a mindenkori beszerzési árral azonos mértékben kerül megállapításra. A közösségi étkeztetésre vonatkozó jogosultsági feltételek részletes szabályait a települési önkormányzat rendeletben határozza meg. Az étterem minden hétköznap 11 órától 15 óráig tart nyitva. Az elmúlt évben 345 fő új igénybevevő regisztrált a szolgáltatáshoz. A kerületben élő gyermekek szünidei étkeztetésében szintén fontos ellátást biztosító telephelye a Pajtás Étterem.

Házi segítségnyújtás

Az Szt. 63. § (3) (4) bekezdéseiben felsorolt szolgáltatásokat a házi segítségnyújtás keretében az önálló életvitel fenntartása érdekében a szolgáltatást igénybe vevő személy részére saját lakókörnyezetében kell biztosítani. A miniszteri rendelet 25.§ (3) bekezdése a központi költségvetésről szóló törvényben meghatározott támogatásra jogosító gondozási tevékenységeket és résztvékenységeket határozza meg, melyeket az 5. sz. melléklet tartalmaz.

A leginkább igényelt szolgáltatások: (bevásárlás, gyógyszer felírás - kiváltás, gyógyszeradagolás, vérnyomásmérés, fürdetés, etetés, ágyazás, ágyneműcsere, takarítás, mobilizálás, gyógytorna csekkek feladása, egyéb ügyintézkedések.

A házi segítségnyújtás keretében két szolgáltatási altípus került megkülönböztetésre, szociális segítség (alacsony szintű szükséglet, mely nem kíván szakértelmet) és személyi gondozás („intenzív” szükséglet, gondozási ápolási kompetenciáknak megfelelő feladatok szociális és egészségügyi szakképesítés birtokában).

Szociális segítség keretében biztosítani kell:

- a lakókörnyezeti higiénia megtartásában való közreműködést
- a háztartási tevékenységben való közreműködést
- a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében, elhárításában nyújtott segítséget
- szükség esetén a bentlakásos intézménybe költözés segítségét.

Személyi gondozás keretében biztosítani kell:

- az ellátást igénybe vevővel segítő kapcsolat kialakítását és fenntartását
- gondozási ápolási feladatok elvégzését.

A gondozási szükséglet, valamint az egészségi állapoton alapuló szociális rászorultság vizsgálatának és igazolásának részletes szabályairól szóló 36/2007. (XII. 22.) SZMM rendelet szabályozza az ellátás igénybevételét. Az igénybevétel átlagosan, 6 gondozott/gondozónő. A gondozónők, a gondozási szükségletet figyelembe véve, látják el gondozási feladataikat.

Házi segítségnyújtás keretében nyújtott személyi gondozás esetén a szociális gondozók havi számának meghatározása pontosításra került: *egy gondozó közvetlen gondozásra fordított havi órakerete éves átlagban 147 óra.* Az 5. számú melléklet A) pontja szerinti *tevékenységnaplóban* összesített óraszám alapján szükséges a szociális gondozó, ápoló szakmai létszámok meghatározása.

A házi segítségnyújtás térítési díja a szociális segítség és a személyi gondozás térítési díjából tevődik össze. Térítési díjat havonta utólag, az önkormányzati rendeletben szabályozottak szerint a jövedelmük figyelembe vételével fizetnek az ellátást igénybe vevők. A gondozási szükséglet vizsgálata és megállapítása együttműködést igényel a kliens házi orvosával, akire szintén komoly felelősség hárul az adatlap kitöltésénél.

Működési engedélyük **207 fő** ellátására ad lehetőséget, a 2019. évi ellátotti létszám **126 fő volt**. Az új szabályozásból adódó változó körülmények, - amelyet ez a korosztály nehezen visel – valamint az életkorból és életmódból adódó megbetegedések, elhalálozások, a bentlakásos intézményekbe költözés az ellátotti körben is személyi változásokat idéztek elő. A rendszerbe bekerülők elvárásaihoz igazított folyamatosan megújuló szolgáltatások biztosítása mellett *szembetűnő a kapacitáshiány és az alternatív megoldások hiánya.* Szükségesnek mutatkozott

önkéntes aktív nyugdíjasok bevonása a területi feladatellátásba a szociális segítséssel keresztül a gondozási tevékenységekben. Az elmúlt év pozitív tapasztalatai indokoltá teszik a jelenlegi **6 fő önkéntes** létszámának bővítését. Az önkéntesek munkáját szakképzett mentorok koordinálják.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás iránt érdeklődő XV. kerületi lakosoknak és hozzátartozóiknak információnyújtással segítünk, - megadjuk a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás koordinátori feladatait ellátó személy nevét és elérhetőségét.

Nappali ellátás (Időseket és Demenciával élőket Segítő Szolgálat)

Az Idősek Klubja - az Szt. 65/F. szakasz (1) bekezdés a) pontjába tartozó - elsősorban a saját otthonukban élő, tizennyolcadik életévüket betöltött, egészségi állapotuk vagy idős koruk miatt szociális, mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes személyek részére napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségleteik kielégítésére, továbbá igény szerint az ellátottak napközbeni étkeztetésére szolgál.

Az Idősek Klubjaiban a napi nyitvatartási idő - igazodva a helyi igényekhez - 5 napos nyitvatartási rendben munkanapokon hétfőtől péntekig 8-16 között biztosít nappali ellátást, ez megfelel a miniszteri rendelet 76. § előírásainak. A hivatkozott miniszteri rendelet e szakasza alapján „A nappali ellátást nyújtó intézmények nyitvatartási idejét a helyi igényeknek megfelelően kell meghatározni, de az napi hat óránál kevesebb nem lehet.”

Az engedélyezett férőhelyek száma **197 fő**, melyből **12 fő demenciával élő kerületi időskorú lakos**. 2019-ben **354 fő** vette igénybe szolgáltatásaikat. A nappali ellátást igénylők klubtagsági kártyájukkal szabadon látogathatják mindhárom klub rendezvényeit. A nappali ellátás keretében nyújtott szolgáltatások hozzájárulnak az idős emberek napirendjének kialakításához, a közösségi élet, a társas kapcsolatok ápolásához ezzel, megakadályozva az elszigetelődésüket, javítva az életminőségüket. A Pajtás Étteremben havonta egy-egy alkalommal megrendezésre kerül az **Alzheimer Café**, és a **hozzátartozói csoport**, amely a Levendula 60+ program sikerei között említendő kezdeményezés. Létfontosságúvá vált, hogy legyen egy hely az érintett családok számára, ahol ismeretterjesztő előadásokat hallgathatnak, feltehetik kérdéseiket megoszthatják tapasztalataikat, rövid időre letehetik terheiket. A jelenleg még folyamatban lévő **ERASMUS+ projekt** egy az országhatárokon átívelő szakmai együttműködés, melynek 4. modulja - különös büszkeségre okot adó tananyaga - tükrözi azt a szakmai hozzáértést, biztonságot amellyel a kerületünkben demenciával élő idős emberek és az érintett családtagok rábízhatják magukat ellátóikra.

Gondozó Ház

Szakosított ellátás keretein belül átmeneti elhelyezést biztosít Budapest Főváros XV. kerület Önkormányzata **12 fő** számára az **Időskorúak Gondozóházában**.

Az Szt. 82. § Az idősek gondozóházába azok az időskorúak, valamint azok a 18. életévüket betöltött beteg személyek vehetők fel, akik önmagukról betegségük miatt vagy más okból otthonukban időlegesen nem képesek gondoskodni.

Az átmeneti elhelyezést nyújtó intézményi ellátásra legfeljebb egy évig kerülhet sor. A határidő elteltét megelőzően egy hónappal az intézmény vezetője megvizsgálja, hogy az ellátást igénybe vevő családi környezetébe visszahelyezhető-e, illetve ellátása személyes gondoskodás útján biztosítható-e.

A bentlakásos intézmény az ellátást igénybe vevő részére az Szt. 67. § (1) bekezdésében meghatározott teljes körű ellátást biztosítja. A bentlakásos intézményben folyó gondozási tevékenység alatt az intézmény szolgáltatását igénybe vevő személy részére nyújtott olyan fizikai, mentális és életvezetési segítséget kell érteni, amelynek során az igénybe vevő szociális, testi és szellemi állapotának megfelelő egyéni bánásmódban való részesítése keretében a hiányzó, vagy

csak korlátozottan meglévő testi-szellemi funkcióinak helyreállítására és szinten tartására kerül sor.

Az Időskorúak Gondozóházának életterét képezi az újpalotai Nyugdíjsház épületének három apartmanja, az udvar és a kiegészítő helyiségek (ebédlő, tálalókonyha, mosásra és tisztálkodásra alkalmas helyiségek, valamint egy több funkciót betöltő szoba (iroda, orvosi szoba, ügyeleti szoba, nővéri öltöző). A nap 24 órájában gondozási és alapápolási feladatokat lát el az itt dolgozó szakképzett személyzet. Az elhelyezési lehetőségek miatt házaspárokat, és demens időseket nem tudnak fogadni, speciális igényeket nem tudnak kielégíteni. 2019. évben az ellátást éves szinten **21 fő** vette igénybe. A szakellátás mellett napi háromszori étkezést biztosítanak.

A Nyugdíjsház lakói is igénybe vehetnek étkeztetési szolgáltatást és házi segítségnyújtást az önkormányzati rendeletben szereplő térítési díjak megfizetésével. Házi segítségnyújtás esetén az előzetes gondozási szükséglet vizsgálata előfeltétel. Az ellátást a legközelebb lévő (Kontyfa u. 3. sz. alatti) területi ellátási kötelezettséggel bíró gondozási egység biztosítja számukra.

Nappali ellátás Értelmi Fogyatékosok Napközi Otthona (ÉNO)

A felnőtt, értelmileg akadályozottak nappali ellátását biztosítja a kerületi ÉNO 32 fő engedélyezett férőhelyen. 2019-ben nappali ellátásban **33 fő** részesült. A *befogadó csoport* szolgáltatásait **3 fő** vette igénybe. Várakozók száma decemberben **17 fő** volt. Gyógypedagógiai fejlesztés keretein belül feladataik a képességek szinten tartása és fejlesztése egyéni és kiscsoportos formában, a foglalkoztatás megszervezése, kapcsolattartás, tanácsadás az ellátottak családtagjaival. Kapcsolati háló építésével közösségi programok szervezésével, szakmai terephely működtetésével, valamint egyesületi szerepvállalással az ellátottaik társadalmi integrációját segítik elő. Feladatuknak tekintik a többségi társadalom érzékenyítése (*Speciális Művészeti Fesztivál szervezése*) mellett az intézmény keretein túlmutatóan az integrálódás lehetőségeinek megtalálását, (*Segítő vásárlás program*) a jobb életminőség elérését a társadalomban való tevékeny részvétellel, munkavégzéssel. Professzionális művészeti tevékenységük egy-egy színpontját mutatja a Figura táncscsoport, a Más-Kép műhely.

A **fejlesztő foglalkoztatásban** résztvevők összetételét tekintve jellemzően az egyén képességeinek, készségeinek fejlesztése a cél, erre utal az új foglalkoztatás elnevezése: a foglalkoztatás nem éri el az akkreditált foglalkoztatás formáját, de megkülönbözteti azt a terápiás célú tevékenységtől. Köztes forma, amely a munkavégzésről szól, figyelembe véve a terápiás szükségletet. E tevékenységi forma egyszerre ad foglalkoztatási és fejlesztési szolgáltatási elemet (például kompetenciafejlesztést, készségfejlesztést) az érintett számára.

A **fejlesztő foglalkoztatást végző szervezetet** a törvény alapján a tevékenysége ellátásához szükséges kérdésekben **szociális szolgáltatónak kell tekinteni**, így a szolgáltatói nyilvántartás, a szolgáltatói nyilvántartásra vonatkozó hatósági eljárások, a bejelentési kötelezettségek, az ellenőrzés, a bírság és más jogkövetkezmények, az állami támogatás, az igénybevevői nyilvántartás és az országos jelentési rendszer tekintetében. A fejlesztő foglalkoztatásban való részvétel további feltétele, hogy az érintett a szociális alapszolgáltatások közül közösségi ellátást, támogató szolgáltatást vagy nappali ellátást, illetve a szakosított ellátások közül ápolást, gondozást nyújtó intézményi ellátást, rehabilitációs intézményi ellátást, támogatott lakhatást vagy lakóotthoni elhelyezést vegyen igénybe.

A fejlesztő foglalkoztatásban, ha a cél az önálló munkavégzést segítő képességek, készségek, fenntartása, fejlesztése, új munkafolyamatok megismerése, új szakma elsajátítása, felkészítés a nyílt munkaerőpiacra, ott a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény szerinti határozott idejű munkaviszonyban történik a foglalkoztatás. Ha a cél az egyén testi és szellemi képességeinek és munkavégzéssel összefüggő készségeinek helyreállítása, megőrzése, fejlesztése, felkészítése az önálló munkavégzésre, akkor az Szt.-ben meghatározott szabályok szerint, fejlesztési szerződés alapján végzi az érintett a fejlesztési tevékenységet, amelyet a

munka-, szervezetszichológus javasolhat, ha az ellátott kompetenciái nem érik el a munkavégzéshez szükséges feltételeket.

Fejlesztő foglalkoztatásban **22 fő**, ebből **4 fő Mt. szerinti** határozott idejű munkaviszonyban, **18 fő** később (17 fő) *fejlesztési jogviszonyban* volt foglalkoztatva a 2019. évben. (Indoklás: 1 fő intézményi jogviszonya év közben megszűnt).

Fejlesztő Gondozó Központ (FENO)

A Fejlesztő Gondozó Központ 2019-ben is 36 férőhelyen (**36 fő** ellátásával) működő nappali ellátást, szolgáltatásokat biztosított a súlyosan, halmozottan sérült fiatalok, felnőttek számára. Speciális ellátásuk bár a fogyatékosok nappali ellátásának keretein belül működik, nem hasonlítható össze az ÉNO ellátottainak gondozási szükségleteivel.

Az intézményben két intézményhez tartozó kollégák dolgoznak együtt. Partnerük, a Salkaházi Sára Katolikus Általános Iskola, Szakközépiskola, Szakiskola, Készségfejlesztő Speciális Szakiskola és Fejlesztő Nevelés - Oktatást Végző Iskola. Folyamatosan csökken a tanköteles ellátottak aránya. Funkcióját, felépítését, működési hagyományait illetően valóssá vált a profiltisztítás igénye, visszatérő, egyre inkább sürgető igényné vált a *támogatott lakhatás* megoldásának kérdése. Működési engedélyük országos szintű, tevékenységeik sorában igen jelentős a gyakorlati képzésben való közreműködésük. Ellátási szerződéssel sérült gyermekeket látnak el a IV., a XIII. és a XIX. kerületből. Tevékenységükről és a sérült gyermekek aktuális fejlesztési lehetőségeiről éves beszámolót készítenek a szerződő felek számára.

Országos jelentőséggel bír az a törekvésük, amelyet az intézményhez szorosan kapcsolódó **Gondoskodás a Gyermekeinkért Alapítvány** szülőcsoportja végez a súlyosan, halmozottan sérült gyermekeiket otthonukban ellátó édesanyák munkavégzésének elismerése érdekében, valamint a súlyosan, halmozottan sérültek felnőtté válását követő lakhatási lehetőségek rendszerének kialakítása érdekében.

Létfontosságúvá vált az elmúlt évben mind a civil szervezet, mind az intézményegység életében az érdekképviselői szervezetekkel való szoros kapcsolattartás, tapasztalat- és információcsere. Közös ügyeiket, esélyegyenlőségüket képviselve együttműködésükkel hathatósabb eredményeket érhetnek el. Rendkívül fontos szakmai- és emberi értékeket megmutató szemléletformáló szerepet töltenek be a gyógypedagógiai képző intézmények hallgatóinak gyakorlati terephelyeként.

Az ellátásokért illetve szolgáltatásokért fizetendő térítési díjak:

A nappali ellátásért, a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátásért, szolgáltatások igénybevételeért térítési díjat kell fizetni.

A fizetendő térítési díj mértéke az Szt. rendelkezései, valamint a részletes szabályokat tartalmazó *a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások térítési díjáról* szóló 29/1993. (II. 17.) Korm. rendelet szabályainak figyelembe vételével a 7/2005. (IV. 4.) ök. számú helyi önkormányzati rendeletben került meghatározásra. A szociális rászorultság vizsgálata az igénybevevők esetében megtörtént.

Gondozó Ház

Szakosított ellátás keretein belül átmeneti elhelyezést biztosít Budapest Főváros XV. kerület Önkormányzata **12 fő** számára az **Időskorúak Gondozóházában**.

Az **Szt. 82. §** Az idősök gondozóházába azok az időskorúak, valamint azok a 18. életévüket betöltött beteg személyek vehetők fel, akik önmagukról betegségük miatt vagy más okból otthonukban időlegesen nem képesek gondoskodni.

Az átmeneti elhelyezést nyújtó intézményi ellátásra legfeljebb egy évig kerülhet sor. A határidő elteltét megelőzően egy hónappal az intézmény vezetője megvizsgálja, hogy az ellátást igénybe vevő családi környezetébe visszahelyezhető-e, illetve ellátása személyes gondoskodás útján biztosítható-e.

A bentlakásos intézmény alapfeladatát meghaladó egyéb szolgáltatásokat is nyújthat. (fodrászat, pedikűr stb.) Ezeket a szolgáltatásokat intézményi jogviszonyban nem álló személy is igénybe veheti. A bentlakásos intézmény az ellátást igénybe vevő részére az Szt. 67. § (1) bekezdésében meghatározott teljes körű ellátást biztosítja. A bentlakásos intézményben folyó gondozási tevékenység alatt az intézmény szolgáltatását igénybe vevő személy részére nyújtott olyan fizikai, mentális és életvezetési segítséget kell érteni, amelynek során az igénybe vevő szociális, testi és szellemi állapotának megfelelő egyéni bánásmódban való részesítése keretében a hiányzó, vagy csak korlátozottan meglévő testi-szellemi funkcióinak helyreállítására és szinten tartására kerül sor.

Az Időskorúak Gondozóházának életterét képezi az újpalotai Nyugdíjasház épületének három apartmanja, az udvar és a kiegészítő helyiségek (ebédlő, tálalókonyha, mosásra és tisztálkodásra alkalmas helyiségek, valamint egy több funkciót betöltő szoba (iroda, orvosi szoba, ügyeleti szoba, nővéri öltöző). A nap 24 órájában gondozási és alapápolási feladatokat lát el az itt dolgozó szakképzett személyzet. Az elhelyezési lehetőségek miatt házaspárokat, és demens időseket nem tudnak fogadni, speciális igényeket nem tudnak kielégíteni. 2018. évben az ellátást éves szinten **22 fő** vette igénybe. A szakellátás mellett napi háromszori étkezést biztosítanak.

A Nyugdíjasház lakói is igénybe vehetnek étkeztetési szolgáltatást és házi segítségnyújtást az önkormányzati rendeletben szereplő térítési díjak megfizetésével. Házi segítségnyújtás esetén az előzetes gondozási szükséglet vizsgálata előfeltétel. Az ellátást a legközelebb lévő (Kontyfa u. 3. sz. alatti) területi ellátási kötelezettséggel bíró gondozási egység biztosítja számukra.

Család-és Gyermejjóléti Központ (CSGYK)

Család- és gyermekjóléti szolgálat feladatai:

- információnyújtás, jelzőrendszer működtetése, kríziskezelés, esetmenedzselés-koordináció,
- az ellátásokhoz való hozzájutás elősegítése
- természetbeni, pénzbeli ellátások nyújtásához való segítő szolgáltatás
- általános tanácsadások, családgondozás, egyéni és csoportos készségfejlesztés, közösségfejlesztés
- folyamatos kapcsolattartás és együttműködés

Család- és gyermekjóléti központ feladatai:

- *Hatósági tevékenységhez kapcsolódó feladatok*
- javaslat hatósági intézkedésre
- feladatellátás gyámhatósági intézkedés alapján
- családgondozás a családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében
- utógondozás

Speciális szolgáltatások:

- kapcsolattartás elősegítése, kapcsolattartási ügyelet
- gyermekvédelmi jelzőrendszeri készenléti ügyelet
- utcai, lakótelepi szociális munka

- kórházi szociális munka
- jogi tájékoztatásnyújtás
- pszichológiai tanácsadás
- családkonzultáció, családterápia, családi döntéshozó konferencia biztosítása
- szakmai támogatás nyújtása az ellátási területén működő gyermekjóléti szolgálatok számára
- szociális diagnózis készítése, szükségletfelmérés
- óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység

A szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára, az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás, amely térítésmentesen és önkéntesen vehető igénybe. Jellemzővé vált a komplex esetkezelés, esetmenedzselés. Az egyéni esetkezelés mellett a csoportokkal végzett szociális munka, tanácsadás, a támogatásokhoz való hozzáférés és az önálló ügyintézés elsajátításának segítése a szakmai tevékenységük jelentős része.

Növekvő tendenciát mutat az egyedül élő, önálló életvitelre csökkent mértékben képes, mentálisan sérült, rossz anyagi helyzetben lévő időskorú emberek környezetéből érkező jelzés, mely esetekben szükséges bevonniuk társ intézményeket és szervezeteket a felszínre kerülő problémák enyhítésének érdekében.

Minden évben visszatérő esemény az *Éves Tanácskozás*, amikor a kerületünkben élő ifjúság, a gyermekek érdekében, a különböző ágazatokat képviselő szakemberek tanácskoznak és közösen keresik a megoldásokat a helyi döntéshozókkal, a gyermekvédelmi tevékenységük során felmerülő szakmai kérdésekre. Ez a tanácskozás kiemelten fontos rendezvény, mely minőséget, szakmai elkötelezettséget képvisel a kerület szociális szolgáltatásrendszerében és a hozzájuk kapcsolódó intézmények életében.

A munkanélküli fiatalok tanácsadó irodája (MUFTI) szakmai programjai ismertek a kerületi fiatalok körében. A korábbi évekhez hasonlóan, többnyire az alacsony iskolai végzettséggel rendelkező fiatalokkal dolgoznak. Szoros munkakapcsolatot építettek ki a kerületben található oktatási, ifjúsági közművelődési intézményekkel, civil szervezetekkel, foglalkoztatást biztosító vállalkozásokkal, a SZÉRA intézményeivel és munkatársaival, a Gyermek és Ifjúsági Önkormányzat (GYIÖK) és a Kábítószerügyi Egyeztető Fórum (KEF) munkatársaival. Pszichiátriai és szenvedélybetegek esetében, a Humán Sztráda Nonprofit Kft. közösségi ellátásainak szociális munkatársaival, valamint a Félúton Alapítvány által nyújtott átmeneti és nappali ellátás szolgáltatásaival, a szolgáltatásokat nyújtó szakemberekkel együttműködve nyújtanak segítséget.

A *Praktikus Életmód Iroda* szolgáltatásai elérhetőek olyan családok és egyének számára, akik még nem tartoznak közvetlenül a szociálisan veszélyeztetettek közé és a szolgáltatások igénybevételével elérhető, hogy megtartsák jelenlegi élethelyzetüket, életkörülményeiket. Alapvető cél az életminőség javítása, a jelenlegi szociális problémák enyhítésén túl a problémák átörökítésének megakadályozása.

Nappali melegedő és Utcai Gondozó Szolgálat

A Szociális Mosoda szolgáltatásai mellett számos új szolgáltatást és programot vezettek be a Nappali Melegedőben. A munkatársak a felmerülő igényeknek megfelelő rendszeres *klubfoglalkozásokat* tartanak, melyek lényege elsődlegesen a hasznos időtöltés. Segítenek az álláskeresésben, a szálláskeresésben, az iratok pótlásában, a szociális ellátásokhoz való hozzájutásban, valamint az egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférésben. A krízishelyzetben lévőknek legalább öt napra tartós élelmiszert tudnak adni a családsegítő munkatársai. Hatékony és professzionális munkavégzésüket segítik a pályázaton nyert személyautók.

A közterületen való életvitelszerű tartózkodás tilalmával összefüggésben az Emberi Erőforrások Minisztériuma rendeletet alkotott az 1/2000. (I.7.) SZCSM rendelet hajléktalanok nappali melegedőjére vonatkozó szabályainak módosítására, mely szerint a nappali melegedők a hét minden napján napi 10 órában kötelesek nyitva tartani. A szakmai rendelet 103/A. §-a szerint - *A nappali melegedő - a 76. §-ban foglaltaktól eltérően - a hét minden napján legalább 8 óra és 18 óra között nyitva tart.* 2019-ben meghosszabbított nyitva tartással működött a Nappali Melegedő, amíg az újabb jogszabályváltozás lehetőséget nem adott az előző működési rend visszaállítására. Az Utcai Gondozó Szolgálat szociális munkásai és a Rendészeti Osztály Közterület-felügyeleti munkatársai szoros kapcsolatban állnak, közösen látogatják azokat a helyszíneket, ahonnan jellemzően hajléktalan személyekkel kapcsolatos lakossági bejelentések érkeznek.

Ellátási szerződések, együttműködések:

A **Szociális és Rehabilitációs Alapítvány (SZÉRA)** működését Budapest XV. kerületében 1997-ben kezdte meg önkormányzati intézményként. A kezdetektől gyermekvédelmi és hajléktalan ellátást egyaránt nyújtanak bentlakásos formában. Családok Átmeneti Otthonát és hajléktalan férfiak rehabilitációs intézményét működtetnek. Szakmai programjaik hatékonyabb megvalósítása érdekében 2000-ben non-profit szervezetté alakultak, majd ezt követően civil szervezeti formában végzik tevékenységüket. A több éves jó együttműködésnek köszönhetően Budapest XV. kerületének Önkormányzata ellátási szerződést kötött Alapítványukkal. A közelmúltban az Alapítvány munkatársai szakmai tevékenységük elismeréseként Józsolgálati Díj-ban részesültek.

Az **„Aranyhíd” Gyermek Átmeneti Otthona** 2001. évtől a személyes gondoskodás körébe tartozó gyermekjóléti ellátások egyik formája keretében, a *gyermek védelméről és a gyámügyi igazgatásról* szóló 1997. évi XXXI. törvény alapján működik. A Hajnal utcai központban olyan kiskorú gyermekeket fogadnak a XV. kerületből, akiknek felügyelete, ellátása, gondozása hosszabb vagy rövidebb, de egy évnél nem hosszabb időszakban hozzátartozóik által nem megoldhatóak. Az ellátási szerződés alapján azokat a gyerekeket fogadják, akiket előzetesen a „Fióka” családsegítő munkatársai javasoltak felvételre. Ez az ellátási forma legtöbb esetben a szülők életvezetési problémái, lakhatási nehézségei miatt vált szükségessé. 2018-ban a megújuló szerződésben további öt évre biztosított 8 férőhely a nehéz körülmények között élő családok gyermekei számára.

Helyettes szülői feladatok ellátására a 2004. évtől van ellátási szerződése a XV. kerületi Önkormányzatnak a XX. Kerület Önkormányzatával, a szerződés jelenleg is hatályos, gyakorlati megvalósításra azonban mindeközéig nem került sor.

A **Humán Sztráda Nonprofit Kft.** és a **„Félúton” Alapítvány** a pszichiátriai és szenvedélybetegek közösségi ellátását, valamint a pszichiátriai és szenvedélybetegek nappali és átmeneti ellátását folyamatosan biztosítják az ellátási szerződésben meghatározottak alapján.

A Félúton Alapítvány munkatársai az ellátási szerződésen túlmutatóan 2016-tól alapító tagjai lettek a kerületi Kábítószer Egyeztető Fórumnak (KEF), részt vettek a kerületi szakmai program kidolgozásában és a KEF működését segítő SZMSZ megalkotásában. Szakmai elismerést jelent számukra, hogy az EMMI megbízásából a szenvedélybetegek nappali ellátása szolgáltatásra vonatkozó országos irányelvek (szakmai ajánlások) kidolgozására felkérést kaptak a 2018. évben.

A Humán Sztráda Nonprofit Kft. közösségi ellátás munkatársai folyamatos megkereső tevékenységükkel, kapcsolatépítő igényükkel a kerületi szociális, egészségügyi és közművelődési intézmények, civil és egyházi szervezetek munkatársainak, de legfőképpen a segítséget kérő családtagoknak partnerei. Együttműködésükkel az otthonukban élő intenzív támogatást igénylő kliensek hatékony ellátását, foglalkoztatását célozzák meg.

Az ellátási szerződések szerint a szolgáltatók minden évben kötelesek szakmai beszámolót készíteni tevékenységükről, működésükről, valamint elszámolni az önkormányzati hozzájárulás felhasználásáról.

Az ESZI szakmai tevékenysége értékelésének összefoglalása

- Az ellenőrzés során megállapításra került, hogy az ESZI Alapító Okirata, az SZMSZ a Képviselő-testület által, míg a módosított, meghosszabbított 2018-2021 évekre szóló Szakmai programot az ESZB 417/2018. (X. 3.) számú határozatával hagyta jóvá. A Szakmai Program második módosítása a Népjóléti Bizottság 82/2020. (II. 19.) számú határozata által elfogadásra került, hatályos.
- Az ESZI telephelyei rendelkeznek a működéshez szükséges jogszabályokban előírt feltételekkel.
- Az intézményekben használt, az igénybevételről vezetett nyilvántartások, a jogszabályokban előírt mellékletek adattartalmának megfelelőek.
- A tárgyi feltételek általánosságban megfelelnek a jogszabályokban meghatározottaknak, az ellátottak egészségi állapotának, életkorának. Az ESZI munkatársai számára biztosítottak a feladatvégzéshez szükséges eszközök.
- A személyi állomány szakképzettsége megfelel a jogszabályban előírtaknak. Munkaerőhiány jellemezte a 2019. évi működésüket, melyet folyamatosan közzétett álláshirdetésekkkel, helyettesítésekkel igyekeztek pótolni az elmúlt esztendőben.

Feladatellátás értékelése

- Az intézmény tevékenysége megfelelt a működési engedélyekben foglaltaknak, illetve a vonatkozó hivatkozott hatályos ágazati jogszabályok előírásainak.
- A Szakmai Programban a helyi igények és a fenntartó elvárásai alapján megfogalmazottak, a munkatervben történő lebontás alapján elvégzett feladatok során megvalósultak. Az előírt célok a különböző ellátási területeken teljesültek.
- Az Egyesített Szociális Intézmény a Hivatalok érintett osztályaival, az egészségügyi intézmények szakdolgozóival, a szociális és gyermekvédelmi társintézményekkel, valamint a kerületi rendőrség illetékes munkatársaival együttműködve végezte az elmúlt évben is a munkáját.

A törvényességi ellenőrzés megállapításai:

- Az ESZI intézményegységeinek munkatársai által végzett professzionális szakmai munka hozzájárul a kerületben élők szociális problémáinak enyhítéséhez, lehetővé teszi a folyamatosan változó jogszabályi környezetben a szociális feladatok eredményes ellátását.
- Az ESZI intézményegységeinél a működéshez előírt alapdokumentumok hatályosak, a jelenleg kiadott működési engedélyek érvényesek, határozatlan idejűek.
- Az ellátási formák a szakmai jogszabályokban foglaltaknak megfelelnek.
- A használt nyomtatványok, valamint a vezetett nyilvántartások tartalma megfelel a jogszabályi előírásoknak, a vezetett nyilvántartások rögzítik az elvégzett feladatokat.

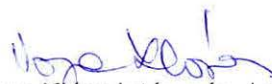
Összességében megállapítható, hogy az intézmény rendelkezik a működéséhez szükséges jogszabályi, személyi és tárgyi feltételekkel. Az ESZI telephelyeivel ellátja a vonatkozó jogszabályban kötelezően előírt, valamint az önként vállalt ellátási formákat, az intézmény által nyújtott szolgáltatások minden érintett számára elérhetők. A működés ellenőrzése során jogszabálysértést nem tapasztaltunk.

Jövőre vonatkozó tervek, további feladatok

Az Szt., a Gyvt., valamint az egyes kapcsolódó törvények és kormányrendeletek módosításai folyamatosan új feladatok elé állítják az integrált intézményegységek vezetőit és munkatársait.

- Fokozott figyelmet kell fordítani a jogszabályváltozásokat követő ellátotti dokumentációkra, a különböző ellátási formák igénybevételeéről vezetett kötelezően előírt megállapodások, nyilvántartások jogszabályban meghatározott tartalmi követelményeinek betartására.
- Szükséges az intézményegységek telephelyein lévő nyilvántartások, személyi anyagok egységes biztonságos tárolása az áttekinthetőség és az adatvédelmi szempontok figyelembevételével.
- Kiemelt feladat a GMK és az ESZI közötti tényleges feladatmegosztás következetes alkalmazása a módosított Munkamegosztási Megállapodásban foglaltak betartásával.
- Az adatok rögzítésénél, a szolgáltatások térítési díjának megállapításánál, illetve a térítési díjak átvételénél elengedhetetlen a többszörös kontroll (önellenőrzés, ellenőrzés, visszacsatolás, a hitelesség megőrzése érdekében!
- Az ellátási szerződések által biztosított szolgáltatások, valamint a pályázati rendszerben finanszírozott ellátások fenntarthatóságának, szükségességének megvizsgálása és elemzése továbbra is fontos feladat.
- A kialakított jó munkakapcsolatok ápolása, az állami, magán és egyházi fenntartású bentlakásos intézményekkel, egészségügyi társintézményekkel, a helyi civil szervezetekkel és más támogatókkal, szolgáltató partnerekkel elősegítik az intézmény társadalmi szerepvállalásának elismerését.
- Általános cél a társadalmi kirekesztődés megelőzése, a differenciált kliens közeli egyéni szükségletekhez igazodó ellátások körének korszerűsítése, a naprakész információk gyors és pontos áramlása. Fontos a szakmai megújulás érdekében a nyújtott szolgáltatások minőségének monitorozása, az igénybevevők visszajelzéseinek kiértékelése, új igények felmérése, a szükségletfelmérés folyamatosságának megteremtése, a jó gyakorlatok átvétele/átadása, a kerület határain túlmutató társadalmi kapcsolatok kiszélesítése. A folyamatosan megújuló és kibővülő szolgáltatási igények olyan rugalmas rendszerek felállítását teszik szükségessé, melyek az újabb igényekhez alakíthatóak.

Budapest, 2020. március 10.

Varga Klára intézményi referens